

II
C24006-
g 1

~~22215. II. C. f~~
24006 II C f

MARIIN MESEC,

ali

cvetlice

MARIJE DEVICE

za

vsaki dan mesca majnika.

Spisal

Luka Jeran,

duhoven ljubljanske škofije.

Z dovoljenjem visokočastitljiviga ljubljanskiga škofijstva.

V Ljubljani 1859.

Založba Matija Gerberja.

W=03000 7603

Priprava

za

večer pred prvim majnikom.

Po trikrat na dan katoliški kristjanje Marijo pozdravljamo, zjutraj, opoldne in zvečer; tudi ji zmed sedem dni eniga, saboto, posvečujemo. Po tem takim se je častivcam Marije Device tudi primerno zdelo, da naj se en cel mesec v letu ti nebeški Kraljici v posebno čast oberne.

Ko pa kdo komu kaj v dar odmeni, se spodobi, da mu le kaj lepiga in dobriga odloči, in še toliko bolj ako enak dar visoki osebi velja. Torej so tudi Marii mescov naj lepšiga, majnik ali veliki traven odvolili, kteriga v ta namen že radi

Mariin mesec imenujemo. Temu lepimu, omlajenimu in ocvetličenimu mescu bodi podobno tudi naše darilo, ki ga v tem mescu na njen altar pokladamo.

Altar za šmarnično opravilo pa se utegne napraviti ne le v cerkvi za očitne, ampak tudi doma za domače Šmarnice. Ni ravno potreba posebne kapelice; sobica, kjer se uči, dela, já, je za to pripravna, ker s takim lepim Marijnim opravilam se bo, bi djal, posvetila, zakaj vse djanje in nehanje se bo godilo potem kakor pred najčistejšimi očmi Marije Device.

Pred takim altarčkam se zberó domači zvečer pred pervim majnikam, molijo skupaj roženkranc, litanije Marije Device ali druge molitve in premišljevanja po okolišinah in času, kolikor si ga morejo odtergati, in za cvetlico si poslednjič zvolijo kak posebno dober sklep, kako čednost, dobro delo, molitev i. t. d., kar si

hočejo še posebno do družih Šmarnic pred očmi imeti, pa tudi nobenkrat ne pozabiti. To se vsak dan celi mesec obnavlja. Tako neki bi se utegnile domače Šmarnice vravnati.

V ta namen utegnejo tudi pričujoče bukvice prav dobro služiti, ktere so pa vender sploh za očitne Šmarnice izdelane, kakoršne že prav pogosto po Slovenskim sem ter tje opravljajo.

Lepo je mlado nepozeblo cvetje spomladi, še lepši cvetje čednosti in nedolžnosti, ki imajo Šmarnice namen, ga v človeških sercih buditi, varovati in ohraniti. Vse to pa na prošnjo in po zgledu narčistejši nebeške Kraljice, Marije, preblazene Device.

De se olepšava v duši verniga kristjana ta mesec dopolni, moram poslednjič še opomniti, de je treba tudi zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjiga telesa vredno

prejeti. In kdor je v kaj hujšim zapopaden, naj to opravi kmalo v začetku, de se bo zamogel naslednjih lepih opravil s toliko večim sadam vdeleževati.

Zgled.

Na vélikim otoku Hong-Kong-u, deleč tam na Jutrovim, je bilo pred osem leti kaka dva milijona nevernikov in le malo zapušenih kristjanov. 16. sušca 1850 se podá v ta kraj po dolгим zapušenji zopet misijonar, oče Milfê (Milfait), de bi nevernikam in kristjanam veselo naznanilo prinesel. Ta pobožin pater je bil zvest služabnik in posebin častivec Marije Device; na njeno prošnjo je stavil pri svojim težavnim djanji svoje zaupanje. Učil je vse zanemarjene kristjane, prizadeval si je pa tudi, nevernike pridobiti. Bližal se je mesec majnik. — To lepo priložnost je hotel obrniti tudi on v počešenje Marije Device, de bi mu sprosil Božjo milost za spreobrnjenje slepih malikovavcov. V revni koči je napravil

altar s podobo Marije Device neomadežaniga spočetja, in vse je prelepo ozališal z majnikovimi cvetlicami in venci. Vsako jutro in vsak večer so se tukaj shajali kristjanje in so roženkranc molili, opoldne pa so deržine zverstama — vsak dan druga — hodile, tamkej svojo molitev opraviti in Marijo počastit. Oh, kako vesel je bil pobožni misijonar, ker berž ko so se šmarnice pričele, se je že tudi *sad pokazal*. Pervi dan stopi mlad in zal 22 letin človek v kočo. Slišal je od keršanske vere in je osem ur deleč prišel, de bi se dal v nji podučiti. Ko skoz vrata stopi in zagleda prelepo podobo Marije Device, ves začuden na kolena pade in pozdravlja z mnogim prikloni nebeško Kraljico. Misijonar vidi njegovo željo in gorečnost, in ga da precej po nekim učeniku keršanskiga nauka (katehistu), ki je razumel njegov jezik, urno keršanski nauk učiti. Tega je bil ubogi nevernik tako vesel in tolikanj pridin, de je celo na jed pozabil. Med podučevanjem se je zanesljivo po dvajsetkrat na dan

pred podobo ljube Device Marije na kolena vergel, jo pozdravljal ter nato g. misijonarju rekel: „Moj oče, greh je v mojim sercu, ti ga boš s sv. kerstam iz njega izgnal“. Binkoštni praznik je bil kersen, in je precej potem k svoji držini tekel, ji svojo srečo naznanit, in jo tudi h keršanski veri povabit.

To pa *ni bil edini sad šmarničniga opravila*; še 5 malikovavcov in en odpadnik so se tisti čas spreobrnili. Čez deset mescov pa je misijonar veselje doživel, de je 43 nevernikov kerstil, in 73 jih je še na sv. kerst s hrepenenjem čakalo. Vender poslednjiga veselja mož Božji ni več učakal. Bil si je merzlico nakopal, ko je bil nekiga bolnika obiskal, in ravno dan Marijniga oznanjenja je poslednjikrat sveto mašo bral — v čast svoje češene Matere v nebesih in poslednjiga sušca 1851 je mirno zaspal v imenu Jezusa in Marije.

Molitev,

s katero hočemo sami sebe in naslednje
Šmarnice Jezusu in Marii darovati.

Presveta Devica in Mati Božja,
Marija, naša Gospá in Kraljica! mi
tvoji nevredni služabniki, ki te že-
limo serčno ljubiti, se veržemo pred
teboj na kolena vpričo Boga, vsiga-
mogočniga, njegovih svetih an-
gelov in vsih svetnikov, in Te zvo-
limo z nar večim spoštovanjem za
svojo varhinjo, besednico in mater.
Tebi darujemo s sinovsko ljubez-
nijo sami sebe z dušo in s telesam,
in z vsim skupaj, kar smo in kar
imamo. V Tvoje matrne roke po-
ložimo dans svoje grešne serca,
daruj jih svojimu preljubimu Sinu
Jezusu Kristusu kakor popolnoma
dar. Napolni nam naše serca z og-

njem svoje ljubezni, — tiste lepe, tiste žive in svete ljubezni, s katero Tvoje presveto serce gori in žari, *o naša Mati, o Mati lepe ljubezni!*

S tem daram, ki smo Ti ga zdaj prinesli in darovali, sklenemo tudi vse molitve in pobožne opravila nastopniga mesca, in Te prosimo, dosezi nam gnado, de to pobožnost opravljamo v poveličevanje Tvojiga Sina, Kristusa Jezusa, v Tvojo hvalo in v zveličanje svojih ubogih duš. Tudi želimo še k temu, vsaki eno posebno gnado skoz ta mesec od Boga doseči, katero Ti nam, o preljubljena naša Mati, milostno prosi in izprosi! (Zdaj naj slehern sam pri sebi misli ali imenuje tisti dar ali gnado, katero posebno želi v ti šmarnični pobožnosti po Marii od Boga sprositi).

Zdaj pa, o Marija! pokaži nam dobrotno, de si naša Mati, in de nikoli ne zapustiš njih, kateri k tebi pribežé. Prosi za spreobrnjenje grešnikov naše fare in tistih, kateri bodo te Šmarnice obiskovali, kakor tudi vsih tistih, za ktere bodo oni posebno prosili. Ne moremo pa spre-jenati, de bi Te ne prosili tudi za vse grešnike, krivoverce, nejeverce vesoljniga svetá in za vsako živo dušo pod milim nebam. Priporočimo Ti poslednjič še slehern *samiga sebe*; Marija, Marija — sprosi nam ta mesec milost in pomoč, de vse dni svojiga življenja po stezah Božjih zapoved hodimo, in kakor Tvoji pravi otroci po tvojim zgledu živimo, in enkrat srečno svoje življenje sklenemo. Sprosi, o Marija! Amen.

Cvetlica.

Pri vsakih Šmarnicah bote dobili posebno cvetlico, de jo bote seboj domú nesli, pa jo dobro shraníte in skerbno varujte, de vam kje ne ovéne, kar bi bila velika škoda.

Dans vam podam cvetlico „šmarnico“.

Šmarnice so bele cvetlice, polne ljubeznjivosti, ki ima slehern nad njimi dopadajenje, kakor veste. Današnja šmarnica pa naj vam bo šmarnica: **Češena Marija.** V ti preserčni, mogočni in mnogopomenljivi molitvi sv. Cerkve Marijo, nar lepši šmarnico, pozdravljate, in jo prosite pomoči za zdaj in ob smertni uri. — *Vprašanje:* Kako si dosihmal večidel Češeno Marijo molil? *Odgovor* bo bležo: *Razmišljeno. Moli tedaj v prihodnje vselej s premislikam Češena-Marijo.* Za to gnado moli vsak zvesto trikrat do jutri Češena-Marijo, in kadar koli vidiš zanaprej šmarnice cvetlice, se spomni, de moraš vselej s premislikam moliti *Češeno-Marijo.*

Pervi dan.

PREMISLIK.

Ali je dobro, Šmarnice opravljati?

Poslušajte, poslušajte, kaj vam povém, moji verni poslušavci! Marija vam je silno potrebna, de se zveličate! — Poslušaj me nedolžni: tebi je Marija potrebna, zakaj tvoja nedolžnost je v veliki nevarnosti. Koliko, koliko jih je bilo bolj nedolžnih mem tebe, in oni so padli, in so se pogubili! Ko bi se bili Marije držali: v nebesih bi bili. —

Poslušaj me, ljubi moj spokornik, tebi je Marija potrebna: zakaj tvoja stovitnost je v nevarnosti, — v veliki ne-

varnosti! Tiste navade, tiste priložnosti, oh pa tisti stari tovarši ... že veš .. Ti moraš k Šmarnicam hoditi!

Grešnik, kaj pa ti? Oh, kako potreba je tebi Marije, de se spreoberneš! Si že večkrat mislil, že tudi morebiti pričel; pa nikoli nisi zmagal. Oh, ako bi ne bilo Marije, morebiti si zgubljen. Prosim te lepo, k Šmarnicam hodi: morebiti se ta mesec spreoberneš.

S svetim opravilam tega mesca si zamorete pridobiti Marijno brambo in svoje zveličanje. Ali še kej več potrebujete? Je li mogoče, de bi Mati — tako usmiljena ne uslišala otroka — tako gorečiga? Za en roženkranc, za en post je Ona že marsikterikrat z imenitnimi milostmi narveči grešnike obdarovala.

Pomislite tedaj, kaj bo z vami storila za celi mesec, ki ga bote njeni službi posvetili. Škoda, škoda! ako zgubite to

milost! škoda, ako začnete, in čez malo dni popustite! Kdo vé, če ni le-tá poslednja priložnost, ki vam jo Bog še naklanja, spreobrniti se! Kdo vé, če s tem opraviłam ni sklenjena vaša stanovitnost! Kdo vé, če ravno ta mesec ne bo vaše nedolžnosti zavarval do groba? Pa kdo tudi vé, če ni ta mesec poslednji vašiga življenja? — Ako človek zamore s tako majhnim trudam pa toliko pomoč in varstvo doseči, in vender ne stori; koliko kesanje, koliko grizenje v smertni uri! Dobro prevdarite in odberite.

Zgled

prečudniga sadú šmarničniga opravila.

Misijonar O. Bruyère je z neizrečnim trudam na Kitajskim sv. vero Kristusovo oznanoval. 15. majnika 1854 pride spovedovat v novo keršansko množico, ki se je bila iz spreobrnjenih nevernikov

zbrala. Nagovori krog sebe zbrane verne in jim reče: „Kako bo, ali ne bote premogli kaciga častivniga venca Marii za njen lepi mesec darovati?“ Dobri kristjani mu reko: „Nimamo ga odrašeniga, de bi želel svetiga kersta; sprejeli smo pa otroka, in vas prosimo, de bi ga kerstili in naši dobri Materi v dar darovali.“ „Dobro je to,“ odgovori misijonar, „še boljši pa bi bilo, ako bi imeli obojno, odrašeniga človeka in otroka“. Na to se spomni prvi učenik v keršanskim nauku (katehet), de 80letni starček, ki ga je že 30 let zastonj k spreobrnjenju mečil, bolan in morebiti v smertni nevarnosti leži. Kar vstane učenik, odide in grede k Marii za pomoč zdihuje. Pride k starimu možu, in najde ga že skorej pojemočiga. — Bila ga je milost prehitela. Ta mož je večkrat poprej zaterdoval, de hoče rajši v pekel kot v cerkev iti, zdaj pa, ravno de je učenik nektare besede spregovoril, že je zaklical: „Kristjan hočem biti; v nebesa iti želim!“ To veselo spremenjenje zasliši mašnik in misijonar,

precej hití k starčku, ga uči in pripravi k sv. kerstu, ki ga je s priserčno in pravo pobožnostjo sprejel. Dva dni potem je pohlevno zaspal v Gospodu. —

Molitev.

O Marija, oberni svoje milostne oči doli na svoje ljube ovčice, nedolžne otročiče in neomadežane odrasene vsaciga spola in starosti; ohrani jih pod svojimi sladkimi perutmi in varuj jih pred zapeljivci, kakor koklja varuje svoje pišeta pred grabljivim jastrebam, kakor dober pastir svoje ovce pred volkam; — naj duh njih dušne lepote noč in dan duhti pred tron nedolžniga Jagnjeta, Tvojiga milostniga Sina Jezusa Kristusa, Gospodu našiga.

O Marija! obrni svoje milostne oči na spokorne, še zlasti tukej pričujoče, poterdi jih v njih dobrih sklepih, tolaži jih v maloserčnosti, podpiraj v skušnjavah, de naj pohlevni duh njih spokornih del noč in dan duhti pred tvojiga milostniga Sina, Jezusa Kristusa, Gospoda našiga.

O Marija! obrni svoje milostne oči na grešnike, katerih serce se še omečilo ni, zlasti na tiste, ki to Tvoje sveto opravilo obiskujejo, pa tudi na vse druge zgubljene naše fare, — tudi še na grešnike vesoljniga svetá; daj jim občutiti, kako sladko je, se iztergati iz okovov greha in poverniti se v mirno zavetje Tvojiga Sina, Jezusa Kristusa, Gospoda našiga.

Morebiti se znajdejo *taki*, ki bodo *pogubljeni*, ako se ta mesec ne spreobernejo, usmili se jih, o Marija! Amen.

Cvetlica.

Dans vam dam za cvetlico „*cipreso na gori sijonski*“. Cipresa je les posebno imeniten zavoljo stanovitnosti, terpeža in moči. (V majhni podobi cipreso vidite na Marijnim altarji.) Ta *cipresa naj vam pomeni Marijo*, kakor jo tudi sv. Cerkev imenuje. Močna cipresa Marija naj bo tvoja močna bramba v skušnjavah; zato cipreso stópi vselej kadar si skušan in reci te-le besedice: „*Marija, moja močna bramba, varuj me!*“ Molite enkrat do jutri: „Češena si Kraljica“ — v ta namen, de bi mogli vselej skušnjave premagati v zavetji ciprese Marije.

Drugi dan.

PREMISLIK.

Od

zveličanja duše.

Danes bi želel pred se poklicati vse kralje, cesarje, modrijane, učene, ki so že zdavno umerli, in vprašal bi jih: Kaj vam zdaj pomaga vaša visokost, vaše znanje in učenost, ako niste znali svoje duše zveličati? Hotel bi dansi poprašati pa tudi vse grešnike, ki so že zdavnaj umerli, ko bi jih mogel iz groba vzdigniti: Kaj vam pomaga zdaj vaš greh, ko ste z njim svojo dušo pogubili! Kaj vam pomagajo zdaj vaše prepovedane grešne

znanja in zaveze, vaše družine in plesi, vaš denar in krivično blago, vaša kletvinja, rotnje in jeza, vaš napuh in nečimernost, ko ste ravno z njimi svojo večno srečo zapravili!

Ali tako prepozno vprašanje ne pomaga več. Poprašati hočem raji nocoj samiga sebe, dokler ni zamujeno, — vprašati se hočem, zakaj de sim na svetu? Zato de se zveličaš, veš moja duša, zato si na svetu, in čisto za nič drugiga ne. Nisi na svetu zavolj jesti, kratkočasiti se, čas nemarno tratiti, še nar manj zavolj grešiti: na svetu si le edino za to, de se zveličaš. Ali zapopadeš ta nauk, moja duša?

Povém ti, de sleherna reč se ložej pridobi, kakor zveličanje duše. Delo zveličanja je silo *negotova* reč; ne kupi se z zlatam: doseže se s silo, „silni bodo nebeško kraljestvo nase potegnili. Zgubi

se pa tudi že z enim samim greham, če bi bil tudi le v mislih storjen. — Kaj bo neki z mojim zveličanjem? Pota mojiga pretečeniga življenja so nasejane z greham in s povračevanjem v greh. Moje pričujoče življenje je brezno, de ga sam ne poznam. Kakošno pa bo moje posihmalno življenje? Bog sam vé. —

Poslednjič je to delo nepopravljivo. Ako zgubim pravdo, ali zgubim zdravje, se da upati, de se bo našel kak pomoček: ako zgubim pa dušo le en sam krat, ni ga več pomočka — celo večnost ne! Ako mi odsekajo eno roko, mi ostane še ena; ako mi odbijejo eno nogo, mi ostane še druga; ako mi oko iztaknejo, mi še drugo ostane. Duša pa je le ena sama: ali sama zveličana, ali sama pogubljena. In jest nespremišljeni tako malo mislim, kako bi se zveličal, ali pa se tako varniga mislim? Brez strahú ži-

vim; in vender ko bi zdaj umerl, ne vém
če bi se zveličal!

Zgled.

Kakor je znano, je v Parizu na Francoskim cerkev Marije Device Zmagovavke in poglavitni sedež bratovšine Marijniga presvetiga Serca. Tavžente zaterjenih grešnikov se je že na prošnje te bratovšine, zlasti v imenovani cerkvi spreoburnilo. Ta družba ima čase, kateri so posebno oblagodarjeni s spreoburnjenji nesrečnih zgubljenih sinov in hčer. Taki časi so prazniki Marije in njih osmine, in tudi mesec majnik, ki je Mariin mesec, jim vselej lepo število zgubljenih v Jezusov ovčnjak nazaj pripelje. Tudi so še drugi blaženi dnevi, kakoršni je god sv. Avgušтина. — Sedem in tridesetiga leta so se ravno ta dan tukaj po Marijni prošnji spreoburnili 3 veliki grešniki, en stotnik, en zdravnik in en latinsk šolc ali študent, ki so skorej v enim trenutku mem imenovane cerkve šli. Raz-

ložil vam bom samo od eniga, de se prepričate, koliko premore pri Bogu Marijna prošnja.

Sv. Avguščina dan okoli poli sedmih zjutraj, ko se je v cerkvi Marije Device Zmagovavke ravno pridiga začela, gre 55letin zdravnik mem cerkve, vidi vrata odperle in vanjo stopi, de bi jo ogledal. Pridigar pripoveduje od spreobrnjenja sv. Avguščina. Zdravnik posluša; spreobrnjenje Avguštinovo mu v serce seže, in začne sam pri sebi tako-le premišljevati: „Sv. Avguštin — dosihmal neverin, se vda milosti, sprejme katoliško vero, spolnuje vse dolžnosti, ki jih vera naklada, in ravno v tem najde svojo srečo do poslednjiga dneva svojiga življenja; še več, ta vera je njemu studenec slave, ki se po toliko stoletjih še ravno tako lepo sveti; jest pa, ki sim v ti veri rojen in zrejen, sim jo že od 38 let sem zapustil, in od tistiga časa sim sužinj živinskiga, sramotniga poželenja, ki mi nikolj ne da pokoja, in ga vender nasititi ne morem. O, kako sram me je taciga življenja!

Kratko nikar — nisim srečin“. Ta misel se je tako močno lotila njegove duše, de ni mogel nič družiga misliti; celo tolikanj ga je strudila, de je po pridigi iz cerkve bežal, de bi se razmislil. Ni pa mogel več pokoja najti; zakaj gnada ga je preganjala, ako smemo tako govoriti. Tával je sem ter tje, pa vedno mu je bila ta zveličavna misel pred očmi, zmi-rej bolj globoko mu je v dušo rezala, ga tudi po noči spanja oropala; in tako je bil prisiljen čez to reč premišljevati. V toliki teži in vedni dušni stiski sklene, de hoče prihodnji dan k duhovnemu pastirju tiste cerkve se podati in mu vse razodeti. Gre tedaj v ponedeljik v cerkev, berž ko je bila odperta. Vidil je duhovna ven in notér hoditi in ga je hotel nagovoriti, ali zaderževala ga je napčna sramožljivost in prevzetnost. Šest ur je prebil v cerkvi med nepopisljivo znotranjo vojsko. Pač stokrat bi že skorej bil omagal; tode bil je tukaj v Mariini pričujočnosti; desiravno še ni mislil, ga je bila vender že velika ljubezen Marije do

grešnikov za pokoro in zveličanje pridobila. Njegov sklep se je mogel z vojskovanjem in poskušnjami poterditi, ni pa Marija pripustila, da bi bil od njega odstopil. Večkrat je šel iz cerkve, in se je hotel proč podati, pa vselej ga je nepremagljiva znotranja moč nazaj vlekla. Opoldne vidi duhovniga pastirja iti iz cerkve, gre za njim, ga na poti doteče in prosi za posebni pogovor z njim. — Ob dveh popoldne pride vsled tega na duhovnov dom. Komej pa da se vsede, začne na glas zdihovati. Duhoven ga prijazno nagovori in reče, da bi se srečniga štel, ako bi mu mogel kej pomagati. Uni pa odgovori: „Gospod fajmošter, človeka imate pred seboj, ki je zapustil Boga in vero, in je že 38 let zaničljiv suženj svojih hudih nagnjenj, — človeka, ki bo obupal in se pogubil, ako sam sebi zročen ostane. Prosim, pomagajte mi, in ne zapustite me“! Potem je vse na tanko dopovedal, kaj da se je poslednjih 18 ur z njim godilo. Njegova duša je bila skesana in poterta, da jo je bilo treba k

popolnemu spreobrnjenju le še z zaupanjem na Božje usmiljenje navdati. Spovedal se je pri tisti priči, in povernil se je mir v njegovo dušo.

Spreobrnjenje pa ni bilo videzno, ampak resnično in stanovitno, zakaj gnada je v njem taki sad spreobrnjenja obrodila, de je bilo stermeti. Bil je potem duša molitve, in eden nar gorečnejših farmanov. Po več ur dopoldne in popoldne je vsak dan v cerkvi molil. Z Bogam spravljen je bil k angelski mizi pripusen, in v kratkim je bil vreden najden, de je smel tudi bolj pogosto k Božji mizi pristopati. Desiravno je bil svoje opravila v Parizu že v nekterih dnéh opravil, je vender celo leto tamkej ostal, ter se je vadal v čistim, svetim, Bogu dopadljivim življenji, in v čednosti dobro vterjen, je 2. kim. 1838 Pariz zapustil.

Molitev.

O Marija, nebeška Kraljica,
usmiljena Mati, ki stojiš zraven

Kralja vse časti, Jezusa Kristusa, sprosi mi danes ta posebni dar, de spoznam in si k sercu vzamem, kako vender res je prazno, nečimerno in nevarno vse drugo na zemlji, ako zveličanje moje edine duše ni zavarvano. Ne morem biti vesel, ne miren na potu, ne brez strahu na ptujim, ako v grehu živim. Ne zveseli me bogastvo, ne vtolazi prijateljstvo, ne razvedri kratkočasnost, ako nimam bogastva gnade Božje. Stvarjen sim zato, de bi se zveličal; živim zato, de bi delal za zveličanje, umerl bom enkrat zato, de bi potem zveličan bil: o jest nesrečin pa — sim za zveličanje svoje edine duše dosihmal tako malo storil! O Marija, vnêmi iz ognjiša Jezusoviga presvetiga Serca moje mlačno serce k gorečimu delu za

zveličanje; napolni ga s strahom pred pogubljenjem, navdajaj ga z ljubeznijo, de odsihmal živim in gorim za Božjo čast, in enkrat umerjem v Božjo čast in v zveličanje svoje edíne, neumerjoče duše — po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Cvetlica.

Danes vam podam v spomin cvetlico **solnčnico**. Solnčnica je lepa podoba človeške duše: Solnčnica se obrača vedno za solncem. Moja duša naj se obrača za Jezusam, de enkrat gré ž njim za božjo-gnado večniga življenja in se zveliča.

Kadar vidiš rumeno solnce, moj človek, spomni se Jezusa, ki je „*Solnce pravice*“; in kadar vidiš solnčnico cvetlico, spomni se svoje edíne, *neumerjoče duše*, ki naj se vedno za Jezusam obrača, de se zveliča.

Premišljuje v ta namen 3krat do jutrišnjih šmarnic 4 poslednje reči.

Tretji dan.

PREMISLIK,

kako draga je človeška duša.

Prevdari, moja duša, kako draga si ti zavolj svojiga žlahtniga začetka. Duša, iz čigavih rók si prišla? Iz Božjih rók. Duša, po čigavi podobi si stvarjena? Ti si stvarjena po sami Božji podobi. **Ko** to rečem, ne govorim s presiljavo, ne v priliki, ne samo kakor je šega govoriti; ampak to je resnica. „*Bog je človeka iz zemlje stvaril, in po svoji podobi ga je naredil*“ (Eccl. 17, 1.). In glej, moj človek! ti tako deleč pozabiš svojo žlahtnost, de z greham to lepo podobo zgubiš, in spako satana nase vzameš?

Premisli pa tudi, kako draga si, moja duša, ker si s tolikanj visoko ceno odkupljena. Moja duša, ti si bila zgubljena, in zgubljena za vselej; ti si bila v sužnost satanovo prodana na vekomej! Če je bilo pa temu tako, kdo te je odkupil iz satanovih rók? Tvoj Oče nebeški. In kaj je dal, de te je otel? Zlatá, srebra, dragih kamnov? Oh, veliko več, neskončno veliko več! Dal, plačal je za tvoje odkupljenje življenje in kri svojiga lastniga Sina. In življenje, ki je tolikanj drago, življenje, ki toliko stane, ti na novo zgubiš — za prazin nič, za malo zaničljiviga veselja! Kaj vender misliš, moja duša?

Pomisli poslednjič, moja duša, kako draga in žlahtna si ti zavoljo sreče, za katero si odmenjena. Ti si hči naj vikšiga Kralja vesoljniga svetá; si odmenjena, de bi enkrat sedela pri Njegovim tronu,

in z Njim skupej kraljevala. Ali hči, ki ima krono doseči, kako skerbno in zvesto se pač varuje na kraljevem dvoru, na dvoru svojiga očeta? In ti, moja duša, ti dedinja častitljiviga paradiža, kako se ti varuješ, kje ti prebivaš, kod ti hodiš? O moj Bog! morebiti si ti duša v sredi blata, v smradu in nesnagi, kakor nečista žival. In ti se ne sramuješ, se ne bojiš pred svojim kraljévim Očeta, te ni groza ko ti bo dedšina odvzeta? Pomisli, moja duša, kaj delaš, verni se urno k svojimu Očetu, k kraljévimu Očetu, in prosi ga za zamero!

Zgled.

Sv. Janez Nepomučan je na prošnjo Marije device zagledal luč življenja ko so bili njegovi starši že priletni. Imenovali so ga Janeza v spomim sv. Janeza Kerstnika, ki so ga bili njegovi

starši v póznih letih od Boga sprosili. Ali komej razveseljeni, so bili starši z novo stisko in strahom napolnjeni, ker bil je otrok zlo slab, bolehen in blizo smerti. Zopet išejo pomoči pri Marii, materi milosti, gredó na Božjo pot k njeni podobi v bližnjim samostanu ali kloštru, in mali Janez se je res ozdravil. Iz hvaležnosti starši Bogu obljubijo, de ga hočejo čisto v njegovo službo posvetiti. Kakor vsi dobri starši, so Janeza zgodej peljali k Jezusu, to se pravi, so ga skerbno in goreče učili Jezusa ne le samo poznati, ampak toliko bolj ga iz vsiga serca ljubiti. Mladenčka je posebno veselilo, v bližnjim mniškim samostanu k maši streči, in pri sv. mašah biti, pri kterih se je tako lepo vedil in molil, de je vse pričujoče ginil. Visoke šole je v Pragi obiskoval, kjer je bilo 6 do 7 tavžent šolskih mladenčev, in bili so med njimi tudi hudobni. Janez pa ni hodil v njih družine. Cerkev in šola sta mu bila nar ljubši kraja; kadar se ni učil, je pa molil.

Zgodej ga je jelo skerbeti, kako bi živel, de bi svojo dušo zveličal. De bi sebi in drugim bolj k zveličanju pomagal, si je zvolil duhovski stan. Štiri tedne se je pripravljaj v samoti z molitevjo in pre-mišljevanjem na ta težki in imenitni stan. Z ognjem svoje apostoljske gorečnosti je spreobernal potem brez števila terdovratnih duš, in zavolj njegovih slovečih čednost so ga zvolili spovednika cesarici Johani, ženi cesarja Venceslava. Venceslav pa je bil sam spačen, razuzdan človek, torej tudi od družih ni dobro mislil. Celo po-božno cesarico je hudo natolcoval, in sa-tan ga podpihne, sv. Janeza nadlegovati, de naj mu pové, kaj se mu cesarica spo-veduje. Ni mislil na to, de mašnik nikoli nikakor ne smé tudi nar manjši reči iz spovedi razodeti, ko bi mu bilo terpeti tudi, kar koli se nar strašnejšiga zamore izmisliti. Obetal mu je cesar, de ga hoče vikšiga škofa postavili in mu nar vikši časti podeliti, ako mu to željo spolni. Ali kaj so vse časti in vsi zakladi tega svetá tistimu, ki pozná, koliko je člove-

ška duša vredna. Sv. Janez osterní nad zaslepljenimi željami cesarjevimi, in mu mirno pa tehtno dopové, de ne more in ne smé tako prestrašniga greha storiti, in de ne bo nikoli tudi ne besedice iz spovedi razodel. Cesar molči in ga odpravi. Sveti mož pa je dobro spoznal, kaj je hudobnež namenil, gre in iše v molitvi pri Bogu močí in pomóci.

Kmalpotem obsodi neusmiljeni Vencel svojiga kuharja k smerti na ognji, ker mu neke jedí ni bil po njegovim sladu pripravil. Sv. Janez hití pred kralja, se predinj verže in prosi milosti unimu revežu. Trinog pa ga spred sebe pahne, in ukaže ga celó v ječo vreči; dá mu naznaniti, de ne bo iz nje rešen, dokler cesaričine spovedi ne razodene. — Čez nekaj časa ga reši iz ječe in prijazno k svoji mizi vzame. Ali po jedi mu vnovič pritiska, de naj pové, kaj se mu je cesarica spovedovala. Ker pa nič ne opravi, se grozovitno raztogotí, dá sv. Janeza v ječo vleči in ga hoče s terpljenjem premagati. Bil je na kladi tako razpét in za roke in

noge tolikanj natezan, de so mu kosti v členih pokale; telo pa so mu z gorečimi baklami žgali. Sv. Janez je le toliko usta odperl, de je presvete imena Jezus, Marija in Jožef klical. V ječo nazaj pripeljanemu se je Jezus v prečudni svetlobi razodel in ga je k novimu terpljenju poterdil.

Cesarica te strahovite reči zvé, se verže pred cesarja in ga tako dolgo prosi, de se utolaži in svetnika iz ječe reši, Sv. Janez se popolnoma ozdravi, pride spet veseliga obraza v kraljevi dvor, kakor de bi nič ne bilo, vse odpusti in opravlja dalje svojo službo. —

Brezbožni cesar Vencel pa je še zmiraj tuhtal, kako bi svoj namen dosegel. Sv. Janez je to vedil, torej se je na boj in k smerti pripravljaj. Kakor je Mater Božjo vselej posebno častil in je bil ves v njenim varstvu, tako je tudi zdaj pri nji pomoči iskal. Torej gre tudi na božjo pot k njeni milostni podobi v Boleslavijo. To podobo sta bila namreč ss. aposteljna Ciril in Metod tam postavila, in bila je

češena po vsim Češkim (Pemskim). Ko se sveti mašnik ves poterjen verne v Prago in gre mem cesarjeviga dvora, je bil Vencel ravno pri oknu. Vnovič se razserdi, sv. Janeza pred se pokliče, in mu ves razkačen nasproti kliče, de mora ali spovedno skrivnost razodeti, ali pa umreti. Svetnik mu nič ne odgovori. Neusmiljenež pa ukaže svojim služabnikom, de naj Janeza primejo in v temni noči v reko Moldavo veržejo. 16. majnika 1383 o pol noči so ga rabeljni z mosta vergli v valove reke Moldave, kjer je njegovo truplo smert našlo, ali njegova duša z pomočjo Marije Device ni bila samo rešena, temuč tudi kronana s krono martenikov.

To je zadosti, de vidite preljubi! kako je sv. Janez Nepomučan skerbela za svojo neumerjočo dušo. K dopolnjenju zgodbe še povém, de se je telo martenikovo vzdignilo in je, obdano s presvitlimi žarečimi zvezdami in od njih spremljano, mirno dalje plavalo. Veliko ljudstva je skupej vrelo in stermelo nad

tem čudam; cesar pa je prestrašen iz mesta zbežal in se skril. Že pri pogrebu, pri katerim je bilo nezmerno veliko ljudstva pričujočiga, so se godili čudeži; več neozdravljivo bolnih je kar neprevidama ozdravelo. Nar veči čudež pa je, de so čez 300 let pozneje, ko so 1719 grob odperli, njegov jezik našli popolnoma lep in cel ohranjen, kakor de bi bil svetnik še le zdaj umerl. Tudi kosti so bile vse cele in so se skupej deržale, le samo meso je bilo zginilo, zunaj jezika, kateri se zamoro še dandanašnji ravno tak v Pragi viditi. — Cesarica Johana je kmal potem od žalosti umerla. Vencel pa je iskal svojo rujovečo vest s pijančevanjem in igro zatopiti, je bil naslednjič od cesarovanja odstavljen, in neprevidena smert je njegovimu brezbožnimu življenju konec storila.

Molitev.

Ozri se doli na nas, o Marija, naša preljuba Mati! poglej, koliko —

oh koliko je tvojih otrok, ki cene svoje duše ne poznajo. Pristopi k Jezusu za novo gnado, ki nam je tolikanj potrebna, po žarek spoznanja, ki naj posveti v temno globočino našiga merzliga serca, de spoznamo, de občutimo, de se prepričamo, kako draga in žlahtna je naša neumerjoča duša. Ona je draga in žlahtna, ker nam je iz samiga Božjiga serca vdihnjena; draga in žlahtna, ker je sveta rešnja kri Sinú Božjiga zanjo tekla; draga in žlahtna, ker je namenjena, biti od Božje roke v svetim raju kronana, ako ona kakor vredna hči Očetova, kakor čista nevesta pred Božje obličje pride. O Marija, o Marija! sprejmi mojo grešno dušo pod svojo materno brambo; pritecite mi na pomoč tudi vi angeli

Gospodovi, in vsi svetniki, — zlasti ti sv. Janez Nep., ki si svoje življenje dal, de si dušo ohranil; sprosite mi gnado, de se spoznam, de se očistim, de se posvečujem, in zveličam po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Cvetlica.

Danes vam dam cvetlico stoletnico (Aloo); redka roža je, ki mende na 100 let enkrat cvetè: kdor njen cvèt zamudi, ga več ne doživi. Taka stoletnica (pa narvečkrat komej 50-, 30-, 20letnica) je tvoje *življenje*, in edini cvet té stoletnice je tvoje *zveličanje*, kristjan! Ako ga v tem času zamudiš, ga nikoli več ne dobiš. — Ako slišiš od 100letnice govoriti, ali jo celo sam v kakim umetnim vertu vidiš, spomni se predraziga cveta: svojiga *zveličanja*, ki strezi nanj noč in dan vse dni življenja, de ga ne zgrešiš.

Reci v pobožno vajo do jutri, kolikorkrat slišiš uro biti:

Če svet' raj zamudim, —
Ga več ne dobim.

Četrti dan.

PREMISLIK,

od

zveličanja telesa.

Človek, odgovori mi na tole vprašanje: Zakaj ti grešiš? Zato, de bi svojimu poželenju, svojimu telesu, svojimu mesu vstregel? Neumnež! ali ne veš, de ga s tem nesrečniga storiš? Ako dušo zgubiš, boš mar zveličal svoje telo? Ne; — ali bo zveličano oboje, ali pa pogubljeno oboje. Gre ti za eno samo telo. Ako se ti to telo pogubi, ki ga imaš, nimaš družiga, de bi ga namestil in namesto uniga zveličal. Gre ti za terpljenje vsiga

tvojiga telesa, vsih tvojih nar manjših žilic, kitic, čutnic, kostí, vsih počutkov tvojiga telesa; ne pa le, kakor v sedanjim življenji, za terpljenje kteriga koli dela, ali posebniga uda. Tebe žali in tare bol v glavi, postelja nekoliko bolj terda, sedež malo nepripraven, jed neslastna, težavno slonenje. Ali v peklu, ah v peklu — kaj bo? Tam bo terpljenje na vsih počutkih!

Kako te zdaj skerbí, de bi tvoje telo bilo čedno, de bi ž njim dopadel, se celo ponašal in prevzetoval, kaj ne? Ali glej! umerl boš, in tvoja glava bo ostala gola čepinja, brez kože, brez očí, brez žnablov, brez jezika, roké in nogé mesa oguljene, in kar bo ostalo, bo jama trohnobe in červov. In ako se k temu pogubiš, bo tvoje obličje černejši kakor ogel, tvoji lasje gnjezdo kač in gadov, jezik bo švigal kakor od ognjeniga modra-

sa, tvoje oči se bodo vidile kakor dva živa ogla, ob kratkim reči: taki boš kakor hudoba. Dobro premisli!

Kadar tvoje meso za greham poželi, reci mu: Oh, puntarsko meso! ali ne veš, če v tvoje želje privolim, boš gorelo z menoj vred skoz celo večnost! Je li mar vredno, tako malo se veseliti, in potlej toliko terpeti? No tedaj! ako želiš ljubiti svoje truplo, ljubi ga le; tode preskerbi mu resnično dobroto, resnično lepoto, večno dobroto in lepoto v svetim raji!

Zgled.

Bilo je ravno pred 641 leti, je v Rimu v mniški cerkvi sv. Siksta klečal pred sv. Dominikam mlad in čeden človek, prav zale postave, ter je prejemal iz njegove roke belo samostansko oblačilo. Bil je namreč Hijacint, sin poljskiga grofa Konski-ga. Njegovo serce se je od mla-

dih dni neprenehama obračalo za Jezusam, kakor roža solnčnica za solncam, in svoj živi dan ni nikoli omadežal oblačila svete nedolžnosti.

V sveti stan katoliških mašnikov povzdignjen, gre s svojim stricam, tudi mašnikom in naslednjim krakovskim škofam, v Rim, sveto mesto in središe katoličanstva. Tukaj je vidil sv. Dominika, slišal njegove pridige, premišljeval njegovo sveto življenje; in vse to ga je globoko v serce ganilo, — še nar bolj pa, ko je z lastnimi očmi vidil, de je bil sv. Dominik nekiga mertviga s svojo molitevjo k življenju obudil. Nato Hijacint s svojim bratam Kozlos-am vred stopi v red sv. Dominika, in verneta se v svojo domačijo.

Ne utegnem ti tukaj razkladati, temuč sam v njegovim življenji beri, ljubi poslušavec, kako je ta sv. mož že na svojim popotvanji iz Rima na Poljsko na Koroškim v Brezjih (Friesach) pridigoval in nov samostan postavil; kako je v svoji domačii z apostoljsko gorečnostjo odprav-

ljal in zatiral ostudno nečistost, sovraštvo, lakomnost, — ter v nemal čisto ljubezen do Boga in bližnjiga; kako je tudi po Moravskim in družih sosednjih krajih neštivilne duše s 3 tovarši vred, ki so ga spremljali, k pokori pregovoril in večne nesreče na duši in na telesu rešil; kako je na dalje tudi po Pruskim, Pomeranskim, Danskim, Švedskim in drugod ravno taki blagor razširjal, samostane postavljajl itd.; kako je celo nezmerno rusovsko deržavstvo od večera do jutra peš prehodil, povsod Kristusa in njegovo resnico ozna-
noval, in poterdoval vse to s čudeži. Vse to sami beríte, in stermeli bote. Jest pa vas v današnji namen opomnim, de je bil ta sveti mož zlasti imeniten zavoljo svoje pregoreče ljubezni do svete Marije Device, zemlje in nebés Kraljice, in njenimu varstvu in brambi je pripisoval, de je tolikim in tolikošnim nevarnostim srečno odšel. Torej se mu je tudi večkrat Kraljica angelov razodela, in nekadaj, v god vnebo-
vzetja, mu je naznanila, de so njegove molitve Jezusu in nji dopadljive, in de bo vse dosegel, kar bo prosil.

V spričevanje te lepe pomoči Marijé Device in njeniga varstva nad svojim zvestim služabnikom naj vam povém kratek zgled iz življenja sv. Hijacinta. Imenitem Poljak, po imenu Peter, hoče s konjem reko Vislo prejezdariti; dereča voda pa ga za seboj potegne in zagrezne pod valove. Drugi dan dobé njegovo truplo in ga na breg spravijo. K množici ljudstva pride tudi njegova prežaljena mati, in joka prejoka pri merzlim truplu svojiga sina. Ravno ta čas gre tudi Hijacint memo; in mati, ki ga je poznala, mu reče: „*O mož Božji, oh oče Hijacint, obudite usmiljenje do matere vdove, ki je zgubila svojiga ediniga sina!*“ Svetnik se zjoka od usmiljenja, odstopi nekoliko na stran, se oberne k Marii, svoji premogočni Gospej, ki mu je bila obljubila, de bo vse gnade dosegel, kterih bo prosil, in jo prosi, de naj potolaži to žalostno mater. Nato se merliču približa, ga prime za roko, in reče: „*O Peter, Kristus Jezus, kteriga čast in hvalo oznanujem, te na prošnjo*

svoje svete Matere Marije zopet v življenje kliče!“ Na te besede, — čudo, prečudo! ko bi trenil, mertev vstane in živi, objame svojo mater, in dobro v spominu ohrani, kaj de smert z našim truplam stori.

Molitev.

O Marija, prečista Devica in nad vse matere skerbna Mati! glej doli na to zbrano verno množico, ki pred teboj kleči, in zopet dansi nove milosti po tvoji usmiljeni roki od Boga prosi. Sprosi nam gnado, de spoznamo, kaj je prava lepota. Nas tolikanj rado skerbí, de bi imeli čedne telesne ude in počutke; ali kaj pomaga zunanja lepota, če je znotraj zgoli slepota? Čimu zlati lišp okoli gnojniga kupa: čimu zala obleka okrog prešeštniga

telesa: čimu lično truplo okrog ne-
 čiste duše? Kaj mi pomagajo lepe
 oči, ako ne bodo Boga gledale?
 Kaj mi pomagajo lepe usta, ako
 ne bodo svojiga Stvarnika v sv. raji
 hvalile? Kaj mi pomagajo lepi lasje,
 ako se bodo enkrat kače okoli moje
 glave ovijale? Kaj mi pomaga živ-
 ljenje polno nasladniga greha, pa
 smert polna britkosti in peklenške
 groze? Kaj mi pomaga, eno uro
 se veseliti, in potlej sto in sto dni
 se jokati! časnost razuzdano pre-
 živeti in potem na vse vekomaj ter-
 peti? — O Marija, ti vsa lepa na
 duši in na telesu! pridobi nam gnado,
 de svoje telo kakor hišo neumerjoče
 duše, kakor tempelj sv. Duha spo-
 štujemo, varujemo brez madeža ohra-
 nimo in ga z dušo vred zveličamo;
 naj enkrat presvitljeno iz groba

vstane in se v novim Jeruzalemu
z vsimi angeli vse večne čase veseli.
Po Jezusu Kristusu, Gospodu na-
šim, na Tvojo prošnjo, o Marija!
Amen.

Cvetlica.

Sprejmite dans cvetlico *lilijo*. Lilija, lilija —
komu ona ne dopade, dokler ni vela? Ta lilija
je nedolžnost na duši in na telesu; varuj jo bolj
kot lilijo na vertu, ako jo imaš; s kervavimi
solzami jo obžaluj in pokori se, ako si jo za-
pravil, zakaj: „*Nedolžnost zgubljena in ura*
zam'jena — ne pride nobena“ (nazaj). —

Naj vsak sáj 7 minut klečé premišluje pred
britko martro ali kako Marijno podobo: kako ve-
lika škoda je omadežanje ali zguba nedolžnosti.

Peti dan.

PREMISLIK,

od

časa.

Čas le teče, in mene sabo vleče. Dva-
najst, petnajst, dvajset, trideset, štir-
deset let mojiga življenja je že minulo.
Ne bo jih več nazaj! Oh, ne bo jih, ko
bi hotel tudi vse premoženje zanje dati!
In koliko mi jih še ostane preživeti? Ne
vém, ne vém; vém pa, de jih je malo.
Čas je kratek. To sam spoznam, ker
dan za dnevam mi tako mine, de skorej
ne vém kdaj. Ali če čas še z večnostjo
primérim, ni le samo kratek, silno kratek,
temuč je kakor nič.

Čas je kratek, pa čas je drag. Zakaj v tem tako kratkim prekratim času si zamorem pridobiti celo neskončno večnost same sreče in zgoli veselja. Vsak trenutek, ako ga prav obernem, mi pridobi novo stopinjo veselja v svetim raji. Pol ure, dobro obernjene, zamore mojo dušo rešiti iz rók mojiga dušniga sovražnika, in jo preseliti v roke Božje. Malo časa, odločeniga vsak dan v molitev, ena sv. maša, malo branja iz duhovnih bukev na dan me zamore greha obvarovati, in mi moje zveličanje zagotoviti.

Kratki čas je grozoviten čas! Vsak trenutek zamorem grešiti, zamorem umreti, se zamorem pogubiti. O mene nesrečniga, ki zamorem ravno tisti čas umreti, ko bi smertno grešil! O me nesrečniga, ko bi mogel tudi le eno samo noč, eno samo uro, ali tudi le nekaj trenutkov v taki nevarnosti preživeti! O mene desetkrat

nesrečniga in slepiga, če morebiti sam nalaš v takim stanu živim — v stanu pogubljenja! **O** nespametin, o slep jest, ki bi zamogel v tako kratkim času svetnik biti, pa sim še grešnik! Sim zgubil čas v nečimernostih, v igrah in norčijah, v kratkočasih in grehih. Kaj imam zdaj od tega, de sim predragi čas tako zapravljal? Ako ne mislim časa bolje obračati, bo prišel dan, ko bom od Boga ene same ure prosil, de bi se spreobernil, in te ure ne bo nikoli, — nikoli, — nikoli — celo večnost je ne bo!

Zgled.

Leta 1597 je bilo viditi v Rimu bliz cerkve sv. Doroteje množico ljudstva pri neki hiši stati. Gledali so z veselim obrazom v medliga, rezniga in ob enim dobrovoljniga moža, ki je od velike množice ubozih otrok obdán v hišo stopil. Sleherni

je tega moža blagroval, in vsak je vedil od njega kaj lepiga povedati. Bil je namreč *sv. Jožef Kalasanški*, začetnik ubožnih šol, svet sin katoliške Cerkve. Nad tem možem imamo zgled, de naj móli in dela, kdor hoče, de bo s svojim časam prav ravnal in milostljivo sodbo našel.

Starši njegovi, polni strahú Božjiga, in pa učenik, ki so ga ljudje svetnika imenovali, so storili in dosegli, de čisto mladenčevo serce ni poznalo greha, in ko mu je že v bolj godnih letih neka prederznica v mestu Valencii zaderge stavila, je zbežal v mesto Alkala, kjer se je tako izverstno učil in obnašal, de je dosegel dohtarsko čast v Božjih naukih. Pač so ga njegovi starši pregovarjali, de naj bo kak posvetin gospod, ker se je bil tako lepo izučil. Ali bogoljubni Jožef je bil že svoj stan izvolil; bil se je namreč odmenil za duhovstvo. Umerje mupa tudi brat, in silno tiši oče vanj, de naj v zakon stopi; tode zdaj pa Bog s svojo roko vmes seže. Jožef hudo zbolí, in že blizo smerti reče očetu: „Ako mi privoteli, de

bom duhoven, se bom ozdravil, če ne, bom umerl“. V takih stiskah oče privoli, in Jožef je bil kar precej zdrav. Je pa od njega veliko pisaniga, koliko je delal po raznih deželah za Božjo čast in bližnjimu v prid, zlasti koliko je bolnikom storil. Zmed neštevilnih njegovih dobrih del hočem samo eno v misel vzeti.

Ko je bil Jožef Kalasanški v Rimu, in je vidil, de veliko otrók, ki jim je bila kuga starše pobrala, brez varstva in lepe keršanske reje po cestah tava, in so v nevarnosti zapeljani biti, so se mu ti zapušenci v zerce smilili; začne se zanje pečati, najme hišo, jih krog sebe zbira, s pomočjo 3 družih duhovnov v potrebnih rečeh podučuje, oblači in preživí, kolikor nar boljši more. Že v začetku je imela ta šola sto otrók, in kmalo je število do 700 naraslo. Tako je bilo tacih otrók zmiraj več, pa tudi premožni ljudje so ga zmiraj bolj podpérali, več duhovnov se mu je v pomoč pridružilo, in vstal je iz tega začetka *red pobožnih šol za uboge otroke*. Imenuje se red

Piaristov. Ubožni fantiči, ki so bili sprejeti, so dobivali nauk zastonj: v branji, pisanji, številstvu, v začetkih latinšine in prav posebno v verskih resnicah. Vravnal je pa Jožef pred vsim drugim svoje šole tako, da se je čas v prid obračal, posebno v zveličanje duše. Imeli so pred vsim drugim zadosti časa pri sv. maši biti, svete zakramente prejemati, in sploh za dušne potrebe. Pa tudi čas, ki se je obračal v šolske in druge opravila, je služil ob enim v nauk za čednosti. Bila je povsod kaka duhovna vaja vmés vtaknjena. Tako je učil svoje učence s časom dobro gospodariti. Imel je svetnik pri svojim pobožnim delu nepremakljivo zupanje do priprošnje Matere Božje. Vse svoje uboge otročiče je ti ljubljeni, močni Gospej in Materi v varstvo in brambo zročil. Bila je pa tudi njena bramba nad njimi velikrat prav očitna, in kako da je bilo tako djanje Jožefa Kalasanškiga Bogu dopadljivo, je On po nekim razodenji Božje Matere Marije na znanje dal.

Neki dan moli svetnik s svojimi ljubimi učenci pred podobo Marije Device, in pobožne pesmi časti in hvale do visoke in milostljive Varhinje njegovih šol se izlivajo iz njih bogoljubnih senc. In lejte! kar neutegama vgladajo vsi pričujoči presveto nebeško Kraljico z Božjim Detetam Jezusam na rokah, ki je v častitljivosti in ljubezni ob enim nad to nedolžno množico gledala, in dajala je vsim svoj materin blagoslov. Slehern si zamore misliti, kako so vsi stermeli v sladkim začudenji, in so se le še bolj vnémali v ljubezni in češenji do presv. Božje Matere, ki je toliko prijaznost pokazala do tih mladenčev zato, ker so po vodbi svojiga učenika in očeta svoj čas tolikanj dobro obračali. — Kako slabo veselje pa delajo ne le mnogi odraseni, ampak tudi manjši in večji otroci, ki brez vsiga dela toliko druziga časa v postopanju ali celo v hudih pregrehah zgubé in zapravijo! Prav dosti zgledov imate le prevečkrat pred seboj, kaj de od tacih malopridnežev izhaja, ki že v

mladosti začnejo postopati in ljubimu Bogú čas krasti.

Molitev.

V tvoji pričujočnosti spoznam, o Marija, presveta Devica in nar ljubeznjivši Mati! de se moje serce z britkostjo napolnuje zavolj toliko časa, ki sim ga v svojim življenji zgubil. Ali če ga nisim zgubil za svet in greh, sim ga zgubil zase; ali če ga nisim zgubil za svoje telo, sim ga zgubil za svojo dušo in za Božjo čast, desiravno dobrom in sim popolnoma prepričan, de mi vse drugo po smerti pomagati ne more, ako je čas življenja za mojo neumerjočo dušo bil zgubljen. Rad bi zdaj popravljal in popravil, rad bi skaze nadomestil,

rad bi ubegli čas iz morja pretečenosti nazaj priklical in vsak njegov zlati trenutek vložil za odkupljenje srečne večnosti: ali kaj? ko je zguba časa nepovračljiva zguba! O Marija! bogata zakladnica pri Jezusovih gnadah, sprosi mi odpusenje za pretečeno in zvestobo v obračanju časa za prihodnje; nadomesti težke zgube in pomankljivosti iz preobilniga zaklada Jezusovih presvetih kervavih rán, iz svojiga lastniga in iz zasluženja vsih svetnikov. Precej zdaj posvetim vse svoje prihodnje dni z dobrim namenam in kličem: „Tebi samimu, o Gospod! tebi samimu darujem vse prihodnje dela in opravila, vse djanje in nehanje; življenje in smert, vse naj bo tebi v čast in moji ubogi duši v zveli-

čanje,“ po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Cvetlica.

„*Dobra misel*“ se pravi cvetlici, ki jo danes seboj nesíte. To zeliše samote z lepim duham napolnuje in ima tudi v zdravilstvu svojo veljavo. Vam pa naj poméni „*dobra misel*“ *dober namen*, in napolnuje naj samoto vašiga serca. Dobra misel naj vse vaše namene in djanja napolnuje, in bodo vse posvečene, in tako nobena minuta časa ne bo zgubljena. Vsadite v pobožno vajo na začetik vsaciga dela to cvetico „dobro misel“, in vselej recíte: „Naj bo Bogu na čast!“ prejden začnete délati.

Šesti dan.

PREMISLIK,

od

smertniga greha.

Pojdi od solnčniga izhoda do zahoda, prehodi vso zemljo od juga do merzliga severa, — in našel boš veliko hudiga na zemlji; tode prav za prav hudo je le eno na zemlji, namreč: smertni greh. Bog nam je zapovedi dal, in sveta Cerkv, njegova namestnica na zemlji, nam jih daje, — in ako tudi le eno zapoved v veliki reči radovoljno prelomiš, si storil smertni greh! — Povej mi, moj človek! ali imaš smertni greh nad seboj? Joj tebi, če ga

imaš, — kaj si storil! Ti si zaničeval — z nogami potaptal povelje svojiga Stvarnika, si se vzdignil nad svojiga Očeta, nad svojiga Odrešenika, nad svojiga Boga, nad svoj začetek in konec, nad svoje vse. Ti duša nehvaležna, si bolj ljubila svoj greh kakor svojiga Ženina, svojiga Posvečevavca, svojiga Boga! To je nepokoršina, pùnt, nehvaležnost, ostudnost, grozovitnost, de je nima enakosti ne pod solncam in ne za solncam! Šla je gnada, šla je otročnost Božja, šlo je vse zasluženje pretečeniga življenja, šla je dedšina sv. raja: o, de je strašne nesreče zarés!

In zdaj — hočeš še v grehu ostati? Veš, čigava sovražnica si, revna duša? Sovražnica Božja. Veš, čigava hči si? Hči satanova. Tebi se ljubi norčevati, pohajati, jesti, piti, spati, smejati se: ako je pa Bogú zadosti, v trenutku si mertev, o človek, — in pogubljen! Padlo je v

pekel milijone angelov zavolj eniga samiga smertniga greha, v mislih storjeniga: in ti s tolikimi pregrehami se varniga misliš? Oh, tvoja slepôta je temnejši kot tema!

Strašan in nevaren je tvoj greh, še nevarniši odlašanje spovedi. Ako si se pogreznil v prvo brezno ter si grešil, ubeži drugimu, tretjemu in četertimu: ne odlašaj pokore! Teci k spovedi, nar pred ko je mogoče. Nikoli ne pojdi k pokoju v takim strašnim stanu, de bi sáj djanja popolnoma obžalovanja ali grevinge ne obudil.

Ako nisi pa v grehu, si vender vedno v nevarnosti greha, o človek! Skušnjava nekoliko močnejši, nepreviden premérlej te utegne v greh zakopati, kadar nar manj misliš. Grešil je angel v nebesih; grešil je Adam v raji; grešila sta Juda in Peter v šoli Jezusa Kristusa. Ne po-

zabi tedaj tudi ti, de iz angela, iz nedolžniga, iz aposteljna zamoreš v enim trenutku biti hudoba. Spomni se, in le še spomni se tega in tresi se, ter čuj noč in dan, de te skušnjava ne zagerne in greh ne pokrije!

Zgled,

kako se je spreobernal neki zdravnik, ki ga je bilo branje malopridnih bukev spačilo.

Bratovšina Marijniga presvetiga Serca, v katero jih je tudi po naših krajih brez števila zapisanih, je pač veliko grešnikov že spreobernala in zveličala. — V nekim majhnim mestu škofije „Versailles“ na Francoskim je živel pred malo leti zdravnik, ki je bil zvest zakonsk, dober oče, odkritoserčin prijatelj, ubogim skorej bolj usmiljen kot sam sebi — sploh: vse dobre lastnosti je imel, samo vere ne, in torej tudi mnozih čednost ne, ki jih vera velevala. Bil je namreč od branja spačenih

bukev iz mladosti okužen, in nevernik ter — odpustite de rečem — svinjski Voltêr (neki nesramen francosk писаč) je bil njegovo nar ljubši branje.

Leta 1839 ga bolezen opade, ki je bilo očitno, de ga bo spravila. Prijatli, ki so ga opominjali, de naj se k Bogu s pravo vero in pokoro oberne, niso nič mogli opraviti. Njegovo delo in kratkočas v bolezni so bile skvernine uniga писаča, in drugi umazani in prederzni romani (malopridne in kužljive bukve), tako de je nekiga dne še njegov bravec bukve preč vergel in rekel: „Naj izbere, kdor hoče te bukve; jest ne. Se mi gnusi, — je pre-ostudno“. V svojim terpljenji ni iskal drugej tolažila kakor v spominu na pre-karije in spake svoje mladosti. Oh, strašin stan na vratih večnosti!

Njegovi prijatli v taki nevarnosti pišejo v Pariz, kjer je sedež bratovšine Marijniga presv. Serca, de naj zanj molijo. Se zgodi, tode zastonj. Nekaj pozneje vnovič pišejo, de še hudobniši in terdo-vratniši prihaja, desiravno se smertna ura

bliža, in ga vnovič v molitev priporočé ter prosijo, de naj se na Marijnim altarji zanj sv. maša opravi. In glejte! pomagalo je. Bilo je malo ur poznejši ko ga priyatli zopet k pokori nagovoré, in res, poslušá jih, odpravi od sebe vse pohujšljive bukve, pokliče k sebi duhovniga očeta ali fajmoštra, kateri ga z ljubeznijo in modrostjo pripravi k spovedi in sv. Obhajilu. Živel je potem še osem dni. In kako dobro in sveto je ta čas pri svoji veliki slabosti obrnil. Neprenehama je pobožne reči premišljeval, si je dajal brati iz življenja svetnikov in keršanskiga nauka, in zmiraj spet je prosil, de naj vero, upanje in ljubezen z njim obudujejo. Sladka in občutljiva pobožnost mu je prešinovala njegovo spokorno serce. V tacih čutilih je ravno neko nedeljo v presladki imeni Jezus in Marija klical, in svojo dušo v Zveličarjeve roke izdihnil.

Vidite, kristjanje, koliko premore naša srednica, naša besednica, naša pomočnica — Marija Devica pri Bogu storiti in sprostiti.

De pa vender ne boš prederzno zaupal, ti hočem k temu še nekaj povedati. Neki posvetin človek je svojo pokoro vedno odlašal in menil, de se bo na zadnje spreobernil. Na smertni postelji pa ni hotel verjeti, de bo že umerl. Duhovnu, ki je bil zoper njegovo voljo poklican, je rekel drugi dan priti, desiravno je bila že sila nar večí. Drugi dan pride duhoven in nadnj križ stori, de naj se spové. Bolnik pa se ne gane. Na enkrat zakriči s strašnim glasam besede sv. pisma (Ps. 111.): „Grešnik bo oči odperl in obupal“. Potem obraz v blazino zasadi in ni je bilo besede iz njega. Pohlevno ga spovednik vzdigne in opomni, de naj se urno spové. „Res, res,“ reče bolnik, „precej se moram spovedati;“ ali namesto spovedati se z ravno takim strašnim glasam zavpije nadalje: „Z zobmi bo škripal in se raztogotil.“ In zopet se skrije v blazino. Duhoven ga še enkrat vzdigne, ga prosi in s solzami nagovarja, de naj vender na Božje usmiljenje zaupa in se spové svojih grehov. Ali še v tretjič po-

tisne svoj obupani in skremženi obraz še globokejši v posteljo, in govori z grozovitnim glasom strašne besede: „Grešnik bo poginil z vsim svojim upanjem.“ Spovednik mu v silnim strahu glavo vzdigne. Bil pa je mertev; — njegova duša je že bila pred sodbo Božjo. — Vedno je v svojim življenji pokoro odlašal, torej ni imel gnade, de bi jo bil v smerti delal!

Molitev.

O Jezus, sin Davidov! ki si na svet prišel iskat, kar je zgubljeniga, ozdravit, kar je bolniga, ohranit, kar je zdraviga; prosimo Te s ponižnim sercam in potertim duham, odverni od nas zavolj svojiga neskončniga zasluženja grozo in nakazin smertniga greha, ozdravi, kar se da ozdraviti, in obvari v nedolžnosti, kar se da obvarovati,

in zveličaj, kar se da zveličati, de bo vselej češeno in hvaljeno Tvoje presveto ime, ki ne želiš smerti grešnika, temuč de se spokorí in vékomaj živí; Ti, ki si ženin čistih (brezgrešnih) duš“, ki je „Tvoje veselje biti med človeškimi otroci in se med lilijami paseš,“ dodeli nam to dobroto. O Marija! skaži se nam dobrotno mater in pridobi nam milost od Jezusa Kristusa, svojiga in Božjiga Sina. Amen.

Cvetlica.

Ne morem vam vsak dan prijetnih cvetlic dajati, — nismo še v veselim raj, kjer je vse popolnoma. Samo pokažem vam danes rastlino: *volčje jagode*, pa v roke je ne jemljíte, ker strupena je. Začernélo steblo, černo — zelenkasto perje, černikasto rudeče cvetje — — vse to na tem zelišču kaže nekaj otóžniga in ima

nekaj studljiviga v sebi. Nar nevarniši pa je sad: černe svitle jagode brez košic, ki bi mislil, kdo vé, kako dobre so, so pa grozovitin strup, ki je že veliko neprevidnih končal. Torej ga tudi nemci *stekle jagode* imenujejo (Tollkirsche). To studljivo zeliše naj vam poméni *smertni greh*, ker vsa njegova podoba je v njem zobražena. Tudi greh se košati s perjem, cvetjem, z mogočnim stebmom, namreč z zunanjim videzam; je zunej prijetin in vabljev, kakor une jagode na jeziku: ali gorjé, čez gorjé, ako v serce pride! On dušo umorí, in prav velikrat tudi telo nesrečno stori. Kadar koli tedaj volčje jagode vidite, ali se jih spomnite, mislite na grozo smertniga greha. Do jutrišnjih šmarnic pa, kolikor krat v hišo pridete ali iz hiše greste, recíte: „Bog me obvaruj smertniga greha!“

Sedmi dan.

PREMISLIK,

od

kaznovanja greha.

Bog lahko udari grešnika, ako hoče in kadar koli hoče. Človek od človeka razžaljen, poškodovan, bi se rad dostikrat maševal, bi rad zadostovanja iskal; ali velikrat ne more. Pri Bogu ni tako; On *zamore* strahovati, samo če hoče. On te *zamore* kaznovati, de ti zdravje vzame, de ti vzame premoženje, de ti starše, ali pa tudi tvoje lastno življenje vzame; samo če hoče. Ako si zdaj v grehu, te *zamore* tudi zdaj štrafati z ne-

prevideno smertjo; samo če hoče. In njegova volja — ali ti je znana? Ni ti znana, in vender grešiš, in spiš mirno v svojim grehu? Bog *hoče* greh strahovati, to je gotovo in obdelano. Ako grešiš, bodi si svest, de bo Bog iskal zadostovanja od tebe, kakor že bodi, in kjer že bodi, ali na tem ali pa na unim svetu. Odití ne moreš in ne boš odšel: ali pokora; ali pa pekel. Eva in Adam sta dosegla milost za svojo nepokoršino, sta oteta, sta sveta: ali časna kazen ali štrafinga za njun greh še vselej terpi. Ti praviš morebiti: en greh več ali manj, na tem ni toliko. Tedaj ti tudi ni toliko, ena šiba Božja več ali ena šiba Božja manj?

Bog v resnici šiba tudi že zdaj tebe za tvoje grehe. Tíste pogoste nesreče in nadloge v deržini, tista zgubljena služba, tisto spodletelo upanje, tisto

obrekovanje tvojiga bližnjiga čez-te, *tiste skušnjave* — tako pogoste in tolikanj žive, tisto znotranje grizenje brez praviga mirú, desiravno ga išeš, tista terdoglavnost tvojih otrók, in še marsikej enacih reči, — so kazni, šibe, udarci za tvoje stare grehe, na ktere že nisi več mislil. Ako si pa vender vesel, zadovoljin in srečin v svojih hudih pregrehah, ti hočem nekaj povedati, kar je še bolj strašno. Tako se ti poterjuješ v svojim prehudobnim življenji, nakladaš greh na greh, derva na derva, de bo toljkanj bolj oginj gorel in bo iz njega toljkanj hujši žerjavica. In ako si k temu tudi še zgubil grizenje vesti, in strah zavolj zasluženiga kaznovanja Božjiga: gorjé tebi! zakaj tako si štrafan z vso ojstrostjo od pravice Božje. Ah! če je *kdo* potreben Marijne pomoči, si je potreben zarés ti, ki živiš v takim žalostnim stanu.

Zgled.

Grozovitna nesreča je, v težke pregrehe zabresti ter se od Gospoda Boga ločiti, de bi nespametni človek kratek čas razuzdanosti služil, potem pa zato sramoto, grenko kesanje, zaničljivost, revšino in poslednjič večne bolečine terpel in žel. Vender tudi nar večí grešnik naj ne obupa, ako v grehu terdovratno ne ostane, temuč se spreoberne in pravo pokoro dela. Rečem pa: pravo pokoro, ker kolikor hujši je bil greh, toliko rezniši in večí mora pokora biti. Naj vam pokažem v izgledu, kako se prava pokora dela.

Bila je pred več kot 18 sto leti na Egiptovskim deklica, ki je po svojim 12. letu zapustila svoje starše in se je zoper njih voljo podala v mesto Aleksandrijo, kjer je nesrečna služila divjim strastim svojiga poželenja skoz 17 let, in ni mislila ne na čednost in njeno lepoto, ne na Boga in njegove strašne sodbe. Nekiga dne vidi množico romarjev, ki se

v Jeruzalem napravljajo, obhajati tamkej povišanje sv. Križa. Tudi ta prederzna grešnica se z njimi napravi, pa ne de bi pokoro delala in križaniga Jezusa častila, temuč de bi množico popotnikov s svojo razuzdanostjo okuževala. Kakor sploh terdovratniga grešnika, je ni bilo groza pred valovi, kateri bi jo bili zamogli požreti, in je povsod delala narostudniši pohujšanje.

Ko se je bil praznik približal, je hotla tudi ona iti v cerkev sv. Križa, kjer je bil od sv. Helene najdeni Kristusov križ očitno k čiščenje izpostavljen. Pri vratih pa je Božja roka zadrževala prederzno grešnico, de ni mogla v cerkev; tri ali štirikrat se je pognala, de bi cerkveni prag prestopila, pa zastoj; skrivna moč jo je vselej nazaj sunila. Vsa zmotena se v neki kot cerkvene veže stisne, in bilo ji je, kakor de bi ji kdo rekel: „Nisi vredna, nagnusna nesramnica! de bi križ Tistiga gledala, ki je za te v nezmernih bolečinah umrl, ti pa ga neprenehama križáš s svo-

jimi grehi!“ Kakor od strele zadeta se verže na kolena, vse njeno grešno življenje in vse nesramnosti stopijo pred njeno dušo in začne se bitko jokati.

Kdo se je bo zdaj usmilil, kdo bo taki zaverženi grešnici pomagal? Toži, joka in povzdiguje svoj obraz, kakor de bi pomoči iskala. Kar ugleda tam blizu na steni podobo preblazene Device in Matere Zveličarjeve Marije. Neko upanje jo obsije, z gorečo priserčnostjo prosi Mater usmiljenja, in jo roti pri njeni čistosti, ki nima enakosti, de naj ima usmiljenje z ubogo grešnico, in naj nese pred Boga njeno skesanje in solze; tudi jo prosi, naj ji pridobi milost, de zamore v cerkev iti in križ njeniga Sina gledati. Zraven tega sveto obljubi, de hoče pokoro storiti in se odsihmal popolnoma Bogu darovati. Prosi Marijo, luč vsih zmotenih, de naj bo priča in porokinja njene obljube.

Zdaj občuti uboga grešnika sladko tolazilo v svojim sercu, spozna de je uslišana, vstane, in glej! že zamore brez

zaderžka v cerkev in do tistiga mesta priti, kjer je bil visoko sveti križ postavljen. Tukej se v solzah verže na tla pred križem in vnovič zaterdi, de hoče pokoro delati. Potem se zopet verne pred podobo Zveličarjeve Matere, jo vnovič stori pričo de hoče svojo obljubo spolniti, in jo prosi, de naj ji ta preljuba mati, pribežališe grešnikov, pot pokaže, po kateri naj odsihmal hodi. Zasliši pa glas: „Ako čez Jordan greš, boš popolnoma pokoj našla.“ Še enkrat prosi Marijo za pomoč, potem kupi tri hlebce kruha, se vzdigne in gre ves ljubi dan. Proti večeru pride k neki cerkvi sv. Janeza Kerstnika, ki je bila ob reki Jordanu. Tamkej priserčno moli, se spovéskesano svojih grehov in sveto Rešnje telo prejme. Potem začne svojo pokoro, vžije pol hlebca kruha, in prenoči na goli zemlji pod milim nebežam.

Prihodnji dan pa se še vnovič Marii priporoči, gre čez Jordan v pušavo, in tamkej v samoti, od vsake žive duše odločena, je svojim pregreham primerjeno

pokoro delala. Kakor je poprej skoz 17 let po razuzdanih derhalih samopašnosti služila, tako odsihmal skoz 17 let nobeniga človeškiga obličja vidila ni. Zeliša so bile njen živež; obleka se ji je kmalo odergnila; vročina po leti, mraz jo je po zimi moril, in od lakote je hujšala. Zraven tega se je mogla s hudimi skušnjavami vojskovati; zdaj je čutila poželenje do dobrih jedí, ki jih je nekdej vživala, zdaj do vina, ki ga je poprej tolikanj ljubila in nezmerno pila; tukaj v pušavi pa večkrat ni imela kaplje vode, de bi žejo ugasila. In kako silno jo je pri vsim tem satan z gnusobami poprejšnjiga življenja nadlegoval in jo silil, de naj se med razuzdani svet nazaj podá! V tacih skušnjavah se je na tla vergla, se na persi tolkla, se priporočevala usmiljeni Materi Marii.

V takim pokorjenji in ojstrim zatajevanji same sebe je 48 let v pušavi preživela, in še le po mnogoterim terpljenji je bila sladki pokoj svojimu sercu po Božji milosti pridobila. Pred smertjo jo

je bil Bog že v silno visoki starosti starčku in svetimu pušavniku Cozimu razodel, kateri jo je spovedal in obhajal. Ta pušavnica, kakor že veš, ljubi poslušavec, je sveta Marija Egiptovska, poprej velika grešnica, naslednjič resnična spokornica in svetnica. Listek pri njeni glavi je to naznanoval, ko je bil Cozima v postnim času njeno mrtvo truplo našel.

Morebiti steriš nad oestro pokoro te poprej velike grešnice — zdaj pa svetnice, ljubi poslušavec, in si misliš: kje je pa moja pokora za neštnevilne moje zmote in pregrehe? Vem, de nimaš ne volje, ne priložnosti, se tako oestro pokoriti, kakor se je pokorila sv. Marija Egiptovska; rečem ti pa vnder: Ako se ne boš spokoril, ne moreš zveličan biti. Resnično, skesano spreobrnjenje k Bogu, ponižna in odkritoserčna spoved in popravljanje storjeniga hudiga, kolikor je le moč, — to je pokora, brez ktere se ne more nobeden zveličati, kdor je po sv. kerstu hudo grešil. To je pokora, od ktere Kristus govori, ko pravi: „Ako

pokore ne storite, bote vsi pogubljeni.“
 Od te pokore ni nobeden izločen; vsak dan se moraš grešnika spoznavati; vsak dan moraš nad grehi žalovati; vsak dan se zoper svoje nagnjenja in strasti vojskovati; vsak dan skušnjave premagovati; vsak dan delati delo svojiga boljšanja. Ta vojska, to delo stane veliko truda in se tudi pokora imenuje. Ako to delo, to vojsko opustiš; ako vnémarno in mlačno živiš, in si ne prizadevaš, de bi ljuliko greha trebil iz svojiga serca in podobi Jezusovi enak prihajal, ki te vabi, de ga posnemaj; boš na vekomaj pogubljen. — Taka je pokora v duhu; delaj pa tudi po telesu po svoji zmožnosti pokoro, kakor sv. Marija Egiptovska, de najdeš milost ob dnevu pravične sodbe Božje.

Molitev.

O večni Bog! Ti vidiš moje slabo serce, kako hitro me zaboli

nejevolja, zbôde žal beseda, mi pregrené že celo telesne bolečine; kako bom prenašal še le strahovanja in težke šibe, časne ali večne, prihodnjiga življenja? Kako mi je pretežko, ako mi smert vzame očeta, mater, brata, sestro, zvestiga prijatla: kaj bo še le tam, ako bom na vekomej od vsih ljubljenih ločen, — že celo pa, od Tebe samiga, o večna Luč, ki si studenec vse sreče, vsiga veselja; brez česar ne more biti nobeden vesel, nobeden zdrav in srečin, nobeden zadovoljin. O Marija, ti Mati pri-serčniga usmiljenja, sprosi mi gnado, de spoznam in si k sercu vzamem, kako hude so kazni (štrafinge) prihodnjiga življenja, in če že moram terpeti za svoje grehe, oh, naj me zadeva pravična roka Go-

spodova v tem življenji, de mi v večnosti prizanese, po neskončnim zasluženji Jezusa Kristusa, na tvoje milostne prošnje, o Marija! Amen.

Cvetlica.

Sprejmite preljubeznjivi! cvetlico „*kokalj*,“ ki sicer prijetno cvete, na zadnje pa se vender z ljuliko vred v oginj verže. Kokalj naj pomeni *kazni* ali *štrafinge*, ki pridejo za greham kakor oginj za kokljem. Recite nocoj in jutri zjutraj nekterikrat: „*Bog me varuj večniga ognja!*“ in molite grevingo v ta namen.

O s m i d a n.

PREMISLIK,

od

smerti.

Umreti bom mogel; zapustiti bom mogel starše, ali otroke, ali brate; zapustiti prijatle, blago; tudi zalo hišo in lepe polja, ako jih imam; zapustiti vse vse, še celo svoje lastno telo. Moje stanovanje bo potem grob — poln červov; moja hiša tamkej bo hiša večnosti: ali srečne ali nesrečne večnosti, ne vém. To je resnica, ki jo moram verovati, ko bi tudi nevernik bil, ker jo dan na dan z lastnimi očmi vidim. Merjó stari, merjó mladenči

in otroci; merjó ubožni, merjó bogati; merjó svéti, merjo grešniki; umerl je Jezus, umerla je Marija; kaj pa, de tudi jest bom mogel umreti.

Ali kako? kje? — V hiši, v cerkvi, na postelji, na poti? ne vém. Bom umerl v hudi vročini, v počasni sušici; za padcam, mertudam? ne vém. — Ali ko bi mogel vediti že saj kdáj? Morebiti čez trideset let; morebiti čez dvajset let; mogoče, de že to leto; kdo mi je porok, če tudi to noč ne? ne vém. Le sam edíni Bog vé. In On mi je rekel, de smert bo prišla kakor tat po noči, ko se nar manj pričakuje.

In vender, ne mara, živim kakor de bi mi nikoli ne bilo umreti; tudi še misliti ne maram na smert. Ako bi ta trenutek umerl, imam morebiti vest tako zamotano, de bi na mestu v pekel šel. To spoznam, se bojim, in vender ne išem

pomočka! **O**dlašam od mesca do mesca, od dné do dné, se vedno smerti bližam, in ostanem zmirej grešnik. **A**ko pa vendar v tem stanu res le umerjem, koga bom zamogel tožiti, če ne samiga sebe. **O** moj **B**og, moj **B**og! nikar me ne zapusti, daj mi tolikanj močno gnado, de se nar delj v 3 dnéh iz svojiga nesrečniga stanú izkopljem.

Zgled.

26. tega mesca obhaja sv. Cerkev svetnika, kateri je bil pravi serafin ljubezni **B**ožje, pa tudi velik častivec **M**arije **D**evice, od ktere je večkrat, ne le za se, ampak tudi za druge pomoč dosegel zoper smertne zalezbe. **N**jegovo ime je **F**ilip **N**erijan. **I**z njegovih otročjih let vam opomnim samo to, kako de je po smerti svoje lastne tolikanj ljubljene matere tudi svojo mačeho ravno tako ljubil in spoštoval, ji je v vsim čisto natanko

pokoren bil, in vse storil, s čemur je mislil, de bi ji vstregel; in kako so njegove nar ljubši opravila bile: molitev, učenje in poslušanje Božje besede. Že takrat je vse dosegel, česar je v molitvi Boga prosil.

Ta svetnik tedaj je tudi Marijo tolikanj ljubil in častil, de bi se enako smel imenovati serafin Marijne ljubezni. Po vsih kapelah svoje cerkve je hotel imeti Marijo namalano. Njegova vedna navadna molitev k Materi Božji je bila: „O Devica Marija, Mati Božja, prosi Jezusa za-me! O Devica in Mati.“ S to molitvico, je rekel, se nar vikši Marijna čast izreče in oznanuje. Njegovi učenci so mogli po 63krat na dan to molitvico moliti; priporočeval jo je svojim spovedancam in zlasti takim, ki so bili zoper čistost skušani, in skusili so vselej prečudno pomoč. Zato se pa tudi Marija ni manj ljubeznjiva in dobrotna skazovala do njega. Nekikrat v svojih poslednjih letih je bil tako bolan, de so zdravniki nad njim obupali. Neprevidama in ne-

utegama pa je zopet ozdravel. Štirje zdravniki so čakali na njegovo smert v nekim stranskim stanovanji. Kar začne svetnik klicati: „*O moja nar svetejši Gospa! O Gospa nar lepši! O češena moja Gospa!*“ Pritečejo zdravniki in nekteri drugi, in najdejo ga kviško povzdignjeniga in nad posteljo v zraku terpteti, in je roke zdaj stegoval, zdaj umikal, ter klical: „Nisim vreden, nisim vreden!“ Na vprašanje, kaj de je, je rekel: „Ali ne vidite Matere Božje, ki me je prišla ozdravit?“ Ko pa vidi, de je več ljudi v stanovanji, se zjoka, in obraz v posteljo skrije. Zdravniki mu žilo poskusijo in najdejo popolnoma ozdravljeniga. Naložil je vsim, de morajo terdo molčati od tega. Drugi dan je zdrav iz postelje vstal in šel maševat. Tako mu je Marija pomagala v smertni nevarnosti. — Pomagal je svetnik pa tudi drugim na Marijno prošnjo. Eden zmed nar ljubših učencov sv. Filipa, Cezari Baroni, je bil za smert bolan. Filip goreče moli zanj k Jezusu Kristusu, naj mu ohrani Cezarja. Tode

njegova molitev ni bila dosti močna; oberne se tedaj do Matere Marije, naj Ona to milost sprosi. In glej! Marijna prošnja je dosegla, kar Filipova ni premogla: Cezar je bil kar pri ti priči ozdravljen. — Zavolj tolikih dobrot, ki jih je po Marii prejemal, je neprenehama zaterdoval svojim učencam in spovedovancam: „Moji otroci! častite Mater Božjo, ljubite Marijo!

Molitev.

O dobrotljiva, o sladka Marija Devica, ki si mati življenja, pridôbi nam pri Gospodu življenja in smerti neprecenljivo milost, de bomo vselej na smert pripravljeni, ker ne vemo ne ure ne dneva, kdaj de Gospod pride, nas k sodbi klicat. In vi veliki prijatli Božji, sveti angelji varhi, sveti Jožef, sveta Barbara, vi naši kerstni varhi in

vsi sveti pomočniki in pomočnice za zadnjo uro, oh, pristopite nam na stran ob tisti grozni uri, ko se bo razločevalo za našo večno srečo ali nesrečo. Ti pa, usmiljeni Jezus, začetik in konec vsiga našiga djanja in nehanja! usmili se nas na naše pohlevne prošnje in prošnje Marije in vsih svetnikov, in dodeli nam po srečni smerti večno življenje; ki živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha — vse vekomaj. Amen.

Cvetlica.

Sprejmite v roke in serca cvetlico „vednoživko“ ali „sempervivo“. Ta je lepa rumena cvetlica, ki tudi po zgubi zelenja vedno živa — lepa ostane in nikoli ne zvene. Pač lepa podoba smerti pobožniga kristjana, ki le po telesu umerje, duša pa vekomej živi v nar lepšim cvetu. Ved-

noživka naj ti tedaj kliče: O človek! „Reši svojo dušo!“ *Rešite svojo dušo!* še enkrat rečem, de vas ne zadene večna smert, namreč: večno pogubljenje. — Priporočite Marii prav živo tiste, ki na smert premalo mislijo, in molite zase in zanje 3 očenaše in češena Marije.

Deveti dan.

PREMISLIK,

od

vesoljne sodbe.

Pred sodbo Kristusovo se bom mogel prikazati. Oh, kakošno prikazanje! Ta sodnik je bil moj oče, in ga nisim ljubil; je bil ženin moje duše, in sim ga zapustil; je bil moj Bog, pa sim ga zane-maril! V enim samim trenutku mi bo dal zapopasti in bom spregledal svojo ne-hvaležnost, svojo nezvestobo, svojo pre-derznost. Se bom obračal morebiti k Marii? Ali kako mi bo pri sercu, ako sim kri-žal s svojimi grehi njeniga Sina. Se bom priporočal svojimu angelu varhu?

Ali s kako vestjo, ako sim mu skorej zmirej nepokoren bil. Moj gospod je bil satan sam; in ravno ta bo ta dan moj tožnik. Moj Bog, kako se bom branil, kje bom pomoči iskal, ako v življenji tiste zaničujem, kateri bi mi jo takrat delili!

Pri sodbi se bodo razodeli v pričo vesoljniga svetá vsi grehi. O kako se bom sramoval! To se bo zgodilo v pričo mojih tovaršev, med kterimi sim bil morebiti viditi kakor angel; v pričo mojih staršev, ki so mislili, de sim dober in pošten; v pričo mojiga spovednika, pred kterim sim grehe tajil, zmanjševal, zlepševal. Brali se bodo grehi vsi. Tudi tiste narbolj skrite misli; tiste, če si tudi ne spolnjene želje; tiste tolikanj sramotljive dopadljivosti! tisti greh, ki sim ga storil sam, — ki sim ga storil s svojim tovaršem, v tistim stanovanji, v tistim kotu, v tisti štacuni, v tisti pivnici, v tisti

cerkvi. **O** sveti Bog, kakošna sramota. **O** vsi svetniki, kam se bom djal?

Pri sodbi bom zaslišal svojo obsodbo. Blažen ali preklet. In od koga? Od Jezusa. Ali blažen od Jezusa z izvoljenimi, ali preklet od Jezusa z zaverženimi. In potem? ali z Jezusom v raj, ali s hudobami v peklu. Se ne bo mar ta sodba zamogla odložiti? Ne, tudi za en sam trenutek ne. Se ne bo mar mogla preklicati? Ne, vekomaj ne. **O** sreča in veselje — zaslišati od Jezusa: „*Pridi, blaženi mojiga Očeta, posedi moje kraljestvo!*“ **O** kaka nesreča in strah — zaslišati od Jezusa: „*Poberi se, prekleti, od mene, v večni ogenj!*“ **O** moj Bog! kakošna bo moja sodba? Ktere besede bom zaslišal? Med katerimi se bom znajdel? Kaj, ko bi bila zdaj — le ta sodba? — Gorje meni, ko moram iti k sodbi, pa tako malo na njo mislim!

Zgled.

Misel na sodbo je z grozo napolnovala tudi nar veči svetnike; hočem vam le samo eniga v misel vzeti. — Na podobah vidite možá z bledim, shujšanim obličjem, ki ima sv. križ z drugim orodjem terpljenja Jezusoviga v rokah, in je v černo mniško obleko oblečen. Njegova svetost je bila toliká, de ga je papež Inonci II. imenoval „zid cerkve Božje,“ papež Aleksander III. pa „luč sv. Cerkve,“ sv. Tomaž Akvinski „zlató posodo svetosti,“ učeni kardinal Baroni „nebeško trobento“. Med sedmerimi otroci svojih staršev je že v svojih otročjih letih materi nar veči veselje delal, ker bilo ga je zgoli pohlevnost in vsi materni nauki in zgledi so mu globoko v serce segli. Bil je neizrečen vbogljiv, je rad molil, do bratov in sester sama čista ljubezen, in do ubozih je bil tolikanj usmiljen, de je velikrat svojo lastno jed z njimi delil. Bil je bistre glave in pridnosti, de ga je bilo veselje viditi. Sveta ljubezen Božja je

gorela v njegovim sercu. Prečudna prikazen je kazala, koliko dopadljivost ima Bog nad čisto dušo tega fanta. Sveti večer, ko se je ravno k službi Božji pripravljaj, se mu prikaže ljubeznjivo Dete Jezus v premikavni podobi. Od tistihmal je bil otrok lastina Jezusova, in rasel je, kakor v starosti, tako tudi v ljubeznjivosti pred Bogam in pred ljudmi. Nadalje ti ne bom razlagal njegoviga življenja, čednost in neštevilnih čudežev, ljubi poslušavec! Svetujem ti pa, de sam zvesto preberi njegovo življenje, zakaj vedi, de ta sveti otrok je bil *sv. Bernard*. Povém ti pa, de pri toliki svetosti iz mladih let do groba, se je on sodbe silno bal, in groza ga je sprehajala, če je le pomislil, de bo mogel pred Kristusam sodnikam stati. Ena reč pa mu je posebno njegov strah hladila, namreč njegovo *zauponje v Marijo*, ktera je mati Sodnika in mati zadolženca ob enim, kakor je večkrat rekel. Že v svoji otročnosti se je bil Marijni službi posvetil, in malo svetnikov je, de bi bili čast preblazene

Marije Device bolj poviševali, češenje in ljubezen do nje bolj razširjali, kakor on. Kdor njegove spise bere, v katerih od Marije govori, mora priserčno ginjen in s sladkimi čutili navdajan biti. Njegove besede so kakor med, in nebeški duh veje iz njih. Smé se imenovati pevec Marije Device. Tako piše od njega neki pobožin pisavec (Ott Leg.). — Ker je imel toliko priserčno češenje do Marije, je pač po pravici pričakoval tudi pomoči od nje ob smertni uri in v dan sodbe. V neki nevarni bolezni, ko so ga mnih že mertviga mislili, je bil v zamaknjenji pred sodbo Božjo, in satan ga je hudo tožil. Svetnik pa je rekel: „Vém, de nebeške lepote nisim vredin in de je s svojim lastnim zasluženjem ne morem doseči; tode moj Gospod in Zveličar ima dvojno pravico do nebes, eno kakor Sin Božji in dedič svojiga posestva, drugo kakor Odrešenik svetá po svojim križi in terpljenje. Upam, de poslednjo pravico bo meni prepustil in de moje upanje ne bo osramoteno.“

In ko se je bila že res poslednja ura približala, jo je z veliko serčnostjo pričakal, svest si, de ga sveta Devica pred sodnjim stolom ne bo zapustila. Jezusovi ljubivci in Marijni častivci ne bodo zapušeni na zadnjo uro ko bi se imeli tudi čudeži goditi. In kaj taciga ravno pišejo popisovavci življenja sv. Bernarda. V stanovanji, kjer je umiral, se je razodela nebeška Kraljica ter mu je serčnost dajala v poslednji vojski, dokler ni te blažene duše v svoje roke sprejela. (Bolland 20. vel. serp.)

Molitev.

O Marija, ki prideš s svojim Božjim Sinam, Kristusam Jezusam, na strašno sodbo, spomni se nas grešnikov, in sprosi nam, dokler je čas, de bi zamogli vsak čas sveto živeti, zveličano umreti in ob sodnjim dnevu na desni strani med

izvoljenimi stati, po nezmerni milosti ravno tistiga Jezusa Kristusa, Gospoda našiga. Amen.

Cvetlica.

So prijazne spomladanske cvetlice, ki jim pravijo *trobentice*. Jest pa vam dans ne podam trobentice, ampak trobento, ki vas bo enkrat k novimu življenju in k sodbi klicala, in na to naj vas trobentice spominjajo. — Tem cvetlicam pravijo tudi *ovčičice*; tudi to ime nam dans dobro služi: živite namreč takó, de pridete sodnji dan med ovce in ne med kozle. Storíte do jutri, ali saj v 3 dnéh, vsak svojimu potrebnimu bližnjimu kako bolj posebno usmiljenje, po svoji moči, ker bo Jezus sodnji dan na dela usmiljenja posebno gledal.

Deseti dan.

PREMISLIK,

od

pekla.

Ali je pekel, ali ga ni? bi kmal vprašal kak nejevernik današnjih časov, ki mu je razuzdano življenje luč svete vere zatemnilo. Vprašam te pa namesto odgovora: Ali je pravični Bog, ali ga ni? Praviš: nad tem še nikoli nisim dvomil. In glej! ta pravični Bog sam nam je razodel, de je pekel, kraj, kjer bodo pogubljeni vekomej terpeli. Je kraj, so temnice, kjer bo jok in škripanje z zobmi (Mat. 8, 18. — 22, 13.); je červ, ki zmiraj

grize; oginj, ki nikoli ne ugasne; boleča lakot in žgeča žeja jih bo (vekomej) morila (ps. 58, 7); verženi bodo v jezero razbeljeniga žepla in smole (skriv. raz. 21, 8.), ter bodo strašnimu obupovanju in grozovitnim mukam zročeni (Jerem. 30, 12.). Tako govori Bog, večna resnica: veš ti té reči morebiti bolj kot Bog? Se smeš prederzniti, njegove skrivnosti pretresati ali nad njimi dvomiti? Od pekla so prepričani tudi krivoverci, turki in nejeverniki; le samo med keršenimi nejeverci se morebiti kateri najdejo, kateri pekel tajé, ker jim vést šeptá, de ga imajo zasluženiga. Ali kaj pomaga tajiti, ko ga pa vender ugasiti ne morejo! Bolj ko to misel zatirajo, bolj jih straši v sredi njih veselja in grešne razuzdanosti. Poprašam te, grešnik, kako boš mogel prebiti v peklu, ker se še misliti nanj bojiš?

In ako se pogubiš, kakošno bo tvoje opravilo v peklu? Misel in misel, kako lahko bi se bil zveličal, pa se nisi hotel. Spomin na tisto pridigo, tiste vaje, tiste bukve, tiste navdajanja, s katerimi te je Bog klical, pa nisi poslušal. Pretuhtovanje njih toliko in toliko tvojiga stanú, tvoje starosti, tvojih zmožnost, tvoje šole ali tovaršije: oni zveličani, ti pa pogubljen! In potem tisto strašno vpitje, vdelovanje, obupnost, preklinovanje, de je strah misliti. Oh, kakošno življenje! oh! kakošno opravilo v peklu!

In ako padeš v ta oginj, od kteriga sam Bog govori, doklej misliš de boš v njem? Sto let? več. Tavžent let? več. Milijon let? več, več! Milijone milijone milijonov? več, še le več! Doklej tedaj? Dokler Bog ostane Bog, zmirej, vekomaj, vse vse večne čase! In v tolikim času ne bo nikoli nič počitka? tudi za

trenutek ne? Nikoli nič ne. Se nikoli ne bo moglo tudi ne s perstam ganiti? Nikoli ne. Se ne bo nikoli moglo oko zatisniti, tudi za 15 minut ne? Nikoli ne. Ne bo nikoli moč dobiti sáj ene kaplje hladne vode? Nikoli, nikoli ne! Moj Bog, moj Bog, vari me! O ogenj! o pekel! o večnost!

Še dvomiš nad peklam? Hočeš poskusiti? O groza zame in zate, ako prepozno spregledava!

Zgled.

Še le 72 let je, kar je umerl svetnik poslednjih časov in posebin častivec Marije Device, sv. Alfons Ligvorjan. Sveta mati katoliška Cerkev ima namreč vedno svetnike v sebi, in pa le ona sama, ker le samo ona ima od svojiga Ženina Jezusa Kristusa vse pomočke posvečevanja. Oče sv. Alfonsa je bil Avstri-

janec, ki je pa blizu Neapelna prebival, in je imel veliko pobožnost do terpljenja Kristusoviga. Njegova pobožna mati je bila imenitna zavoljo velike pohlevnosti v terpljenji, in bila je silno skerbna, de bi svoje otroke keršansko zredila. Kakor bela lilija je rasel Alfons v čednostih in nedolžnosti, in je bil z desetim letam v neki vstav žlahtnih mladenčev sprejet. Takrat je bil že pervo sv. Obhajilo prejel in se popolnoma Zveličarju posvetil in zročil. Kako silno se mu je greh studil, se vidi iz tega-le: Nekiga dne ga tovarši k igri z žogami vabijo; brani se nekaj časa, poslednjič pa privoli, ker le silijo, in dobí igro, desiravno ni znal igrati. Zavoljo tega se je eden zmed unih mladih tako razserdil, de ga je jel zmerjati in zaničevati. Alfonsa je vse zarudečelo v obraz, precej dá dobiček nazaj in reče z reznim glasam: „Kaj, zavolj te malovrednosti se prederzneš Boga žaliti? Tukaj ná tvoj denar!“ To reče in odide. Zvečer ko je bila igra dokončana, ga tovarši skerbno po vertu išejo, in najdejo

klečečiga pred podobo presvete Marije Device, ki jo je bil na drevo pripél, in ves je bil v molitev zamaknjen. Ko fant, ki ga je bil razžalil, to vidi, na glas zakliče: „Ah, kaj sim storil, svetnika sim razžalil!“ Alfonsa je bil njegov oče odmenil, de bi bil velik gospod; ali Bog ga je bil za vse kej večiga poklical: bil je mašnik, škof, velik svetnik. Od tega svetnika je veliko prelepiga branja, hočem pa vam le samo to povedati, kar sim za dans namenil.

Ko je Alfons še med svetam živel, je bil nekđaj z več družimi pri duhovnih vajah v samostanu sv. Mihaela v svojim domačim kraji. Misijonar, ki je svete vaje vodil, je povedal v nekim nagovoru to le zgodbo: Neki star človek, ki je bil že z eno ного v grobu, je vender imel še grešno zavezo z neko žensko. Gnada Božja pa ga je premagala in resnično se je spreobernil; ali ženska je ostala terdovratna in umerla je nespokorna. Nekiga večera ta mož v svoji stanici moli pred podobo našiga Gospoda Jezusa na

križu, kar začuti na okrog močno pihanje hudiga viharja in v sredi viharja sliši glas, glas ženske, ki je vpila: „Pogubljena sim! Po Božjim pripušenji pridem, de ti dam znamnje, kako moč ima ogenj, ki mene žge.“ Ta trenutek se pritisnete dvé goreči roki s peterimi persti na podobo in jo prežgó. Med tem ko je misijonar te besede svojim poslušavcem pravil, odmakne zagrinjalo od podobe britke martre in pokaže prežgane mesta. Razločno so se poznali persti in dlan, ki je bila podobin oklep ali rom ožgala. Ta pogled je serce še mladiga Alfonsa silno ginil, in večkrat je potlej rekel: „Duhovnim vajam v misijonarski hiši Marije Device imam zahvaliti svoje spreobrnjenjé. Še dandanašnji se vidi mala stanica, kjer je, še mladeneč, imel večkrat na samotnim duhovne vaje, in revna celica, kjer je prebival; pa tudi podoba, ki mu je bila vzrok popolnoma spreobrnjenja, se še kaže v njegovi stanici.

Molitev.

Spoznam svojo veliko slabost, spoznam Božjo neskončno pravico in tresem se pred sodbo in večnim ognjem, kadar se svojih grehov spomnim, o Marija, moja Mati, Ti pribežališe grešnikov, ti zdravje bolnikov, ti tolažnica žalostnih! Ozri se doli na Adamove otroke, ozri se na nas grešnike, potolaži naše serca z duham prave, resnične pokore, de se otmè naša duša pred večnim ognjem, kadar Gospod pride, nas na odgovor klicat. To tedaj sprosi, ti Marija, svojim prežaljenim otrokam od Jezusa Kristusa, Gospoda našiga. Amen.

Cvetlica.

Ali poznate cvetlico, ki se ji pravi *angelika*? Le-to vam dans v spomin podam. Pravijo,

de angelika je zoper kugo, ter kužni strup ustavlja. Ta angelika vam naj bo *gnada Božja*, ki je nar boljši vračilo zoper kugo greha in zoper pekel. — Molite ponižno in kleče trikrat do jutri oče naš, češena Marijo in čast bodi Bogu . . . za tiste, ki so nar bližej pekla.

Enajsti dan.

PREMISLIK,

od

števila pogubljenih.

Moja duša, obrni svoje oči doli v kraj zaverženih, in šteje, koliko je bilo pogubljenih pred Kristusovim prihodom. Tam doli je Kajn. Zmed dveh bratov je eden zveličan, eden pogubljen. In koliko je število tistih silno razuzdanih, ki so ob Neotovim času bili v strašnih pregrehah s potopam zagernjeni? In spet tisti ostudni nečistniki Sodome in Gomore, Sebuima in Adame, — o strah in groza! koliko je njih število? In spet tam na-

prej koliko malikovavcov, Asirjanov, Fenicianov, Grekov, Rimljanov in drugih, ki so v svoji slepoti in zaterjeni terdovratnosti tolike grozovite pregrehe delali. In zmed Hebrejev, izvoljeniga ljudstva, oh koliko je tudi njih pogubljenih!

Štej potlej pogubljene ob času Jezusa Kristusa. Koliko je nevernikov, ki se niso hotli spreobrniti! Koliko modrijanov, ki so svoje serce zakerknili! Koliko judov, ki so Sinú Božjiga preganjali! Koliko duš tistih je doli, ki so govorili z Jezusom Kristusom, ki so imeli z njim opraviti, ki so vidili s svojimi lastnimi očmi njegove čudeže! Je Iškarjot, učenec Kristusov; je eden zmed razbojnikov, ki je ob Jezusovi strani umiral, pa ni hotel milosti. Kaj so taki in enaki počeli na tem svetu, kako so bili nekteri mogočni, visoki, prevzetni, bogati, terdoserčni in neusmiljeni; kako zaničljivo so s samim

Sinam Božjim delali! Glej, glej, verna duša, kako se jim zdaj godi!

Štej poslednjič pogubljene po Jezusovim prihodu. Poglej doli, koliko je duš — puntarskih zoper sv. evangeli, slepih do čudežev, terdih do milosti, preganjskih do svete Cerkve; mogočnih rimskih cesarjev, slepih modrijanov, govornikov in pesnikov, ki se je njih slava trobila po širokim svetu, in se trobi še zdaj, ne mara. Glej med njimi katoličane, pogubljene pri luči svete vere, ki so zanemarjali Božje navdajanja, pridige, zakramente! Glej njih žalostno množico iz vsih stanov, naj vikših in naj nižjih! In zdaj, dans, ta večer, to uro, — oh! koliko jih je pripravljenih za pogubljenje! Koliko njih po cestah, po hišah, po delavnicah, po štacunah, po polji in njivah, po kmetih in po mestih, — oh! koliko jih je pripravljenih, zrelih za po-

gubljenje! Koliko starih, mladih, otrok je v smertnim grehu; in en sam smertni greh je zadosti, da človeka vekomaj nesrečniga stori! — Oh, kaj pa bo, ker je temu tako? Tudi mene, in vsakiga vestniga kristjana skerbi; ali — kdo zamore pomagati? Vsak sam sebi, ako se spreoberne in v dobro oberne gnado Božjo. Človeška pravica ne odjenja, ona sodi, ter strahuje po postavah; koliko manj zamore Božja neskončna pravica od svojih večnih postav odstopiti? Ti tedaj, moja duša! živi po veri in pameti s Kristusovo čedo, da se tudi z njo zveličaš. „Pojdi noter skoz ozke vrata, ker veliko jih bo hotlo noter iti, pa ne bodo mogli,“ govori večna resnica.

Zgled.

Nekiga dne pred več kot 500 leti je sedela v mestu Florencii v svoji lepo

oličeni sobi imenitna gospá s svojim 5 mesečnim ljubeznjivim sinčkam. Kar poterká na vrata, in v stanovanje stopita možá v sivi obleki, ter ponižno prosita Božjiga darú. Gospá se opotavlja kaj dati; — v njeno silno stermenje pa spregovori majhni otročiček in reče: „*Glej, služabnika Marijna; daj jima Božji dar!*“ Una možá sta bila iz reda *Marijnih služabnikov* ali *servitov*, ki je bil malo poprej v tem mestu oživel. Sedem bogatih kupcov iz žlahtniga stanú in gospodov iz florenškiga svetovavstva je bilo vse svoje premoženje vbogajme razdelilo, in sklenili so, se svetu odpovedati, ob milovšini živeti, se popolnoma darovati molitvi, spokornim delam in češenju Marije Device. Prečudni otrok pa, ki je te besede govoril, je bil naslednjič tolikanj sloveči in sveti *Filip Benici*, edini sin svojih žlahtnih staršev tega imena. Od otročjih let dalje, in tudi v spačenim mestu Parizu, kjer se je zdravništva učil, se je neomadežaniga ohranil. Kadar je bil v Parizu in Padovi z veliko hvalo šole

dokončal, je začel vse bolj misliti na zveličanje svoje duše, kakor pa na posvetno velikost. Lični mladeneč, poln lepiga upanja, gre neki četrtek po veliki noči k Božji službi v malo kapelo služabnikov Marije Device, ki je bila zunaj mesta Florencije. Ko se je list bral, zasliši besede, ki jih je nekda sv. Duh govoril diakonu Filipu: „*Pojdi in vozu se približaj.*“ Te besede so ga globoko ginile, ker tudi on je bil Filip, in si je mislil, de te besede sv. Duh posebno njemu govori. Do temne noči premišljuje, kaj de bi pri njegovih okolišinah pomenile. Po noči v sanjah pa se mu je zdelo, kakor de bi bil na širokim pustim krasu, polnim kamenja, golih hribov, brezen in pečin; po tléh pa je bilo blato in vsakteri merčesi, divje germovje in ternje. Prestrašen zavpije, in začne Marijo na pomoč klicati. In glej! v višavah zagleda presveto Marijo Devico, z angeli obdano, ki je imela v roci obleko svojih služabnikov (servitov), in mu je rekla: „*Filip, pojdi in vozu se približaj!*“ Zjutraj,

ko se je zbudil, je precej spoznal pomen teh besed, de se namreč mora popolnoma Marijni službi posvetiti; torej gre in stopi v red služabnikov Marije Device. Bilo ga je namreč groza pred tistim grozovinskim pustim krasam, ki ni pomenil družiga, kot ravno zapeljivi svet; torej ga je zapustil in se podal pod peruti Marije Device. Kdor se namreč s stanovitim češenjem Marii zročí, ima vzrok upati, de je med številam izvoljenih, kakor ta služabnik, ki ni le kar zveličan, temuč je tudi velik svetnik.

To češenje Marije Device mora pa djansko biti, kakor je pri sv. Filipu bilo. Marija, presveta Devica, mu je bila zgled življenja. V neomadežani čistosti, v nar globokejši ponižnosti in zlasti v nar ojestrejši pokori je svoje dni preživel. Vse svoje dela in opravila je vselej poprej Marii daroval, in ta dobrotna in mogočna Mati ga je podpérala. Torej pa tudi njegova ljubezen do Marije, prečiste Device, ni imela meje. Pri vsaki priložnosti je iskal pobožnost in zaupnost do te dobre Matere

v sercih obudovati. Vedno, kadar je učil, je govoril od njenih visokost in lepih čednost. Njegova poslednja pridiga, véliki Šmaren 1285, je bila od častitljivosti Marije Device, in blagroval je s tako živimi besedami srečo tistih, ki v njeni brambi umerjó, de so vsi stermeli. V svojih poslednjih britkostih je bil tri ure kakor mertev, potem se je kakor iz globokiga spanja prebudil, in pripovedoval je, kako strahovito ga je satan k obupnosti naganjal; prikazala pa se mu je Marija, je sovražnika odgnala, svetniku pa pokazala krono, katero mu je Gospod pripravil. Ko so njegovi samostanski bratje molili besede: „V tvoje roke zročim svojo dušo“, je poslednjikrat britkomartro priserčno kušnil in mirno izdihn timer svojo dušo. Lejte! tako umerje, kdor v življenji in v smerti Marijo za svojo brambo ima, — tako sklenejo Marijni otroci svoje dni na zemlji. —

Molitev.

O moj Bog! kamor koli se obernem, najdem greh in nevarnost za pogubljenje. To najdem sam nad seboj, najdem nad drugimi; greh pri mladih, greh pri starih; greh pri visokih, greh pri nizkih. Hité v pogubljenje nejeverniki, hité krivoverci in ločenci, hití z vso močjo veliko katoliških kristjanov. Usmili se, o Gospod! usmili se; prižgi nam luč praviga spoznanja, omêči našo terdo voljo, de z vero, z upanjem, z ljubeznijo po vsih Tvojih zapovedih Tebe samiga išemo, Tebi samimu služimo, Tebe najdemo in od vekomaj do vekomaj posedemo, na prošnjo Marije presvete Device, naše besednice in naše pomočnice v življenji in smerti. Amen.

Cvetlica.

Nesite dans seboj cvetlico, ki ji pravite *tavšentroša*. Grenka je le-ta cvetlica, pa dobro zdravilo za telo. Tako zdravilo so tudi *težave* tega življenja za dušo, ki vas varujejo večniga pogubljenja, ako jih prav obračate. — 1000 je veliko število; naj vas opomni Jezusovih besed: „*Veliko je poklicanih, malo izvoljenih*,“ ki jih *šestkrat* do jutri premislite.

Ovanajsti dan.

PREMISLIK,

od

hudočnosti kristjanove.

Kaj zamoreš storiti za moje zveličanje, o moj Bog? Sam ne vém, kaj bi rekel. Ako me vabiš z glasam svojiga pohlevniga usmiljenja: grešim, ker se prederzno na tvojo dobroto zanašam. Ako mi daš zapopasti globočino svoje pravice, zopet grešim in obupujem nad tvojo milostjo. Ako prijazno in mehko z menoj delaš, te razžalim; ako se mi ojstriga pokažeš, te spet razžalim. Podoben sim prav zares jezljivi in nehvaležni kači: če jo božaš,

te pikne; če jo stisneš, te tudi piči. **S** solzami močim podobo križaniga Jezusa; čez malo ur grem od tam, ter ponovim in raztergam njegove svete rane. **O** koliko prestrašno je vender to brezno hudobije, de ga tudi jest sam ne zapopadem!

Kaj ti še ostane storiti za moje zveličanje, o moj **Bog**? **Ti** si me postavil v naročje svete matere katoliške Cerkve; si mi dal luč za spoznanje; mi daješ notranje navdihovanja, se k dobrimu spodbudovati; gnado, de se zamorem grehu ustavljati; prosto voljo, de si zamorem zasluženje pridobiti; zakramente, se poterdovati; zglede, se oserčiti; stiske in nesreče, me k sebi privabiti. Grešil sim; ti si se zamogel nad menoj zmaševati, pa si mi prizanesel. **Ti** si vse storil, de bi me spreobernal, jest pa vse, de bi se v hudim zaterdil!

Kaj zamorem še od tebe prositi, o moj Bog! de bi se zveličal? Tvojo kri? Si že vso zamé prelil. Tvojo dušo? Si jo že dal svojimu Očetu za-me. Tvoje telo? — Je bilo križano za-me. Tvoje meso? Je vedno pripravljeno za-me. Ne vém in nimam te kej prositi, de bi ne grešil; in vender kadar grešim, ne mara, v globočini serca čez-te tožim! Oh kolik slep neumnež sim, ako ne zapopadem, de zavoljo lastne hudobije pogubljenju dirjam nasproti!

Zgled.

Kakor zlo zoperna je Marii hudobnost, tolikanj prijetná ji je po drugi strani priprostost njih, ki so iz serca ponižni. Kako močno de blažena Mati Gospodova pobožne, proste, čiste in nedolžne duše ljubi, se zamoreš nad zveličanim *Hermanam* prepričati. Bil je rojen pred več

kot 600 leti v Kolinu (Kölnu) ob Rajni od poštenih, pa ubožnih staršev. Še fantič, je bil pohleven in voljan k vsimu, kar so mu starši zapovedovali; zraven tega zmirej vesel in jasniga serca. Ni pa nič vedil od veternosti ali lahkomišljenosti in svojoglavnosti. Ni je bilo hudobne besede iz njegovih ust, in bil je vselej sramožljiv in nar lepšiga vedenja. Njegovi pobožni starši so mu bili zgodej že prav priserčno češenje do Marije Device v serce zasedili. Nji, nar modrejši Devici, se je v molitvi priporočal prejden je v šolo šel, nji je daroval vse svoje dela, v njeno čast je obračal čas, kar mu ga je od njegovih dolžnost ostajalo. Ob prostih dnéh, ko so se njegovi tovarši igrali, se je Herman natihamo v cerkev Marije Device vmuznil. Tamkej je bila lepa podoba Marije Device z usmiljenim Ježuškam. Pred to podobo je pokleknil ter je z otročjo priprostostjo govoril, zdaj z Materjo, zdaj z nebeškim Detetam; tudi je Ježušku ponujal kruh ali jabelka; ki so mu jih starši dajali. Nebeška Kraljica

je imela veliko veselje nad to detinsko ljubeznijo in pobožnostjo otrokovo. Nekiga dné Herman spet daruje Materi Marii lepo jabelko in jo priserčno prosi, naj vender ta darček sprejme; in glej čudo, ki ga Bog pripusti nedolžnosti. Neprevidama neživa podoba roko stegne in sprejme dar. To je fantiča nezmerno razveselilo in njegovo češenje in ljubezen do Marije je bilo zmirej veči, pa tudi Marija se mu je še le bolj milostna skazovala. Ker se ni maral z družimi otroci kratkočasiti, mu je bilo pa pripušeno, z nebeško družino se veseliti.

Ob nekim prostim dnevu zopet pride v cerkev svoje ljube Matere Marije Device, in zagleda v svetlim sijanju visoko nebeško Kraljico na pevskim koru, in zraven nje je bil sv. Janez Kerstnik v podobi fantiča, ki se je igral z Detetam Jezusam. V to prelepo družbo migne Marija tudi Hermanu, de naj pride. Herman teče gori po stopnicah, ker so pa vrata bile zaperte, mu reče nebeška Kraljica, de naj poskusi čez železne vrata

stopiti. Sveta Devica mu podá roko in ga vzdigne kviško, ob železnim omrežji pa je pri tej priložnosti dobil majhno rano na persi, ki je bila sicer mala in skorej neznatna, vendar mu je pozneje delala velike bolečine. Iz tega mu je bilo spoznati, kako de nebeško kraljestvo silo terpi, in de se bo imel z mnogimi britkostmi vojskovati, pri katerih pa mu bo Marija pomagala.

Do večera se je potem v ti nebeški družbi Herman kratkočasil, in še le pred začetkam večernic je spet s pomočjo Božje Matere čez vrata splezal, in s težkim sercam zapustil to sveto tovaršijo. Rekel je potlej, de za nebeško veselje, ki ga je tukej vžival, bi si rad dal tavžent ran vsekati. Take in še veliko veči čuda se beró v življenji zveličaniga Hermana, kateri je bil zavolj svoje angelsko čiste nedolžnosti tudi Jožef imenovan — po svetim Jožefu, čistim ženinu Marije Device, in po njegovim zgledu tudi on skrivnostno z Marijo samo zaročen. Takih gnad je pa ta sveti mladeneč, naslednjič v sa-

mostan sprejet, tudi zares vreden bil, zakaj njegovo življenje je bilo angelsko. S svojim telesam je zlo oestro ravnal; postil se je skorej neprenehama, je le malo in na terdim spal — s kamnam pod glavo. Njegov navadni pregovor je bil: „Sadanje življenje je čas pokore.“ Desiravno tolikošnih gnad deležin, se je vender vsak čas vsiga zaničevanja vredniga štel. Neki dan je rekel kmetu: „V obraz me vdari!“ In ko se ta začudi in reče, kaj bi ga bil, ko ne vé za kaj? mu odgovori: „Ker sim stvar polna grehov in gnusobe. Nikoli nisim tako zaničevan, kakor zaslužim biti.“ Vedno je nosil slabo zakerpano obleko in je rekel: „Nisim vredin boljšiga.“ Pri velikim znotranjim poveseljevanji, ki ga je imel od Marije Device, je terpel pa obilne telesne bolečine in hude skušnjave, kakor mu je bila Marija na znanje dala, ko je čez vrata šel in se bil ranil. Ko je bil naslednjič mašnik Gospodov posvečen, je bila njegova gorečnost v skazovanji čednost le še večí. Pri sv. maši je velikrat

po več ur dolgo ves zamaknjen pred altarjem stal, in nebeška svitloba ga je obdajala, vendar na altarji ni več sveč pogorelo, kakor pri družih sv. mašah. Ta sveti mož in veliki častivec Marije Device je 7. mal. travna 1236 z veselim obrazom po goreče prejetih sv. zakramentih v Gospodu zaspal. Čez sedem tednov so njegovo telo v drugi grob prenesli, in bili so ga popolnoma lepiga in nepoškodovaniga našli. Njegov grob je bil z veliko čudeži poveličan. — Uči se iz njegoviga življenja, kristjan, kako ljuba je Jezusu in Marii priprosta čednost brez hinavšine, in goreča ljubezen do Boga in Božje Matere.

Molitev.

O Gospod, vsigamogočni večni Bog! prešini z ognjem svojiga sv. Duha moči naše duše in vse počutke našiga telesa; hudobije našiga serca odžgi, zvijače odkrij in

razdêni, hinavšino in potuho odpravi; prevzetnost zatri, poželjivost ukrôti: de ti s priprostim duham in čistim sercam služimo, po zgledu Jezusa Kristusa, ki je male k sebi vabil in blagroval. To nam dodeli iz zasluženja ravno tistiga Jezusa Kristusa na prošnjo svoje presvete Matere Marije, in na molitev malih in priprostih, ki stojé okrog Tvojiga milostniga trona, in te hvalijo in povelečujejo vse vekomaj. Amen.

Cvetlica.

Dans vam dam namesto cvetlice *tern*. Tern bôde, kjer more; tako tudi hudobni človek. Ternje tedaj vam bodi znamenje človeške *hudobije*. Kadar vidiš ternje, se zmisli, de je tvoja dolžnost, ternje hudobije iz svojiga serca trebiti. — Ternje pa tudi brez *dobrih* lastnost ni; brani namreč verte, njive, drevesa pred sovražnikom. Tako

naj tudi ternje, to je, hudobija tvojiga bližnjiga, ki ti hudo dela, tebe varuje pred sovražnikom *napuham*. — Za duhovno vajo do jutri naj vsak storí sklep, tisti tern greha ali hudobniga nagnjenja iz svojiga serca izdreti, ki mu nar hujši njegovo dušo bôde, postavim: *jezo, napuh, nečistost, nevošljivost, požrešnost*, i. t. d. De bi to dosegli, molite *tri Češena Marije*.

Trinajsti dan.

PREMISLIK,

od

groze pohujšanja.

Pohujšanje je *velika hudobija*. Pomisli, koliko stane duša Jezusa Kristusa. Ga stane ječe, ga stane zasramovanja, terpljenja in križa; ga stane vse njegove kervi, ga stane življenja. In ti Njemu za kak nič to dušo poropaš! storiš, de je zanjo prazno Njegovo terpljenje! mu kakor zagreniš njegovo ljubeznjivo Serce! V tem si podobin satanu, ki je bil morivec od začetka (Jan. 8, 44.). Tudi ti si ubijavec, od otročjih let morebiti, s tistim obnaša-

njem, s tistimi pogledi in migljeji, s tistim vabljenjem in napeljevanjem, s čimur si izdajavsko moril nar bolj nedolžne duše. O krivica, o gnusoba, o hudobija!

Pohujšanje je *globoko brezno grehov*. Tisti greh, ki si ga ti bil vzrok nad uno dušo, je tvoj greh. In vsi grehi, ki jih je una duša storila po prvem grehu, ki je imel izvirek v tistim tvojim svetu, našuntu, učenji, — tudi tisti so tvoji grehi. In še več: uni greši zavolj tebe, in bo tudi on drugim učenik pregrehe, — in tudi uni naučeni in pohujšani bodo ravno tako delali. Vsi njih grehi so tvoji grehi, ker vsi imajo izvirek iz tvojiga pohujšanja. O zares velika in strašna butara zadolženja!

Pohujšanje je *velik dolg*, pri Bogu narejen; kako in kdaj ga boš plačal, kdaj boš vse poravnal, kar si zmedel, kar si spridil, kar si končal? Morebiti so duše

zavoljo tebe že v peklu! S pohujševanjem napoveš vojsko Bogú samimu, in se skleneš s peklam, de bi otemnil Božjo čast, kolikor je pri tebi, in svojimu bližnjimu kazil njegovo časno in večno srečo. S preklinovanjem, z zaničevanjem svetih reči in posvečenih osób, z zasmehovanjem bogoljubniga življenja, z nesramnimi pogledi, besedami, nošo ali djanjem, z nečistimi zavezami, očitnim pohujšanjem ti oskrunuješ *duše*, ki so neveste sv. Duha, in *telesa*, ki so tempeljni Božji! Ti poropaš duše Jezusu Kristusu, jih iztergaš iz njegoviga serca, jih daš v rop njegovim sovražnikom, in jih odverneš od kraljestva Božjiga! Tedaj, kolikor je pri tebi, obožuješ kraljestvo Božje njegove slave, in oropaš Boga češenja in hvale toliko njegovih zvestih služabnikov, de bi bolj napolnil kraljestvo pogubljenja, in zmnožil v peklu tiste, ki Božjo neskončno

lepoto preklinjajo in miljarijo. Ali spoznaš zdaj, nesrečni pohujševavec! kolik dolg imaš pri Bogu zavoljo toliko pohujšanja, skoz toliko let, od tolike hudobije? — Kaj boš tedaj počel, o skesani grešnik? Ali si ne boš prizadeval, de bi s svojim zgledam, svétam, z molitvijo.. Jezusovimu Sercu sáj nektere duše pridobil, ki si mu jih toliko odtergal, in de bi tako hladil njegovo pravično jezo, ki se hoče razliti nad tabo. O ubogi grešnik! ker Bog pri vsim tvojim tako silnim zadolženji vender noče tvojiga pogubljenja, temuč de bi se spokoril in zveličal; primi se njegove usmiljene roke in plačuj dolg, dokler je dan, zakaj noč je blizo, ko ne boš mogel več popravljati, kar ne bo najdeno popravljeno.

Zgled.

V dan sv. Avgušтина 1837 gre neki mlad 23 letin človek mem cerkve Marije Device Zmagovavke v Parizu, kjer je središe bratovšine Marijniga presvetiga Serca. Bil je domá iz provanške okrajne (Provence), in se je v Parizu zdravništva učil že pet let. Od svoje keršanske matere je bil pobožno zrejen in je zmiraj zvesto spolnoval svoje dolžnosti, dokler ni v Pariz peršel; od tega trenutka pa je bil vse popustil in tako zanemaril, da se Bogu smili! Vere morebiti še ni bil zgubil, ali njena luč je bila otemnjena; ni več nanjo mislil. Bil je kmal od družih ves pohujšan, in v tem novim Babilonu se je pogreznil v razuzdanost in ostudno življenje; bil je prav po besedi malo-pridnež in nagnusin razuzdanec. Njegova milovanja vredna mati je bila čez dve sto ur deleč od njega, in ni mogla družiga storiti, kakor da mu je v pismih prav v živo priporočevala, da naj ohrani tako življenje, kakor ga je ona navadila, in

tako modrost, s kakoršno bo tudi njo razveselil. Velikrat mu je pisala, in vselej prav ljubeznjivo. Tudi on je svojo mater priserčno ljubil, torej si ni nikoli upal, ji zastran svojiga življenja kej odgovoriti, desiravno je dobro vedil, kako težko mora materi biti, de od tega le molči, od česar bi ona nar rajši kej veseliga slišala.

In lejte prečudne naklombe Božje! Ravno takrat on stopi v cerkev, ko je pridigar popisoval skerb, nepokoje, žalost in solze sv. Monike zavolj razuzdanosti Avguština, naslednjiga svetnika. To ga je globoko pretreslo; zdelo se mu je, de vidi svojo ljubljeno mater, kako se za njega joka. In ko je slišal, kako je bilo oslaideno življenje sv. Monike pred njeno smertjo, ker je vidila, kako goreč je bil Avguštín po svojim spreobrnjenji, mu je začelo k sercu pritiskati, kako silno pa bodo ogrenjeni poslednji dnevi njegove matere, ktero je vender ljubil, ako svojih grešnih in hudobnih potov ne zapusti, po katerih zdaj hodi. Njegovo serce se je

mečilo; solze se mu iz oči vderó, in de bi se samotno tolikanj bolj ti zveličavni misli vdal, gre potem iz cerkve. Ta trenutek je bil tudi res začetek njegoviga spreobrnjenja. Precej drugo jutro obiše eniga zmed duhovnov tiste cerkve, mu vse dopové, kar je milost Božja v njem delala, in razodene željo se spovedati. Bil je res tako srečin, de se je rešil v skesani spovedi grozovitnih okovov svojih grehov in se vernil v naročje Božjiga usmiljenja. Storil je pa tudi to, kar je vsak pravi spokornik dolžan, de je pohujšanje popravljal, in je bil apostelj k poti pokore svojim poprejšnjim tovaršem greha, in bil je stanoviten v svojim pokorjenji.

Molitev.

O Bog, ki čistost ljubiš, in greh sovražiš; odverni na prošnje prečiste Marije Device vse pohujšanje, in zatri spotikljeje, ki so jih naše

hudobije ali nespremišljenosti zasejale, de ti vse tvoje ljudstvo s čistim sercam služi in z očišenim duham in telesam dopade; po Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha — Bog vekomaj. Amen.

Cvetlica.

Náte danes v spomin zalo *tulipo*. Ta cvetlica se častitljivo nosi v svojim cvetu; ko cvet zgubi, se skrije. Je tedaj v cvetu lepa podoba tvoja, ako si nedolžin: obletéla pa žalostno tvoje znamenje, ako si zagrešen in pohujšan. Ne nôsi previsoko glave, ako si nedolžin; ponižuj se v resnični pokori, ako si nesrečin ter pohujšan, de se spokoriš. — Priporočite z 1 Očenašem in 1 Češena Marijo Marii Devici vse nedolžne, in tudi vse pohujšane.

Štirinajsti dan.

PREMISLIK,

od

napčniga strahú pred ljudmi.

Bi se hotel spreobrniti, pa se vender ne spreobrneš. Od kod to izvira? Od napačniga strahú pred svetam. Ako ne grem več v uno hišo, bodo rekli, de mi je spovednik prepovedal. Ako zapustim une pohujšljive tovaršije, bodo mislili, de namérjam v pušavo iti. Ako ne potegnem z unim nespodobnim norčevanjem, bodo rekli, de nimam nič življenja. Ako se bom kazal spodoben v očéh, se zderžal uniga plesa, unih shajališ; se mi bodo

smejali, de — sim ne vem kakošen boječ-ljivec. Taki so izgovori, prazni izgovori, ki jih človeški strah navdaja; ali kako velika nespamet je, se iz strahú pred svetam pogubiti!

Imaš zmožnost se zveličati, pa vender ne prideš k sklepu. Zakaj ne? Iz strahú pred svetam. Ako opustim to in to družino, ples, glediša i. t. d.; bodo rekli, de sim svetnik ali posebnež. Ako opustim nečimernost, tisti lišp na glavi, tiste mreže, tisto pletenje lás, tisto in tako obleko, tiste židane kinčarije; bodo rekli, de sim divjak. Ako me bodo vidili pogosto pri bolnikih, v cerkvi, pri spovednici; bodo rekli, de sim hinavec. — Tacih in enacih malopridnih objédanj se vstrašiš, ti maloserčnež, in ne zapopadeš, de s tem zapadeš čast svetnika na tem in na unim svetu? O kako kratka je tvoja pamet!

In ako se ti sramuješ Jezusa križaniga, se bo tudi Jezus križani tebe sramoval. On sam je takó zažugal. *Kdor koli se mene in mojih naukov sramuje, njega se bo tudi Sin človekov sramoval, kadar bo prišel v svojim, Očetovim in svetih angelov veličastvu.* (Luk. 9, 26.)

Oh, Gospod, Gospod! ali me ne poznaš? kristjan sim; boš rekel ob sodnjim dnevu. — Pojdi! bo odgovoril Jezus, ne poznam te. Sramoval si se, moje znamnje nositi, se pred mojo podobo odkrivati, pred menoj v nar svetejšim zakramentu poklekovati, križ storiti, moliti, k spovedi, k sv. Obhajilu hoditi. Ti si se zoper mene vzdignil, kadar koli si mogel. Če je kdo zagovarjal post, molitev, pogosto spoved; si bil ti precej pripravljen nasprotovati in ovérati. In zdaj pa vendar praviš, de si kristjan? Pojdi, ne poznam te! Tam-le uni tvoji tovarši, po-

hujšljivi, neumni, prederzni, hudobni, tam-
le — satan, uni te poznajo: Jest te ne
poznám.

Zgled.

Ko je bil sv. Alfons Ligvori dokončal
svoj misijon v mestu Amalfi, se je silno
vzdignil čez pohujšanje, razuzdanost in
sovražstvo, ktere pregrehe so tam gospo-
dovale. Vžigal je ljudstvo, de naj z
velikim zaupanjem in brez ozira na ljudi
(brez strahú pred svetam) pribežé pod
obrambo Marije Device, in rešeni bodo
od teže storjenih grehov in stanovitni v
dobrim za prihodnje. Ljudje molijo, tode
mlačno. Kakor bi trenil, svetnik zakliče:
*„O, vi ste vse premerzli v prošnjah
do Nje. Jo bom jest za vas prosil.“*
V tem se pripravi k molitvi z očmi v
nebo obernjenimi. Tisti čas ga je vidilo
vse ljudstvo, de je bil od zemlje kviško
vzdignjem, ves goreč v obrazu, enak
serafinu. Vidili so potem žarke žive svit-

lobe, ki so lili s podobe Marije Device in so segali tje do svetnika. Ta čudež je terpel kakih šest minut, ljudstvo pa je stermelo in klicalo: „*čudež, usmiljenje!*“ Ko se je sveti Alfons zopet k svoji natorni zavednosti povernil, je slovesno in z veselim glasam rekel: „*Veselite se, Devica vam je skazala milost.*“ Nasledek je pokazal, de je resnico govoril. Sovraštva so potihnile, sprave so se delale, plesiša so ble razgnane. Napačne bukve, šopirne obleke, in druge grešne reči so sožigali. Veliko očitnih grešnic se je za vselej spreobrnilo. Mesto Amalfi se je od tistiga trenutka v druge Ninive spremenilo — brez ozira na svet, brez napačniga strahu pred ljudmi. — Tako se spreobrne tudi ti, milovanja vredni grešnik! in nikar ne misli, in ne poslušaj, kaj bo svet rekel. Vsak moder bo rekel: „Hvala Bogu!“ Kaj pa de kaka zaveržena spaka reče, na tem je malo ležeče.

Molitev.

O moja preljubljena Mati, moja močna besednica, Marija Devica! moji grehi me nevredniga delajo, se pred tvojim čistim obličjem prikazati, ker sim se velikrat iz napčniga strahú bal pred ljudmí tvojiga Sina spoznati, in tvoje čednosti, o Devica! skazovati. Ali če me tudi od sebe odveržeš, vender zopet k tebi pritečem, o usmiljena Mati! in ti si tolikim drugim milost sprosila, prosi za me pri Jezusu! Reci Mu, naj mi prizanese; reci Mu, de me hočeš zveličati, in dal mi bo milost, se spreoberniti, mi bo dal moč, premagati človeški strah in Njega samiga iskati, ki je sam svet, ki je sam Gospod, sam Bog, sam vse v vsim. Amen.

Cvetlica.

Vzemite v premislik dans cvetlico *narciso*. Zunaj lepa in zala, tudi dišeča cvetka je; tode njene korenine so zoperne človeku v želodcu. Tako se tudi strah pred ljudmi hoče lepiga delati zunaj: si pa v sercu britkosti napravi. — Navadite se, bolj pogosto s keršanskim pozdravam: „*Hvaljen bodi Jezus Kristus!*“ pozdravljati.

Petnajsti dan.

PREMISLIK,

od

svetiga raja.

Kaj ti dopade na tem svetu? Ti dopade prostost? Lej, lej! ako v sveti raj prideš, zamoreš po svoji dobri volji hoditi po vetrovih, po višavah, po zvezdah, po mescu in solncu. Ko bi trenil, boš zamogel švigniti z nebés na zemljo, in z zemlje v nebesa. Zamogel boš kar na enkrat priti v nar bolj zaperte kraje, v naj skrivniši kota, brez zaderžka in brez strahú. (Pri pogubljenih, se ve de, bo vse to ravno nasproti, ker bodo tako na

kraj svojiga terpljenja vtesnjeni, de se kar ganiti ne bodo mogli.)

Ti je vseč muzika? Ali glej, kako sladka in ljubeznjiva bo muzika angelov in svetnikov v svetim raj. To bodo čisti, prijetni, nedolžni glasovi, ki serce tako milo ginejo, de ne more nobeno človeško pero popisati. Ko je en sam serafin le malo trenutkov na eno samo muzičino orodje s persti vbiral, je svetiga Frančiška Asiskiga v stan zamaknjenja povzdignil; kaj pa še le muzika in petje vse nebeške množice.

Se ti priljubuje blišna in veličastna zunajnost? Prav! ako boš zveličan, bodo tvoje oči kakor dvé zvezdi, tvoje obličje bo enako solncu, tvoje roke bodo z dragotinami ozališane, vse tvoje truplo bo oblečeno s svitlobo.

Si ti lepo zdí, učen biti? Pojdi v sveti raj, in v trenutku boš učen nad

Salomona, razbistren nad vse modrijane, in v migljeji se boš naučil vsih še tolikanj težkih visokih in skritih učenost, in pa brez sile in truda.

Ti dopade, ogledovati lepotije v stvarjenji Božjim? Ali koliko lepši mora še le Stvarnik biti! In vidil ga boš v svetim raju od obličja v obličje, boš gledal od blizo njegov obraz, že en sam pogled te bo zveličaniga storil. In potlej kaka radost, viditi angele! viditi Adama, Abrahama, Davida, aposteljne, marternike, svoje pomočnike ali patrone, viditi Jezusa, viditi Marijo!

Se ti prileže veliko imeti? Prav tedaj, zveličaj se, in imel boš samiga Boga, Gospoda samiga vsih dobrót, ki so na svetu. On bo tvoj, in nobena stvar ti ga ne bo več premogla vzeti, in ti ga ne boš mogel več zgubiti; on bo tvoj, in ti boš Njegov za vselej, na vse večne čase.

Ti slepec in neumnež, ti! ako za nesramno veselje greš in zgubiš veliko dobroto svetiga raja!

Zgled.

Med čistimi dušami svete matere katoliške Cerkve ima zlasti *sv. Stanislav Kostka* lepo mesto. Rojen je bil leta 1550 v tergu Kostko na Poljskim. Njegovi starši, iz visokiga žlahtniga rodu, so bili véрни in zvesti katoličani, desiravno se je takrat luteransko krivoverstvo zmiraj bolj razširjalo. Stanislav je živel v svetim strahu Božjim, ko je bil še majhen otrok, brez vsake otročje razposajenosti in svojeglavnosti. Zlasti so vidili nad njim prečudno sramožljivost; omedlel je strahu, ako je kdo vpričo njega kako nespodobno besedo zinil. Ni ga veselilo, ošabno se oblačiti; igrati in nemarno pohajkovati se mu je studilo; za vse posvetne kratkočase ni maral nič.

V 14. letu je prišel na Dunaj, da bi se ondi pri očetih jezuitih potrebnih

vednost izučil. Zavalj hudih vojsk so pa dobre jezuitarske šole zaperli, mladenči so bili razkropljeni in dobri Stanislav je mogel zoper svojo voljo celo v hišo nekiga luterana priti. Njegov mlačni brat in njegov posvetni učenik sta ga bila k temu primorala. Stanislav bi bil rajši v nar zaničljivšim kotu v samostanu kakor pa v hiši drugoverca, pa si pomagati ni mogel. Tukaj se je začelo veliko terpljenje taga nedolžniga mladenča. Njegovimu bratu Pavlu je bila svetost Stanislavova tern v očesu, in je svojiga brata neprenehama nadlegoval, de naj bi z njim potegnil ter jel posvetno živeti. Stanislav pa, desiravno mlajši, se starejimu bratu ni dal odverniti od svojiga tihiga, samotniga življenja in pobožnih vaj, desiravno ga je cele tri leta z lepo in z gerdo nadlegoval, velikrat soval, klet in tudi tepel. Stanislav je vse voljno prenašal in mu pohlevno odgovarjal. Rekel mu je: „Jest bom tako živel, kakor vem de Bogú dopade, če je tebi prav ali ne.“ Zraven tega je svojimu bratu, kjer je le

mogel, hudo z dobrim povračeval, mu pometal, obleko snažil in mu bil kakor hlapec. Pavel je ostal terd in merzel. Enkrat Stanislav za smert zbolí in želi s svetimi zakramenti previden biti; tode luteranski gospodar ni bil s tem zadovoljin in je tudi učenika in Stanislavoviga brata za svojo stran pridobil. Svetnik je bil globoko prežaljen, vendar je pomoč našel. Slišal je namreč, de je sveta Barbara posebna pomočnica za zadnjo uro, in de ne umerje kmal kdo brez svetih zakramentov, ako se nji priporoča. Zaupljivo se k ti svetnici oberne, in glej! ponoči se mu prikaže sveta Barbara z dvema angelama, in eden angelov mu presveto Rešnje telo podá ter ga obhaja. Stanislav je bil ves zveličan veselja, ko je svojiga ljubljeniga Jezusa prejel; ali bolezen je nato tako huda prihajala, de so zdravniki vse upanje zgubili in mladeneč se je pripravil umreti. Pa glej drugo čudo! Stanislav je Marijo visoko častil; ona mu je bila pomočnica in svetovavka zoper nadlege njegoviga merzliga brata, in

ga tudi zdaj v bolezni ni zapustila. Prikaže se mu v nar hujši bolezni z Detetam Jezusam v naročji, ga mu tudi na posteljo da, mu privoli ga objeti in mu naznani, de se bo ozdravil, in de naj potlej v družbo Jezusovo stopi. Prikazin zgine in Stanislav je zdrav. S tako nebeško prijaznostjo je bilo mladenču vse poprejšnje terpljenje obilno nadomesteno.

Potem je spolnil povelje, in v obleki romarski prehodi peš daljno pot z Dunaja do Rima, ter je ondi sprejet med jezuite. Že v desetim mescu ondotniga bivanja pa reče O. Emanuelu v nekim pogovoru od Marijniga vnebovzetja: „O moj oče! kako srečin je bil za svetnike dan, ko je bila presv. Marija Devica v sv. raj prišla! Prepričan sim, de vsako leto, kakor mi na zemlji, s posebnim praznikom ta spomin obnovljujejo, in terdno se zanesem, de pri prvem tem obhajanju bom tudi že jest pričujoč.“ To je rekel v začetku velikiga serpana. Pri njegovi cveteči mladosti in terdnim zdravji bi ne bil noben človek mislil, de se bo to spolnilo.

Vidilo se je pa, da se je na pot v večnost pripravljaj, kakor kdo, ki si je tega svest. V praznik sv. Lorenca si je pri sv. Obhajalu pismo do svoje ljube Matere Marije na persi pritisnil, v katerim jo je priserčno prosil, da naj ga že skoraj reši iz doline solz in svojiga poveljčanja v nebesih vdeleži. Do tistihmal ni bilo nad njim nar manjši sledi kake bolezni; ni pa bil še dan minul, in že se je bolniga čutil. Ko pride v bolniško stanico, naredi križ čez posteljo in reče: „S te postelje ne bom več vstal.“ Tudi svojimu višjemu je prav za terdno rekel, kako zanesljivo veruje, da je od Matere Božje dosegel gnado, še pred njenim praznikom umreti, da bo ta praznik s svetniki v nebesih obhajal. Bolezin ni še kazala nobene nevarnosti, tudi dan pred vnebovzetjem zdravniki še niso našli nič pomislika. Tode kmal potem mu je bilo hujši in je prosil poslednjih svetih zakramentov. Z bitko martro, ki jo je pogosto kuševal, z roženkrancam in podobno Marije v rokah je čakal poslednje

ure. Prikaže se mu nebeška Kraljica, obdana z veliko množico svetih devic, in kmal potem med klicanjem nar svetejših Imén „*Jezus, Marija*“ svojo lepo dušo izdihne, po katero je bila prišla Marija, jo spremit v nebeško družbo. Bilo je ravno veliki Šmaren ob 3. zjutraj 1568, ko še ni imel čisto 18 let.

Molitev.

Premišluj, o moja duša, veselje, ki ga oko ni vidilo, uho ne slišalo, ne človeško serce občutilo! Povzdigni se z zemeljskiga hrupa pred tron nebeškiga Kralja, kjer se iz milijonov ust vekomaj glasi angeljsko petje: svet, svet, svet Gospod, Bog nebeških trum! kamor te Kraljica nebeška, z dvanajsterimi zvezdami kronana, kakor dobrotna mati svojiga otroka prijazno vabi; kjer nebeške trume svetnikov na tvoj

prihod čakajo in te med seboj imeti želijo. Podaj mi tedaj, ti o Marija, Božja Mati! svoje milostne roke, de se odtergam od grehov, veselja, nasladnosti in nečimernosti tega sveta, in le za večni namen delam, živim, gorim in budim, po milosti našiga Gospoda Jezusa Kristusa. Amen.

Cvetlica.

Kdo še ni slišal od imenitne *palme*, jutrodeželskiga drevesa, ki ima en sam košat verh, in ga s sadjem vred mogočno vzdiguje in proti nebesam nese. Palma s sadam (dateljni) naj so tvoje *dobre* dela, ki naj bodo vse z *dobrim namenam* v en sam verh zvezane, in ta verh bo *Božja čast*. „*Vse za Božjo čast in zveličanje duše*,“ ta verh postavi na deblo sleherniga svojiga djanja in nehanja; in bo z Božjo pomočjo do nebes prirastla palma tvojiga pozemeljskiga življenja. — Povzdignite šestkrat do jutri svoje oči proti nebesam in recite s sv. Stanislavam: „*Nisim rojen za ta svet*.“

Šestnajsti dan.

PREMISLIK,

od

poti v nebesa.

Le samo dve poti ste v nebesa; eni se pravi *nedolžnost*, drugi *pokora*. Kako je z mojo nedolžnostjo? Morebiti sim primoran reči, de sim jo zgubil, prejden sim jo poznal. Sirota otrok, ki zgubi mater in je še poznal ni! Zgubil sim nedolžnost, de je nisim ne poznal, ne objokoval in ne po nji žaloval. Morebiti sim jo tudi drugim zapravil. Sirota nedolžnost, tako hitro zgubljena, in ni več pomočka jo zopet najti!

Ali za svoje grehe sim sáj pokoro storil? Kakošno pokoro? Kdo vé, če sim se jih še prav spovedal? Pokora, mi naložena za moje grehe, se mi je pretežka zdela. Radovoljne pokore nisim nikoli, ali pa *skorej* nikoli opravljal. Namesto zatajevanja, posta, samotljivosti, sim iskal le zložnosti in kratkočasov.

In hočem v nebesa iti? Tode, po kateri poti? Iti moram ali po poti nedolžnosti, ali po poti pokore. Po poti nedolžnosti ne morem; po poti pokore pa nočem iti. Kako se bom tedaj zveličal?

Na pot proti nebesam! in pa le urno! Ako dozday nisim pokore delal, jo moram delati zdaj, kar je še časa. Oberniti se hočem na pot v nebesa, dokler je čas. Kdo vé, koliko mi je še živeti? Morebiti že čisto malo; in vender si zamorem s tem malo življenjem in s pokoro še odkupiti sveti raj. Zakaj tedaj tako

ne storim? Le urno, le urno na pot proti nebesam! Nič več, čisto nič več se ne smém muditi, ker dobro vém, de z Bogom se ni norčevati: „*kar bom sejal, to bom pa žel.*“

Zgled.

Mesca maliga serpana 1837 sta bila materi bratovšini Marijniga presv. Serca v velikim mestu Parizu na Francoskim v molitev priporočena dva pregrešna mladenčca iz imenitnih stanov, ki sta bila bratranca med seboj. Molilo se je za nji v cerkvi, kakor je navada, in glej! lep sad Marijne pomoči: Eden se je spreobernal prec naslednji dan po molitvi, drugi pa nektare dni pozneje. Uni, ki je prvi poslušal glas milosti, je bil nevarno bolan. Ta nesrečni, pa zdaj vendar osrečeni človek bi bil zgubljen, ko bi mu Marija ne bila sprosila milosti. V takim stanu, kakor se je znašel, že ves izpit, je bil vendar tako grozovitno ter-

dovratin, de je odvrčal in zaničeval vse opominjanje k pokori, in obupali so bili nad njegovim zveličanjem. Ko je pa bratovšina v nedeljo zanj molila in ga usmiljeni Materi Marii priporočila, je v ponedeljek kar neprevidama začel klicati: „Duhovna, duhovna, de se spovém!“ — In res se je spovedal, in precej se je spravil tudi s svojim bratom, pobožnim duhovnam, ki ga je poprej sovražil. Zdaj je spoznal, kako silno prederzno in pregrešno je delal, ker je bil pot v sveti raj zapustil. Torej je pa tudi v grenkim žalovanji nad grehi vse voljno poterpel in nikoli ni tožil čez svoje bolečine; temuč hvalil je Boga, de je k spoznanju prišel in ga je Bog pri telesni bolezni ozdravil na duši. Ker je spoznal, kolika škoda je, ako človek kej časa v grehu zgubi in preživi; torej je Boga priserčno prosil, ako bi bila njegova sveta volja, naj bi mu življenje zdaljšal, de bi za svoje grehe pokoro delal. Vender je Božja previdnost vidila, de bi to ne bilo dobro, in umerl je čez nekaj dni resnič-

niga pokorjenja ves skesan in goreč v naročji svojiga brata, obdan od keršanske rodovine, ki je hvalila in povzdigovala neskončno Božje usmiljenje.

Molitev.

O Mati milosti in usmiljenja, ti dobro véš, kolika je nestanovitnost mojiga serca. Ako se me ti ne usmiliš, mi materno roko odtegneš, bom zopet nezvést, kakor sim bil že tolikrat. Oh, podpéraj me tedaj, vzemi me pod svoje peruti, zapiši me v svoje serce, prištej me v število svojih častivcov. Vzdigni me, ako padem, zaverni me, ako zajdem; brani me, ko se vojskujem. Ko sim slab, me stori močniga; ko sim v nevarnosti, me otmi; ko sim bolan, me ozdravi. Bodi moja bramba vse

moje življenje, in ob smertni uri,
o Marija brez madeža izvirniga
greha spočeta! Amen.

Cvetlica.

Sprejmite danes v spomin cvetlice, ki jim pravite „*zvončki*.“ Imajo mende to ime od svoje podobnosti z zvoncam. Zvonec je sploh očitna podoba nestanovitnosti, ko se človek kakor terst sem ter tje majè. Pred tako nestanovitnostjo naj vas zvončki posvaré, kadar koli jih vidite. Zavernem pa vas tudi na cerkveni zvon, kateri nas kakor svet prerok z višave vabi v boljši domačijo, in kliče na tisto pot, ki v nebesa pelje. — Kolikorkrat do jutri zvon slišite, se spomnite besed svetiga Janeza Kerstnika: „*Delajte pokoro!*“ in jih nekoliko premislite.

Sedemnajsti dan.

PREMISLIK,

od

češenja Marije Device.

Češenje Marije Device ima v sebi veliko moč, obroduje velik sad za dušo in za telo; zakaj Marija je Mati našiga Boga. Zamore se tedaj po vsi pravici reči, de ona ima v svoji roki vse zaklade vsigamogočnosti, milosti ali gnade, in usmiljenja svojiga Sina. Je li mogoče, de bi Jezus kaj odrekel tako sveti Materi, ki ga je redila, varovala, hranila in branila; ki ga je nasledovala po njegovih potih, tudi pod sam sveti križ, tje

do groba? Marija je Jezusa nad vse druge ljubila, in Jezus ne bo Marije ljubil bolj kot vsih drugih ljudi?

Češenje Marije je sladko češenje, ker Marija je naša Mati. „*Moja mati je Marija*“, je rekel sv. Jožef Kupertinski; „*una druga je le moja rednica*“. Kako sladko je, de zamoremo reči: Moja mati je Jezusova Mati. Jezusova Mati je moja mati. Sva sina *êne* matere, Jezus in jest. Marija torej svoje milosti vselej z materno ljubeznjivostjo deli. Ni zadovoljna, de bi nas le poslušala in uslišala; ona nam govori na serce s prijaznostjo, z ljubeznijo, z dobroto, z vso materno občutljivostjo.

Marijno češenje je silo priserčno in milo češenje, ker ona je Mati grešnikov. Grešniki so tisti, ki so njeniga Jezusa križali. In vender jih Marija ljubi, ako se hočejo skesati in spreobrniti. Pre-

malo pa ji je, de bi jih le ljubila: Ona hoče njih mati biti. *Ego sum Mater peccatorum*: jest sim Mati grešnikov. Koliko veselje obhaja njeno materno serce, kadar more spraviti ta sinova svoja: grešnika in Jezusa, — nehvaležniga grešnika s predobrotljivim in usmiljenim Jezusam, revniga človeka z neskončnim Bogam. Si grešnik? Zamoreš napraviti veliko veselje Marii. Verzi pred njenimi koleni na tla nož, s katerim si njeniga Sina presunil; verzi se v njeno naročje, in reci z resnično skesanim sercam: „*Mater peccatorum, ora pro me!*“ „*Mati grešnikov, prosi za me pri Bogu!*“

Zgled.

Med mnogimi, ki so bili imenitni v češenji Marije Device, je bil v resnici prav posebno tudi sv. Paskal Bailon. V

otročjih letih ga je nekaj močno gnalo, de bi se berž naučil brati; pa zakaj? De bi zamogel moliti ure (oficium) Marije Device. Ko je še čede pasel, in je kaka ovčica poginila ali obolela, je rekel svojimu tovaršu: *Le molči, moj brat, kaj de bova počela. Pusti, naj najna Pomočnica (Marija) to poskerbi.* In kdo je v stanu dopovedati, kako je rasla njegova ljubezen do Marije po tem, ko se je bil prijel samostanskiga življenja? Imel je on omizje oskerbovati, in prav velikrat so ga našli klečati pred podobo Marije Device, ki je bila nad vrati obednice ali refektorja. Tudi je prepeval pesmice Marii na čast, ko je potrebne reči pripravljal in sem ter tje hodil. Marsikterikrat je dobil od Marije prelepiga in žlahtniga kruha. Neki dan prime eniga svojih samostanskih bratov za roko in mu reče: „Sem pojdi, Gospod ti hoče dati pokusiti nar boljšiga kruha, ki koli se najde“. Pelje ga v obednico, odgerne svoj ročni pertič, in vzame spod njega prebél hlebec, in ta brat, ki ga je bil

pokusil, je rekel, de ni nikoli taciga kruha okusil. **K** takimu gorečimu česenju do Marije Device, si je prizadeval tudi druge vnemati, zlasti do njeniga brezmadežniga spočetja. **Ko** je ta god bil, in je dobil kaciga novinca, ga je prijel za roko in mu je rekel: „Sem pojdi, brat moj, in poklekni na zemljo. Imaš vero? Reci tedaj z menoj: *Bodi češeno, hvaljeno, poveličevano in poviševano neomadežano spočetje!*“ Znano mora biti, de neomadežano spočetje takrat še ni bilo očitno za versko resnico razglašeno, temuč je bilo le sveta menitev v pobožnih sercih, in še le pod sedanjim papežem **Pijem IX.** je očitno za resnico sv. vere naznanjeno in vsim verovati zapovedano. Nad tem pa nikoli — tudi od naj prvih časov — niso dvomili možje, ktere je **Duh Božji** vodil, kakoršin je tudi sv. **Paskal** bil. Za sveti roženkranc mu ni bilo nikoli zadosti časa, ker vedno ga je imel v rokah in ga je z velikim veseljem molil. Kadar je prišlo kako opravilo, je molek ali roženkranc okrog vratú vergel

in dalje molil. Lepo je slišati, de je v testamentu nekatere svojih roženkrancov zapustil nar bolj imenitnim osebam svojiga reda. Torej je zaslužil tudi umreti z roženkrancam v roki, s povzdignjenim glasam kličejoč presladko ime *Jezus*.

Molitev.

O vélika zakladnica milost in dobrot Božjih in prehvaljena nebeška Kraljica, ki ti Kristus Jezus, tvoj preljubi Sin, nič ne odreče, kar koli ga prosiš; tudi mi te hvalimo, povišujemo in častimo, ter pribežimo k tebi in te za štiri velike gnade ponižno prosimo. Obvari nas smertniga greha, neznane bolezni, ljudskiga zasramovanja in nesrečne smerti, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Cvetlica.

Rožo iz Jerihe, katero v listih o praznikih Marije Device včasih slišite, si dans v svoje serca zasadite. Ima pa ime od mesta Jeriho, ki so ga bili Izraelci premagali z molitvijo; ter s procesijo in s trobentanjem okrog mesta. Naj vam bo roža v Jerihi roža Marija, kakor jo sv. Cerkev imenuje; procesije in trobentanje okrog mesta pa naj pomeni češenje do prečiste Marije Device. Po predobljeni Jerihi je bila Izraelcam obljubljena dežela zagotovljena; nam bo pa boljši obljubljena dežela v kraljestvu Božjim zagotovljena, ako si Marijo Devico s pravim češenjem pridobimo. — Molite v ta namen 3 krat do jutri prav pobožno Češena Marijo s pristavkam: „O Marija, pribežališe grešnikov; za nas Boga prosi!

Osemnajsti dan.

PREMISLIK,

od

pričujočnosti Božje.

S kom ste zdaj tukaj, in kdo je z vami, kristjanje? **Z Bogam** ste tukaj, in **Bog** je pri vas. In kadar kodi hodite, delate, berete, pišete, se pogovarjate, molite, spite, s kom ste takrat, kdo je pri vas? **Z Bogam** ste, **Bog** je pri vas. — In kadar grešite, s kom ste, kdo je pri vas? Tudi takrat ste z **Bogam**, **Bog** vas vidi. On je pred vami, za vami, v vas, v vsakim delu od vas. On vidi vsako vaše djanje, sliši vsako vašo be-

sedo, gleda vsak vaš občutek in nagnjenje, méri vsako vašo misel. On na vas pazi po dnevu, stoji pri vas po noči, kadar ste sami, kadar ste z družimi, vsak čas, v vsakim kraji. Nikoli tedaj ne recite: Zdaj lahko grešim in se mi ni treba sramovati, nobeden me ne vidi. Ah! nobeden te ne vidi? — Vidi te Bog; — Bog te vidi.

O zaničevanje, o prederznost, grešiti vpričo samiga živiga Boga! vpričo Boga svétiga, Boga tako močniga! grešiti pred očmi Odrešenika, Očeta, Ženina, Sodnika! Sramovati se greha pred obličjem človeka; in ne sramovati se pred obličjem Božjim! — On ima napisano v svojem sercu pismo vsih tvojih grehov, in jih bere in prevdarja neprenehama, in Njegova jeza se budí in kliče: *Pred mojim obličjem so storjeni, glej! to mi je storil pred mojim obličjem!*

Kadar pridete pred Božje obličje, pred sodnji stol; kak strah, kaka sramota za vas, ko bote vidili tiste častitljivo-strašne Oči, polne svete jeze zoper vas, in ko se bote spomnili, de so te Oči bile priča tistih tako preklicanih, tako nesramnih djanj! — O slepota kristjanova, ki greši v pričo satana, ki zmiraj misli, kako ga bo tožil; na strani angela, ki ga ne bo mogel zagovarjati, v obličji živiga Boga, ki ga bo mogel soditi!

Zgled.

Pobožnimu duhovnimu očetu Nikolaju Cuki-tu (Zucchi) nekdej naznanijo, de bo ta in ta večer v tem in tem kraji slovesna veselica, ki je bilo po vsih okolišinah previditi, de se ne bo končala brez mnogiga in težkiga razžaljenja Božjiga. Prizadene si, kolikor se je dalo, de bi odvernili to veselico. Ko je pa

spoznal, de bi se težko ustavila, ker je bila že na pol pripravljena, je drugo struno napél. Rekel je povabljené v svojim imenu prositi, de naj med goste k veselici in ravno tisti mizi sprejmejo tudi neko gospó, tako visociga stanú, de se ji po spodobnosti nikakor ne more prošnja odreči, ki jo storí on v njenim imenu; in de bodo oní prav zadovoljni, ako jo bodo sprejeli k veselici. Pové jim, de ta gospá je preblážena Marija Devica, Mati Božja. Naj ji postavijo na pervim mestu stol, kakor se nji spodobi, in na stol podobo Marije Device. Naj drugi jedó; Ona bo zadovoljna samo s tem, de bo pri njih pričujoča. Spoštovanje, v katerim so imeli ti gospodje P. Cuki-a, je toliko pri njih premoglo, de ni bilo nobeniga, kateri bi si bil upal tako lepo prošnjo odreči, ter bi ne bil hotel seboj k mizi Kraljice angelske. Postavijo ji tedaj stol, in pobožno malano podobo na konec mize. Nasledva pojedina z veliko jasnostjo in veseljem, pa tudi z ravno toliko spodobnostjo: zmed njih toliko ni

bilo ne eniga, de bi mu bila le besedica ušla iz ust, ali kaj družiga se zgodilo, kar so mislili, de bi bilo žaljivo, ako bi Mati Gospodova slišala; ker sprejeli so to tako, kakor de bi bila tamkej pričujoča Marija sama. — Ako je toliko pomagala pričujočnost ne-žive podobe, koliko bolj bo pomagala živa misel, de v Bogu živimo, se gibljemo in bivamo! Spominajte se tedaj pri vsim svojim djaji in nehanji na pričujočnost Božjo!

Molitev.

O jasne oči moje Gospé, Marije prečiste Device! oči usmiljenja, oči miru in sprave, oči ljubeznjive: ozrite se doli na nas uboge grešnike, ki v te, Marija, zaupamo! Ravnaj naše dušne in telesne oči na sveto pričujočnost Božjo, de kakor Bog po dnevi in po noči na naše vse stopinje pazi, tako tudi

mi neprenehama strežemo in si z vsimi močmi prizadevamo, Njemu dopasti, za Njim se obračati, za Njim hoditi, v Njega terdno verovati, Ga čez vse ljubiti, Njega samiga iskati in najti ter Ga posesti s Teboj in z vsimi angeli in svetniki vred, o naša Kraljica in Mati Marija! Amen.

Cvetlica.

Poznate cvetlice *potočnice*? Prav prijetne višnjeve cvetke so, ki jih Nemci imenujejo „*Ver-giessmeinnicht*;“ to bi se po našim reklo „nepozabime,“ ali „nepozabljivke“. Potočnica naj ti bo torej opominovavka na pričujočnost Božjo pri vsim tvojim djanji in nehanji, o človek! V Božjim imenu naj ti ona kliče: „Ne pozabi me, ne pozabi Boga!“ — Do jutri pa pri začetku vsaciga djanja, karkoli si bodi, recite: „*Bog me vidi.*“

Devetnajsti dan.

PREMISLIK.

od

dveh gospodov.

Poprašaj se odkritoserčno: komu hočeš služiti, Bogu, ali satanu? Dobro premisli, zakaj obéma se ne more služiti. Služiti dvema nasprotnikama tako nezedinljivima, kakor Bog, in satan, in obéma dopasti, je nemogoče. En dan biti spokornik z znamnjem Jezusa Kristusa, in drugi dan grešnik z derhaljo satanovo; eno uro v cerkvi moliti in Božjo besedo poslušati, drugo uro pa se ostudno dreti in preklinjati, požreševati, nečistovati:

to je djanje prav prijazno luciferju, to se zares pravi z Bogam norčevati.

Ako hočeš služiti Bogu, bo terpljenje kratko, veselje pa večno. Petdeset, šestdeset let zatajevanja, potem pa cela večnost veselja. In pa dobro pomisli, de tako dobrotljiv gospod, kakor je Bog, bo tudi vedil ti pomagati, te poterovati, ti težave poslajševati v tem življenji. In ako boš mogel križ nositi, de bi Bogu služil, oh! tolaži se, de tvoj križ ne bo tako težak, kakor je bil uni, ki ga je nosil nedolžni Božji Sin.

Ako hočeš služiti pa satanu, bo veselje kratko, terpljenje pa večno. „*Štirideset let vladanja, pa cela večnost pekla!*“ je zakričala po smerti Elizabeta, kraljica angleška, ki je silo pregrešno živela. Pa tudi to ni res, de bi satan zamogel svoje nasledovavce na tem svetu zadovoljne in vesele storiti. Skusil si ga,

in ga morebiti še skušaš, kako srečo ti on dela? In poslednjič pomisli, de je hudoba tvoj gospodar, ki sovraži tebe, svojiga služabnika, kolikor le sovražnik sovražnika čertiti zamore. Kaj tedaj zamoreš in smeš od njega pričakovati, de mu tolikanj rad služiš? —

Zgled.

Jeronim Miani, beneški starašina ali senator, od svoje mladosti zmirej slepljen od časti in velikosti tega svetá, se je bil tudi res zatopil ves v posvetnost. Iz te sužnosti pa ga je rešila Marija, kakor nasledva. Jeronim je bil oskerbnik v Novim gradu na Trevizanskim, ko ga je vojska cesarja Maksimilijana I. 1511 obsedla in ga tako vtesnila, de se je mogel vdati. Mende, ker se je silno ustavljal, je bil vjetničen in veržen na dno nekiga jetniškiga turna, z železjem na rokah, nogah in na vratu, se kar ganiti ni mogel. V tem milovanja vrednim

stanu se oberne k nebeški Kraljici, in ji obljubi, ako bo rešen iz tolike stiske, de bo šel, kakoršin je, obropan in bos, njen tempelj v Trevizi obiskat, in ji bo na altar položil ter daroval železje, ki ga je obdajalo. Sliši ga usmiljena Gospá, se mu prikaže, ga tolaži, in z velikim čudežem ga reši železja, ter mu da ključe, de naj z njimi ječo odpre. Jeronim skorej sam sebi ne verjame, ko iz ječe gre, nesoč sabo svoje težke verige ali ketine. Ko pa malo stopinj iz grada pride, zagleda šotorje sovražnikov, katerih se ne more ogniti. V novi nevarnosti kliče svojo otetnico, ki se mu vnovič prikaže, in v veliko čudo ga prime za roko, ga pelje po sredi vojašine, pa nobeden ga ne vidi, in spremi ga do obličja treviškiga mesta. Na to gre v cerkev Marije Device, in tamkej odloži okove in ključe, kjer se še dandanašnji hranijo. Potem se čisto k Bogu spreoberne in popolnoma posveti v Marijino službo, ki ga je bila tako prečudno rešila. In bil je potem tisti véliki, v unih krajih tako

visokočešeni svetnik, ki je bil prvi zbira-
ravec ubozih sirót, in spreobrnjenih spo-
kornic, apostelj v Bergamu in bližnjih
mestih, in začetnik noviga reda, imeno-
vaniga *Somaska*. (La Bolla di Cano-
nizz., ed i Padri Tortora e Santinelli
nella sua vita.)

Molitev.

O trojno-edini Bog, moja večna
dobrota in lepota! spoznam, de sim
le prevečkrat pozabil na-te, in sim
se za minljivimi nečimernimi rečmi
obračal; zanemarjal sim Tebe, stu-
denec žive vode, in sim hrepenel
po kapnicah, ktere vode nimajo;
iskal sim veselja, kjer je žalost, —
sreče, kjer je nesreča, — pokoja,
kjer pokoja ni, — raja, kjer je
peklensko brezno! Usmili se me,
o milostljivi Bog, po svojim velikim

usmiljenji, usmili se me! in na prošnje Marije, prečiste Device in vsih svetnikov mi dodeli gnado, de odsihmal tebi samimu živim, tebi samimu služim, tebi samimu edinimu Gospodu umerjem, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, vekomaj. Amen.

Cvetlica.

Detelja trilistnica, katero povsod vidiš, naj te opomni *trojno-ediniga Boga*, kterimu samimu in edinimu si dolžan služiti, kristjan! Pervo peresce naj te opomni na Boga Očeta, ki te je vstvaril; drugo peresce na Boga Sina, ki te je odrešil; tretje peresce Boga sv. Duha, ki te je posvetil. — Obudite do jutri 3 Božje čednosti v čast presvete Trojice, Ediniga Boga.

Dvajseti dan.

PREMISLIK,

od

odlašanja pokore.

Ali imaš voljo, se spreobrniti, ali ne? Se misliš enkrat k Bogu podati? — Kaj pa de. — Ali kdaj? — danes? — Oh! danes ne. Mogel bi premagati eno zavezo, napad; oporeči dano besedo, zatreči ozir na ljudi (kaj bodo ljudje rekli), to in to obleko opustiti, tistimu nagnjenju se odpovedati. Tode vse to mi je danes pretežavno; bom drugikrat opravil. — Kdaj tedaj? — Bom čakal, de se odpravi tisti zaderžek, de se tisto nagnjenje

unese, de nekoliko časa mine; spovedal in spreobernil se bom prav za gotovo na tisti Božji poti, ali saj v adventu, o velikonočnim času, pri unih pobožnih vajah. — Koliko časa je pač že preteklo, de tako obetaš in govoriš, in vender še nič nisi storil!

Ti odlašáš, ti čakaš; in Bog — ali te bo On čakal? Kdo vé? In s tako negotovostjo delaš delo svojiga zveličanja? — Sej Bog me je pa dosihmal vender le čakal, praviš. Ravno zavolj tega dvomim, če te bo še hotel čakati; je že naveličan tvojiga obetanja, tvoje nezvestobe. — Pa Bog je dober, rečeš. — S teboj je bil že obilno dober; kdo vé, če ne bo začel ojster biti? In ako On hoče še zmiraj dalje s teboj dober biti, Ga boš ravno zato ti še zmiraj žalil? Glej, glej jo černo nehvaležnost!

Skorej vsi kristjanje, ki so v peklu,

so bili vanj pogreznjeni s čakanjem, z odlašanjem. Kdo je taki neumnež, de bi rekel: nočem se spreobrniti. Ali malo je tako modrih, de bi rekli: ta trenutek se hočem spreobrniti. Prileze ali tudi prihrumi pa smert, in še takrat se odlaša. Človek upa, de ne bo umerl za tisto boleznijo še tisti dan, tisto uro. Mislite si, kako se bo storilo to o nepriložnim času, kar se o priložnim času zgodilo ni? Poprej je grešnik zasmehoval Boga; zdaj je čas tukaj, ko Bog zasmehuje tiste, ki so Ga v življenji zasmehovali. Ako svojiga življenja *hitro* ne spreoberneš, se je bati, de ga nobenkrat ne boš spreobrnil.

Zgled.

Sv. Andrej Korsinski nam je v svoji mladosti pokazal, kako urno in rad se mora grešnik spreobrniti. Pred njegovim

rojstvam že so ga starši s posebno obljubo Marii Devici darovali, kakor pervino Božjih darov. Tisto noč pred njegovim rojstvom se je njegovi materi Pelegrini zdelo v sanjah, da je imela volka namesto deteta. Zavoljo tega silno žalostna je Marii tožila svojo težavo, in ko je tako žalovala, se ji je zdelo, da je tisti volk v neko cerkev stopil in se v jagnje spremenil. To je bila podoba, kako bo Andrej naslednjič svoje življenje spreobernal. Bil je namreč ko mladenič nepokoren, malopriden, in bilo se je zlobati, kaj de bo iz njega. Neki dan je mati silno razžaljena rekla: „Zares, moj sin, ti si tisti volk, od kteriga se mi je sanjalo!“ Na te besede reče Andrej: „Kaj pravite, mati, de sim jest volk?“ Pelegrina mu na to vse po versti razodene svoje sanje, in ob enim mu pové, kako de ga je Devici Marii darovala. Andrej vso naslednjo noč ni mogel očesa zatisniti, in prosil je Marijo, rekoč: „O Marija Devica! ker sim tvoj služabnik, ti hočem v resnici služiti; le samo od-

pušenje grehov moje mladosti mi sprosi.“ Ko se dan zazná, gre v cerkev pobožnih očetov karmelitov, in se skaže pred podobo Marije Device kakor derečiga volka, ki želi, de bi se spremenil v pohlevno jagnje. Potem prosi prednika za karmeliško obleko, in ko dobí tudi od staršev privoljenje, je poterdil naslednjič s svojim življenjem v samostanu, de so bile resnične sanje njegove matere, in kazal je s svojim zgledam, kako močna je Marijna pomoč, de se doseže pravo in resnično spreobrnjenje grešniga življenja.

Molitev.

S ponižnim in potertim sercam pribežimo danes k tebi, o Marija, in te pohlevno prosimo za se in za vse terdovratne grešnike, zlasti pa še za tiste, ki so v naši fari ali z nami v posebni zavezi; sprosi nam in njim dar prave resnične

pokore brez odlašanja. Ti se nam daš imenovati pribežališe grešnikov; skaži se tedaj v resnici to, kar se imenuješ, vsim zgubljenim sinovam in hčeram, in pridobi jim zopet milost, spravo, zadostenje za pregrehe in enkrat zveličanje pri svojim Sinu, Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Cvetlica.

Cvetlica *sivka* (Lavendel), mislim, vam je zlo znana. Siva barva in zdravilna moč ste njeni posebni lastnosti. Siva barva nam je prav živo znamnje pokore in žalovanja nad greham; in če to dosežemo, bo prišla tudi zdravilna moč v zakramentu sv. pokore: odpušenje grehov, odpušenje večniga terpljenja, gnada Božja, mir vesti. — Premislite trikrat do jutri povést od *zgubljeniga sina*.

En in dvajseti dan.

PREMISLIK.

od

zakramenta sv. pokore.

Grešiš, in se ne spoveš hitro po grehu. Ako pa nevarno zbolíš, vender le hitro po zdravnika pošlješ; to če reči, de višji ceniš zdravje telesa, kakor pa zdravje duše. Ako pa umerješ brez spovedi v svojim grehu, o nesrečni ti skoz celo večnost! Tačas pa, ko spoved odlašáš, greh v tvoji duši poganja korenine, se zverže v navado, v drugo natoro. Samo ko pridejo posebni prazniki ali časi, ko se približa velika noč, advent, takrat sa-

mo k spovedi greš, in kdo vé, če še vselej odvezo dobiš? Bi bilo tedaj treba, de bi umerl o veliki noči, ali sploh o postavnim času svoje spovedi, de bi se zveličal.

Ne grešiš smertno, in torej k spovedi ne greš, je-li? Ako ne smertno, pa vender v malih grehah vsak dan grešiš. Koliko zadolženje, ki si ga nakladaš, de boš mogel zanj v vicah zadostovati! Zamogel bi se tega znebiti s pogosto spovedjo, in ti ni mar; si pač deleč zastal v skerbi za svojo dušo! Z majhnim madežem na obrazu si ne upaš med ljudi, de bi se poprej ne umil. In s tolikimi madeži na svoji duši pa se prederzneš vsak dan pričujoč biti v obličji vsih nebes, in se tega ne sramuješ?

Praviš morebiti: Sim že skušal pogosto spoved, pa tako in tako nič boljši nisim. Ali si pa tudi kterikrat poskusil,

se dobro spovedati? To je drugo vprašanje. In ako si v grehe padel takrat, ko si se izpraševal, nad grehi žaloval, sklepe poboljšanja delal, se večkrat spovedoval; kaj mora še le zdaj biti, ko si to opustil? Oh! ko bi imel kak pogubljen priložnost, kakor jo ti imaš, kako pač dobro bi jo obernil! Prišel bo pa čas, ko boš tudi ti hrepenel, de bi mogel še dobro spoved opraviti, in morebiti ne boš več mogel.

Zgled.

Marija je brez števila velikrat nar večim grešnikom zadobila gnado, dobro spoved opraviti. V poslednjih časih je Ona to milost posebno velikrat skazala po bratovšini svojiga presv. neomadežaniga Serca kakor ste že nekterikrat ta mesec slišali. Naj vam povém tudi danes zgled iz te bratovšine. Neki duhoven pastir na Francoskim, v čigar du-

hovnii po nesreči čednost ni ravno cvetla, se posvetova z začetnikom bratovšine Marijniga presv. Serca v Parizu, in jo tudi on v svoji fari napravi. Nebeška Kraljica to novo češenje sprejme, in kmal se je pokazal sad; več grešnikov se je spreoburnilo. Posebno imenitno je spreoburnjenje neke ženske, ki je bila nad dvajset let v lažnjivo posvetno veselje zatopljena. Njen duhovni pastir sam od nje piše in pravi: Bile so poprej njene pohujšanja očitne, pa je tudi zdaj njena pobožnost izgledovanja vredna. Še nikoli nisim vidil tolikiga razodevanja gnade v človeškem sercu. Spremenjenje v ti osebi je tako veliko, de bi je ne bilo več spoznati, ako bi jo kdo po njenim življenji sodil. Kakor v trenutku je gnada nar zaničljivšim strastim vdano serce spremenila v izvoljeno posodo.... To je pravo in resnično vstajenje. Imela je hudo vojsko s svojimi starši, s svojo nar hujši pregreho, in z mnogimi družimi. Premagala je zasmehovanje, zasramovanje, preganjanje, svojo lastno ljubezen, vse

je premagala. Molitev jo zdaj s tolikim veseljem navdaja, de ji je sleherno posvetno veselje zoperno. Po dve polni uri moli vsak dan pred Marijo Devico, od ktere se le nerada loči, iz strahú, de bi dolžnost svojiga stanú ne zamudila. Zdaj je ob 7. že pred altarji v molitvi, ona namreč, ki je skoz 25 let še le ob 10. posteljo zapušala.

Ti nesrečni, pa zdaj osrečeni grešnici so bile iz mladosti ostale še nektère iskre sv. vere, in te iskre so bile uter-nile v nji spreobrnjenje, ko je bila prišla gnada. Ona sama od tega takole piše svojimu duhovnimu pastirju: „De vam, moj duhovni oče! vso britkost svojiga življenja pokažem in žalostne strani svojiga serca razodenem; moram pri tistih prvih letih svojiga življenja začeti, kterih spomin moje zadolženje s tem bolj zvikšuje, ker mi mojo takratno nedolžnost pred oči stavi. O kako čista in bogoljubna sim bila takrat! Vredno sim bila prejela prvo sv. Obhajilo, in do 18. leta moja gorečnost v sv. veri ni odjenjevala.

Ko sim pa med svet prišla, so se mi sčasama zgubile misli do prave in resnične dobrote, in nisim več hrepenela, de bi jo dosegla. Posvetno mikanje in prilizovanje je imelo do mene veliko moč, ker sim bila tako žive in strastne domišljije; le kratkočasi so bili moje življenje, in sim se močno vanje zatopila. Za kratkočasi so nasledovale strasti (hude nagnjenja); prvo vstreženje hudimu nagnjenju se je zraslo v navado, in nad 20 let sim svoje keršanske dolžnosti opušala. Bili so tudi trenutki, de sim čutila, kako je vse to nečimerno, de mi ni dobro, de sim goljufana, sim se kesala, in kolikrat sim klicala k Bogu za pomoč! Ker je pa za kesanjem zmiraj spet greh nasledoval, nisim imela serčnosti, se iz tega brezna vzdigniti. Ta težka naloga je bila Vam prihranjena, moj dobrotnik, moj vodnik, moja podporna! Srečna misel, de ste napravili češenje presv. neomadežaniga Marijniga Serca, je sad obrodila. Pogled ljube Matere, ki z razprostertimi rokami grešnikom naproti pri-

haja, in s tem v njih zopet upanje obuduje me je pervikrat v živo in globoko ginil, ko sim vaš nauk poslušala, pa le iz radovednosti; in od tistihmal sim šla vselej zamišljena, ginjena in presunjena domú. Zlasti me je pridiga od zgubljeniga sina 17. sušca pripeljala k spoznanju mojiga nesrečniga stanú. Takrat je silna bolečina prevzela moje serce, vest me je globoko v dušo spekala, in prisegla sim, de hočem te pogubljive in pohujšljive verige pretergati, in k Bogu se verniti. Ali kako marsikteri boj sim imela še s sovražnikom, ki me je dosihmal imel vklenjeno! Delali so mi priliznjene obljube, lepo prihodnost obetali; vse se je počelo, de bi bila zopet zapeljana. Tode zdaj je bila premagala gnada, in vaše priserčne opominovanja v zvezi z gnado so v meni sklep dozorile, de hočem svoje naj skrivniši misli, svoje britkosti in kesanje Vašimu očetovskimu sercu razodeti. Iz Vaših ljubeznjivih naukov (v spovedi) sim od tistihmal zajemala serčnost in vdanost, česar sim

potrebovala, de sim prestala poskušnje, ki so mi bile (pri tem spreobrnjenji) po previdnosti Božji pripravljene.“

„Zdaj mi je zopern svet in njegovo veselje. Ne čutim nikakoršniga veselja več za kaj družiga, kakor le za opravičila sv. vere, ter za molitev, ki mi deli tolažilo in vselej novo moč. Večkrat se v molitev mešajo solze, in niso li te solze moj edini, Bogu dopadljivi dar? Oh! kako srečna bi bila na kolenih pred Marijo, ko bi mi ne bilo žalovati zavoljo zgube tiste nedolžnosti in čistosti, ktere podoba je ravno Marija, in za katero bi hotla polovico svojiga življenja dati.“

Molitev.

Vém, o Marija, de je Jezus Kristus, tvoj prelubi Sin, postavil zakrament svete pokore meni, ubogimu grešniku, v zveličanje in tolažilo; vé, de brez njega po smertnim grehu ne morem zveličan biti,

ako mi je le mogoče ga prejeti; vém, če delj časa odlašam, težej me stane se k spovedi pripraviti: vender se te prevelike dobrote, tega dušniga hladila tolikanj bojím, in se tako nerad k nji približam. Ozri se tedaj tudi danes na me, o Marija, in iz morja milost, ki jih imaš od svojiga Sina Jezusa Kristusa, mi dodeli milost, de ves prazin strah premagam, se dosti pogosto v ti kopli zveličanja očišujem, in de naj mi bo vselej v odpušenje mojih grehov in v sladko tolažilo v življenji in smerti. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Cvetlica.

Dans vam pred oči postavim namesto cvetlice *drevo balzamovo*. Iz njegoviga sadú se pripravlja predrago mazilo, ki prelepo diši, vse

presune s svojo dišečnostjo, moč daje, bolečine tolaži in rane céli. Taki predrag in žlahten balzam je *odveza* iz mašnikovih ust, ki vso dušo grešnikovo ozdravi, zaceli, ji novo moč da, ter jo vso prenovi in z nebeškimi dišavami gnade in prijaznosti Božje obda, napolni in prevzame.

— Premislite svoje poprejšnje spovedi, in popravite (te praznike), kar je bilo v njih pomankljiviga; recite tudi 6 krat do jutri iz globočine serca z zgubljenim sinam: „Vstal bom in se bom vernil k svojimu Očetu“!

Ova in dvajseti dan.

PREMISLIK,

od

svetiga Rešnjiga telesa.

Koliko čast mi je skazal Jezus v nar lepšim in nar svetejšim Zakramentu! V sv. Rešnjim telesu je On moj prijatelj, moj gost, moj ženin; me živi s svojim mesom in s svojo kervjo, se tolikrat z menoj prav natanko sklene. Moje serce, moje naročje je potem svetejši kakor cerkve, kakor altarji, kakor kelhi, kakor moštrance in posvečene posode, kakor Božji grob. Moja duša bi se potem zamogla imenovati sveti raj, ker v nji stanuje Kralj časti.

Ali koliko nečast delam jest Jezusu v tem Zakramentu! Se približam Ženinu s toliko merzloto, ga tako hitro zapustim, se mu še ne zahvalim, se ogibam ko bi ga imel na poti srečati, ga v cerkvah le malokrat obišem, se smejam, in zgovarjam v njegovi pričujočnosti, ko je očitno izpostavljen na altarjih! Ali se more ta prelepa skrivnost bolj zaničevati? Zamore se; in morebiti sim ravno jest to storil, ga prejel v telo nečisto od greha, z božjeropnimi usti kakor Iškarjat, v dušo, polno hudobnih duhov kakor v pekl.

Kake in kolike gnade mi deli Jezus Kristus v zakramentu sv. Rešnjiga telesa! Gnade zoper hude nagnjenja, de bi jih oslabil; zoper satana, de bi ga zaterl; zoper slepila svetá, de bi se od njega odtergal. Ta jed življenja je poterdovala martenike, oserčevala device, delala svetnike.

Sim pač tedaj, nespameten, ako te

gnade zanemarjam! Od tod izhaja, de
sim tako slab v skušnjavah, in de ne
pridem za stopinjo dalje v čednosti. Se
izgovarjam, de se iz spoštovanja ne pri-
bližam k Jezusu; in se vender ne bojím,
mu nespoštovanje delati v njegovih cerkvah
in pred njegovimi altarji. Pravim, de
nisim vreden, ga prejeti; zakaj pa se že
s čistim in neomadežanim sercam vred-
niga ne storim, de bi ga smel prejeti?

Zgled.

Prav posebin častivec sv. Rešnjiga
telesa je bil sv. Frančišk Solan, rojen v
drugi polovici 16. stoletja v Montili na
Španjskim. Bog ga je bil odmenil, de
bo po njem veliko tavžent dušam dal
zopet mir in pokoj serca; torej ga je bil
že v mladosti z vezmi goreče ljubezni
na-se potegnil, in obogatil s posebnimi
darovi. Malimu Frančišku je bil zopern
vsak prepir in razpor; torej je iskal jezne

in sovražne miriti, kolikor je le mogel. Bil je vedno zamišljen. Njegovo nar slajši veselje pa je bilo, sveto Rešnje telo moliti. Po cele noči je premolil pred svetim tabernakeljniam. Tamkej je sam zajemal iz nar svetejšiga Jezusoviga Serca tisto ljubezen in sveto gorečnost, ter nepremagljivo moč, s katero je tudi nar bolj terde serca premagal, in odpravljal vse zaderžke, ki so mu bili na potu. Ko je bil sprejet v red sv. Frančiška, je kmalu prekosil vse novince v goreči molitvi, pokoršini in zatajevanji. Imel je toliko ljubezen do zatajevanja, da so ga mogli višji večkrat ustavljati, in oginj ljubezni do Jezusa ga je žugal kar končati. Kadar je koga vidil, da mu je tudi gorelo serce v sveti ljubezni, mu je klical kakor da bi ga na poskušnjo vabil: „Glejva, kateri zmed naji more z večji gorečo ljubeznijo ljubiti Zenina naših duš, in mu bo ta teden več znamenj ljubezni skazal!“ — Bil je potem misijonar v Ameriki in je silo veliko nejevernikov spreobrniti. Kadar je imel keč časa, je delal pesmi

do Deteta Jezusa in preljube Marije Device, ktero je z bogoljubno vdanostjo častil; potem je vzel svoje slabe gosli, ki so le dve struni imele, in je pel in igral tako prečudno ljubeznjivo, da so bili zamaknjeni vsi, kateri koli so ga poslušali. Njegovo serce je bilo zmiraj napolnjeno z žarečo ljubeznijo Božjo; samo da je kdo ime Božje izrekel, se mu je serce v svetim veselji vnelo. Njegovo nar ljubši stanovanje je bila cerkev; po cele ure je nepremakljivo preklečal, molil in premišljeval pred sv. Rešnjim telesam. Pri sv. maši je imel pobožnost angelsko; vsi pričujoči so bili presunjeni od ognja njegove gorečnosti, tako da so si nar imenitniši možje, še celo peru-anski kralj, v čast šteli, mu k sv. maši streči. Imel je pregovor: „Ut glorificetur Deus!“ „Bog bodi češen in hvaljen!“ — S temi besedami je tudi svoje življenje sklenil, 14. mal. serp. 1610.

Molitev.

O Marija, posoda vse svetosti, Mati večne Ljubezni, ki si bila vredna, angelski Kruh, Solnce pravice, Kristusa Jezusa v svojim narčistejšim naročji nositi: sprosi tudi nam gnado, de bomo zamogli to nebeško Mano vselej s svetim strahom in s čistim duham in telesam vživati, ter se spolnijo nad nami besede: „Kdor je ta Kruh, bo živel vekomaj.“ Amen.

Cvetlica.

Ne vem vam dans lepšiga in žlahtnišiga cveta ali sadú v spomin dati, kakor *pšenični klas*, ker le-tá je prezala *podoba sv. Rešnjiga telesa*. Kadar vidite blagi pšenični klas ali pa beli kruh iz njega vživате, spomnite se na sv. Rešnje telo, sveto Mano, dušni kruh, in pomislite, za

kteri kruh bolj skerbite, za dušniga ali za telesniga? — Navadite se prav velikrat reči: „Češen in hvaljen bodi Jezus v nar svetejšim zakramentu!“ Do jutri saj tako recite, kolikrat beli kruh ali pa pšenico na polji zagledate.

Tri in dvajseti dan.

PREMISLIK,

od

navdajanj Božjih.

Bog nas kliče s svojimi navdajanji, in oh! po koliko stranéh nas kliče! Zdaj nas močno spodbuda in nam daje živo spoznati resnico; zdaj s posebnimi naznanili, ki nam jih ali kak prijatelj ali spovednik na uho govori; zdaj z očitnim razodevanjem šib, oznanovanjem pridigarjev, ali duhovnih bukev. Vidiš spreobrnjeniga grešnika; se ti zdi kakor bi klical v tvoje serce: „Spreoberni svoje življenje!“ Se dogodi neprevidena smert;

ti na ušesa bije: „K spovedi, k spovedi!“ Vedin nepokoj v sercu ti zglasuje: „Pojdi, zapusti uno navado.“ Nepričakovana prijetnost, ki se ti nameri, te budi, rekoč: „O kako sladko je Bogu služiti!“

Bog nas kliče; naša dolžnost pa je, njegovo klicanje poslušati in mu pokornim biti. Sv. Duh je zarés luč, ki razsvitluje; je rosa, ki daje rodovitnost; je zdravnik ki ozdravi; ali on ozdravlja tiste, ki hočejo ozdraveti, in stori rodovitne tiste serca, ki se mu odpró, razsvetlí tiste duše, ki ne zapró óken pred obličjem solnčnim. Gnada nas hoče zveličati, ali ne zveličati z našim kljubovanjem (nasprotovanjem); nas hoče posvetiti, pa ne s silo. Kaj pa porečete od tistih, ki zapustijo pridigarja, spovednika, duhovne bukve, ker jih pretresejo, ker jih s kesanjem presunijo? To se ne pravi

le samo nepokoren biti, to se pravi puntati se zoper svetiga Duha.

Bog nas kliče, pa gorjé nam, ako njegoviga klicanja naglo ne poslušamo! Sv. Matevž komej zasliši, de ga Jezus Kristus kliče, že vstane in za Njim gre; in bil je iz cestninarja (colnarja) apostelj. Sv. Peter se na pogled svojiga Učenika britko zjoka, skesá, spreoberne in bo svetnik. Judu Iškarjotu ni mar za opomine, znamenja, očitanja; in on obupa, in se pogubi. Pervo navdajanje, ki ga boš zopet imel od sv. Duha in ga zaveržeš, zamore biti poslednja čeznatorna gnada, ki ti jo Bog pošlje. Ako te Bog v kak posebin stan življenja kliče, in nisi precej volján, bo morebiti razžaljen, in ti ne bo več dal slišati svojiga glasú. Ako stopiš v kak stan po svoji termi; sam glej, kaj de bo s teboj!

Zgled.

Častitljiva Katarina Cistercenska nam je dala lep zgled, s koliko blagoserčnostjo je treba Božje navdajanja poslušati. Domá je bila v Lovonii, je imela hebrejskiga očeta, in se je imenovala Rahela; po milosti Marije Device pa je prišla k luči sv. vere. Njen oče se je večkrat z nekim keršanskim duhovnam zavolj sv. vere sporékval, ko je bila Rahela še majhna; deklica pa je prav zvesto poslušala, in je dobivala veliko ljubezen do naše sv. vere, zlasti ji je bilo sladko slišati ime Marija. Torej je pogosto skrivaj kruha nesla k vratam, in ga dajala ubogim, ki so mem šli, ker se ji je tolikanj prijetno zdelo, ko so ji rekli: *Marija ti poverni!* Molitve ubožcov so moč imele. Ko je Rahela malo odrasla, se je dala tistimu duhovnu skrivej v veri učiti, in je imela z njim dogovor, de bo neko jutro bežala iz hiše in bo kristjana. S pomočjo Marije Device, ktere prikazin je tisto noč imela, res beží iz hiše svojih judovskih

staršev, in imenovani duhoven jo pelje v kloster nun cistercenzaric, malo milj od Lovanje, jo kersti, ji da ime Katarina in jo obleče v napravo tega reda. Zastonj so si starši prizadevali, jo premotiti in jo domú spraviti, ker bila je pri vsaki poskušnji nepremakljiva. Vsa vsa je bila Marii vdana in v nji je bilo njeno zaupanje. Kadar so prihajali starši ali žlahta k drugim nunam, je šla Katarina pred podobno Marije Device, in ji je rekla: Druge naše sestre so obiskovane od žlahte in prijatlov; jest pa sirota in ubožica nimam druge žlahtnice, razun tebe, moja Gospá! pa sej si Ti moja moč in moje pribežališe. Pač je zanesljivo Marija uslišala svojo dobro hčer in ji serce potolažila, ki ji je bila s toliko dobrotljivostjo novo dušno življenje dala.

Molitev.

Pridi, o sv. Duh, s svojimi sedmerimi darovi in napolni serca vernih z njimi, navdaj jih z ognjem

svoje ljubezni, de se vsi v luči tvoje gnade razveselimo. Razsvetli nejevernike, omeči krivoverce, zedini razkolnike ali ločence, in zberi vse skupaj v naročji edine matere, svete katoliške Cerkve. Spreoberni grešnike, in ponižaj sovražnike svete vere in lepiga življenja; razženi od nas vse temote maloserčnosti, omahljivosti in prederznosti; požgi hude nagnjenja jeze, razpertja, napuha, zavidnosti in lenobe v bogoljubnih delih. To nam dodeli, o Duh Božji! na prošnjo Marije Device in vsih svetnikov iz zasluženja našiga Gospoda, Jezusa Kristusa. Amen.

Cvetlica.

Obernite svoje oči dansi in jutri na cvetlice *binkoštnice* višnjevice. Binkošti jih iz tla vzdignejo

in razcvetó; naj vam bodo torej prilična podoba **darov sv. Duha**, katerih je treba zlasti te dni od sv. Duha prositi. — Molite vsak 7 očenašev in češena Marij v čast svetiga Duha za 7 darov svetiga Duha.

Štiri in dvajseti dan.

PREMISLIK,

od

odpustljiviga greha.

Se pač kmal reče: to ni nič taciga, je le majhen greh. Tode Boga razžaliti ni nikoli majhna reč. Boga tako neskončniga, Očeta tako dobriga, Ženina tako čistiga, Odrešenika tako usmiljeniga kristjan ne more radovoljno razžaliti brez velike prederznosti in nehvaležnosti. Bi se li tebi zdela majhna reč, ko bi se vesoljna zemlja vpepelila in pokončala? Ali kaj bi ti rekel, ko bi začelo padati solnce, mesec in zvezde? In vender je en sam odpust-

ljivi greh veči hudo, kakor bi bilo to, ker greh je razžaljenje Božje.

Grešiti v kakim razdraženji ali naglici brez skerbi, brez poterpežljivosti, dobro vediti, de ta laž, de tista nepokoršina je odpustljivi greh, in ga pri vsim tem vender le storiti, to je skorej ravno to, kakor bi rekel: Veči je moje veselje, de nekoliko sam sebi vstrežem, kakor pa moja žalost, de Boga razžalim; ali: naj se tudi Bog razžali, de se le moja volja spolni. In dalje, žaliti ga iz navade, mu vsak trenutek nepokoren biti, pri majhnim primerljeji, in se zato nič ne zmeniti, se ne iskati poboljšati: kolika neprenehljiva britkost je to za serce Očetovo! kolika nemarnost! koliko zaničevanje do Njega v sinovim sercu! Ako bi pekla ne bilo, z ravno tisto vnémarnostjo bi storil sleherno hudobijo; ker vidi se, de za Boga ti ni toliko; le pekla se bojiš!

Tode, če tako dalje delaš, boš prej ali poznej tudi v smertni greh padel. Koliko časa misliš, bo Bog hotel živeti z dušo, ki ga neprenehama žali? In ali ne veš, se ne spomniš, de tvoje moči vsak dan bolj slabé, de ti smert in pekel ne delata več tolikiga strahú, in de se Bog od tebe odmikuje? Velikrat si na meji smertniga greha, in sam ne veš, če je nisi že prestopil. Hočeš zveličan biti, in vender vedno hodiš ob breznu pogubljenja!

Zgled.

Marija je silno goreča za zvestobo svojih služabnikov, ne le v velicih, ampak tudi v majbnih rečéh, ali v tacih, ki se imenujejo male. Sv. Gregorja velikiga je Marija Devica prav posebno ljubila; zgodbe celo pripovedujejo, de je nekda to ljubezen s tem na znanje dala, de je

neka njena podoba solze točila, ter je Marija s tem pokazala, kako de se ji ta svetnik in njen častivec smili zavolj svojiga terpljenja. In vender ni opustila, njegovih pogreškov ostro strahovati. Ob nekim času je bil sv. Gregor zgubil gnado solz, in ker ni vedil temu vzroka, je skoz dva tedna oistro pokoro delal. Na zadnje se razodene nebeška Kraljica nekemu svojimu častivcu, in mu reče, naj naznani Gregorju njegovo zadolženje, in to zadolženje je bilo, ker se je bil dotaknil roke ene svojih vnukinj, kar je zoper resnobo čistiga posnemavca Marije Device. Drujikrat je usmiljena Mati nad svojim častivcam velik čudež storila. Bil je namreč celi teden od nar bolj žgeče merzlice nadlegovan. V tem času se mu razodene Marija, in ga vpraša, če je bil že zadosti strahovan? Gregor odgovori: O predobrotna Gospá! naj bo, kakor tebi dopade. — Marija se ga lahnó zadene, pusti zdraviga in zgine. Iz tega pa storite sklep, kristjani, ako se tako kaznujejo mali pogreški svetnikov, kakošne kazni

morajo čakati še le grešnike? (Bolland. v življenji sv. Gregorja VII.)

Molitev.

O Marija, brez madeža tudi nar manjšiga greha spočeta, ki te vse dni tvojiga življenja nobena slabost Adamovih otrok ni obsenčila; poglej pa na me in na mojo slabost, ki ga ni dné in skorej ne ure, de bi se v kaki reči ne pre-naghlil ali celo radovoljno Boga ne razžalil. Žal mi je za vse to, o Devica prečista, ker tebi je nar bolj znano, kako je tudi manjši pogrešek zopern Božji neskončni svetosti in tvoji deviški lepoti in nedolžnosti. Sprosi mi torej razsvitljenje uma in omečenje volje, de vedno s svetim premislikam in s

skerbno varnostjo hodim po potu,
po katerim si hodila Ti s svojim
Sinam, nedolžnim Jagnjetam Je-
zusam Kristusam, svetimu raju na-
proti, po ravno tistim Jezusu Kri-
stusu, Gospodu našim. Amen.

Cvetlica.

Na cvetlico *podlések* dansi svoje oči ober-
nite. Polno ga je po travnikih, in je viditi ne-
dolžno zélice, ki se otroci radi z njim igrajo;
pa ima vender poldrugi palec dolgo, grozno
strupeno korenje, in torej tudi perje in cvetje
ni za rabo. Kadar vidite podlesek, spomnite se
odpuštljivih grehov, katerih je več kakor podleska,
listja in trave, in tudi odrašeni so taki otroci,
de se s tem škodljivim strupam radi igrajo. —
Storíte terdni sklep, se prav posebno varovati
tistih grehov in slabost, v ktere nar bolj pogo-
sto padate, in molíte v ta namen do jutri čast
Materi Božji 3 Očenaše in Češena Marije.

Pet in dvajseti dan.

PREMISLIK,

od

vic.

Kaj delajo in počnó v vicah? Očišujejo se v hudim ognji, ki jim ga je prižgala Božja pravica. Ljubijo Bogá, in so strahovani od Boga, de se vredne storé Boga gledati; hrepené Boga gledati, pa ga ne morejo; čakajo trenutka, de bi šli v nebesa, pa ne vedó, kdaj pride ta trenutek; terpé martre veliko večí od vsih marter na svetu, terpé pa s silo, brez zaslužénja, in brez povračila. To za res ni, kar bodi; to je terpljenje, je oginj, je

ječa, ki nima enake na zemlji. Pomisli, de že sama misel na kako ječo te z otožnostjo napolni; v ječo vic pa boš skorej zanesljivo mogel priti, in vse mogoče, de za dolgo časa, — in vender se za to tako malo zmeniš!

Za kakošne reči se gre v vice?
 Neka nuna je šla vanje zavolj kake besede, ki jo je na koru tiho spregovorila; neki mnih, ker se ni z glavo priklanjal pri *Gloria Patri* (čast bodi Bogu Očetu) na koncu psalmov; neka sveta devica, ker se je v petek z vse preobilno skerb-ljivostjo umivala; sveti Pelegrin in sveti Paskazi za prav majhne zadolženja; sveti Valeri, avgustanski škof, zavolj nekoliko obilniga nagnjenja do eniga svojih vnukov; nek svet pridigar zavolj nekaj prevelike ljubezni do svojih spisovanj (*Cottaneo buona morte* p. 2. disc. 26.); in tako veliko družih. Kaj bo neki s teboj

zavolj tolike jeze, laži, nepokoršine, nespoštljivosti v cerkvah, nemarnosti v tvojih dolžnostih, nepotrebnih beséd, nečimernosti v obleki, pomankljivosti v ljubezni? In ne misliš na to, de bi se poboljšal.

Koliko časa se mora v vicah ostati? Doklej boš ti tam ostal? Ker so tudi nekteri odpustljivi grehi prav hudi, postavimo to le: Ko bi mogel za vsak odpustljivi greh eden k drugimu po en dan v vicah ostati; koliko časa boš v vicah? Postavimo, de vsak dan storiš trideset odpustljivih grehov; tedaj bi mogel za vsak dan nespokorjenih odpustljivih grehov trideset dni v vicah biti, in za eno leto nezmitih tacih grehov trideset let; za petdeset let tavžent in pet sto let; za 60 let 1800 let. Večni Bog, kako hudo plačilo! Kako dobro je, na tem svetu terpeti in se pokoriti, de bi se tamkej pokorilo obkrajšalo! K temu pa

pristavi še kake smertne grehe, ki si bil sicer od njih odvezan, pa se nisi za nje zadosti spokoril. Koliko časa vic po tem takim še zopet prirase! Zamogel bi pa vice zbrisati ali skrajšati z majhnimi zatevanji v tem življenji, in z dobrimi deli, vender zato premalo skerbiš, ali pa celo ne!

Zgled.

V življenji sv. Lutgarde se to le bere. Kneznja Marija, žena Henrika I., brabaškiga kneza, je v svoji hudi bolezni k sveti Lutgardi poslala, de naj zanjo pri Bogu prosi. Svetnica ji sporoči, de naj se na smert pripravlja, ker ne bo več iz te postelje vstala. Kneznja je to naznanilo v svoj prid obernila, in blagor ji, de je bila zmirej pobožna in je vsim lepe zglede dajala; posebno pa je Marijo bogoljubno častila. Torej ji je bilo lahko, se v Božjo voljo vdati in se na to veliko pot pripraviti. S posebno

pobožnostjo prejme tedaj sv. zakramente in pohlevno zaspí v Gospodu. Ko pa sv. Lutgarda za njo moli, se ji prikaže kneznja, s prežaljenim obrazom, in s plamenam obdana. Na vprašanje, kako in kaj de je z njo, je odgovorila, de se je tistikrat v vicah znašla, de bo pa kmal rešena iz teh pregrenkih kazin na prošnje Marije Device, ktero je v življenji posebno častila. Priporoči se ji v molitve in zbine. — Vediti je tukaj vernim kristjanam, de Marija je res mati duš v vicah, kakor je sveti Brigiti rekla; pri vsim tem se je pa vender ognja vic silno bati tistim, ki za svoje grehe v tem življenji pokore ne delajo. (Bolland. 16. Jun.)

Molitev.

Razsvetli mojo slepota in kratkovidnost, o moj Bog! ki se sedanjih, majhnih in kratkih bolečin tako močno bojím; za vse hujši terpljenje prihodnjiga življenja pa

se premalo zmenim. Kolikrat pravim, ali si mislim: o de bi le v vice prišel, bo že dobro; ne pomislim pa, kako hude britkosti me tudi tamkej čakajo. Bojím se, kako zimo na merzlim, kak dan brez jedí, kako noč brez spanja preterpeti, ali že celo, ko bi mogel kako minuto v ognji biti; ni me pa groza zavoljo veliko večiga in hujšiga terpljenja v vicah. O Marija! sprosi mi danes, ne le strahú pred peklam, ampak tudi pred časnim ognjem v vicah, de po nezmerni Božji milosti po smerti brez zadržka pred Božje nar svetejši obličje stopim, in se vekomaj s teboj in z vsimi svetniki veselim. Pridobi tudi vsim ubogim dušam v vicah večni mir in pokoj, naj jim pride hladílo iz Jezusovih rán, in od trona Božje milosti naj jim hitro

večna luč zasveti, po ravno tistim
 Jezusu Kristusu, Gospodu našim.
 Amen.

Cvetlica.

Danes vam dam v premislik cvetlico, ki se
ljubezen imenuje, in se rumení in leskeče ka-
 kor zlato v ognji, torej jo Nemci tudi *ognjeno*
cvetlico (Feuerröschen) imenujejo. Take cvet-
 lice so duše v vicah, ki so res pravo zlato, pa
 vender še v ognji. One so prava ljubezen, pa
 vender še večne Ljubezni ne morejo gledati.
 Torej naše ljubezni — molitve, dobrih del, spo-
 vedi, Obhajil — potrebujejo, de bo njih zlato
 iz ognja rešeno. Naj vas pa cvetlica *ljubezen*
 tudi opominja, de svoje lastno zlato gnade Božje
 skerbno varujte in očišujte, de v oginj vic ne
 pridete. — Naj moli vsak pet Očenašev in Če-
 šena Marij, ali pa naj enkrat svoj kruh do jutri
 dá vbogajme za duše v vicah.

Šesti in dvajseti dan.

PREMISLIK,

od

Deteta Jezusa.

Premišljuje ubožnost tega Božjiga otročka. Česa Mu manjka? Manjka Mu vsega. Manjka Mu hiše; mora v hlev se podati. Manjka Mu postelje; se mora s pestjo slame zadovoljiti. Manjka Mu ognja; mora se greti od sape dveh živinčet. Manjka Mu odevala; Ga mora sv. Jožef s svojim slabim plajšem pokriti. Jezus tako ubožin, ti pa tolikanj hrepenč po bogastvu!

Premišluj pa Njegovo zatajevanje.

Kako šibko je Njegovo telesce! pa kolik mraz mora v tem hladnim času terpeti! kako malo priložno je ležiše na terdi slami! kolike pritežnosti na ptujim zunaj Materne hiše! Jezus tako zatajen; in ti tako željin vsakteriga veselja!

Ozri se poslednjič še na Njegovo ponižanje. Kako je Jezus rojen? V tihoti nar bolj goste noči, in na nar bolj revnim kraji. Kdo Mu streže? On nima strežejev; Jožef in Marija Mu strežeta. Komu se da spoznati? Samo nekterim priprostim pastirjem. Kakošno čast vživa na svetu? Nikakoršne ne iše, ker iše le časti nebeškiga Očeta. Kako je vender to? Jezus tako ponižin; ti pa tolikanj hrepeneč, de bi te drugi poveličevali!

Sem kristjan! **K** jaslicam Jezusa Deteta pridi k sodbi; poslušaj tisti hlevic in tisto slamo, ki te obsojujeta!

Zgled.

Velik ljubivec in posnemovavec Jezusa Kristusa je bil sv. Kajetan Tienne. Njegove lastnosti so bile, nedolžnost, ljubezen mirú, ljubeznjivost, pohlevnost in potrpežljivost. Zapustil je bil bogastvo, časti in imenitne službe, de je za Jezusam Kristusam hodil. Oblačil se je nar bolj priprosto, živel je od tega, kar mu je previdnost Božja naklonila, in tako življenje je zapovedal tudi imenitnemu redu, kteriga je vstanovil. Ljubezen do Jezusa in hrepenenje, ga zvesto posnemati, se je pa v njem zlasti vnelo, ko je v 37tim letu dosegel od Marije prav posebnih gnad. Světi večer je bil Kajetan v Rimu v cerkvi Marije Device Snežnice pred altarjem, kjer se hranijo in časté ravno tiste jaslice, v ktere je bila Marija Dete Jezusa položila, ko je bil v Betlehemu rojen. Ko stermí tukaj v premišljevanji tolike skrivnosti, se mu razgerne pred obličjem pogled iz nebés. Zagleda sveto Devico Marijo, in na vse strani so sijali

od njé žarki žive luči; v naročji pa je imela svojiga Božjiga Sina, kakor takrat, ko je bil rojen; in obdan je bil z množico angelov. Ni se prederznil približati, dokler ga nista k temu spodbudila sv. Jožef in sv. Hieronim učenik, katerih svetinje v tisti kapeli počivajo. Približa se tedaj pred veliko Božjo Mater, in Ona mu milostno podá Božje Dete, ki Ga sprejme in ljubeje, zamaknjen od nezmerne ljubezni in sladkosti. Čez nekoliko let mu je Kristus v drugi prikazni svoj križ podal; in ker je bil svetnik v vsim Kristusu podoben, mu je dal občutiti tudi bolečine, ki jih je imel na Kalvarii. (Bolla della sua Canonizz., e vit. scritt. da Monsig. Canacciolo, e da altri.)

Molitev.

O Marija, usmiljena Mati in delivka nar boljših darov Deteta Jezusa, daj nam v revšini vdanost, v terpljenji poterpežljivost, v časti priprostost, v visokosti ponižnost;

daj nam v obilnosti in pomanjkanji bogastvo Jezusoviga duha; daj nam v življenji gnado, v smerti zveličanje; daj nam, o Marija! kar sama nar bolj ljubiš: — daj nam namreč v življenji in smerti svojiga ljubiga Jezusa, ki živi in kraljuje z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomej. Amen.

Cvetlica.

Podám vam dans lepo, ravno cvetlico „šmarni križ.“ Šmarni križ je zmed tistih ljubeznjivih cvetlic, ki jih imajo po kmetih posebno v časti in jih o sv. Rešnjim telesu k blagoslovu nosijo, kakoršne so: *Matere Božje kitice*, *Matere Božje lasci*, in še več družih. Šmarni križ naj vas uči, ako hočete za Detetam Jezusam v Njegovim veselji priti, de morate Njegov in svoj križ na rame zadeti in ga tudi za *terpečim* Jezusam nositi — v terpljenji, premagovanji, zatajevanji. — Za duhovno vajo: ker kaj slabiga vidite, bratovsko posvaríte, de se ne žali Dete Jezus.

Sedem in dvajseti dan.

PREMISLIK,

od

zgledov Kristusovih v njegovi mladosti.

Jezus, Božji mladeneč, je bil vedno pokoren Marii in Jožefu. Sin Božji pokoren stvaréma! V čém pokoren? V vsih nar manjših opravilih in delih: pometati, žagati, tesati i. t. d., tako de so mislili, de je sin tesarjev. In kako je bil mladi Jezus pokoren? Radovoljno, urno, podložno. Oh, koliko očitaje za mojo nepokoršino do višjih!

Kristus mladeneč je vedno delal in molil. Ali kaj se je bilo Jezusu brez-

delnosti bati? Ako bi bil kje skušan, je bila morebiti nevarnost, de bi bil premagan? Zanesljivo ne; hotel je pa dati zgled slabim in omahljivim mladenčem, kako jim je delati, de ne bodo skušani. Oh, koliko očitaje za moje postopanje!

Kristus mladeneč se je po zunanjim razodeval kolikor stareji, tolikanj modrejši in ljubeznjivši pred Bogam in pred ljudmi. Zakaj se je z leti zmiraj bolj svetejšiga razodeval, desiravno je bil zmiraj vsa popolnamost, ena sama in ravno tista svetost? Skazoval se je modrejšiga pred Bogam in pred ljudmi, in nam je s tem pokazal, de moramo rasti v dobrim tudi po zunanjim v spodbudovanje bližnjiga. Razodeval se je pa modrejšiga nar prej pred Bogam, in potlej pred ljudmi, in nam je pokazal, de naš prvi cil in konec je Bog. Oh, koliko očitaje za me, de tako malo v dobrim rasem, de slabe

zglede dajem, de preveč na ljudi gledam in iz strahú pred svetam dobro opušam!

Zgled.

Ob letu 1380 je bilo, kakor de bi hotel spomin na presladko ime Jezus in Njegovo ljubezen v sercih gornje Italije ugasniti, ker silne zdražbe in sovraštva so bile močno zamorile nebeške misli in čutila v človeških sercih. Zasvetila pa je med ljudstvam nova zvezda: *Sveti Bernardin Sijenski*, posebin častivec Marije Device, je oznanoval razdraženim ljudstvam visoko sveto ime Jezus kakor znamnje mirú in sprave. — To presladko ime se je vedno glasilo iz njegovih ust. Z močjo nar svetejšiga imena Jezusa so se serca vpokojile, in kmalo se je jelo v njih življenji prečudno spreobrnjenje razodevati. — Bernardin je vgledal luč sveta v dan rojstva Marije Device ali mali Šmarin v mestu Massa. Še pred tretjim letam je bil svojo mater, in v sedmim svojiga očeta zgubil. Bil je zdaj v varstvu po-

božne tete, ki je bila otročiča zgodaj navdala s priserčno ljubeznijo do Boga in s posebnim češenjem do nar čistejši Marije Device. Tudi čistost tega otročiča je bila darovala neomadežani nebeški Kraljici. V Sijeni je hodil v šolo in se tako modro in bogoljubno obnašal, de je bil zgled vsim verstnikom. Nikoli se ni kdo prederznil v pričo njega praznih marn govoriti. Ko je on prišel, so utihnili, ker Bernardin se je le od Božjih reči ménil. Njegovo nar veči veselje je bilo, pridige poslušati; dobro si jih je v glavi ohranil, je potem svoje sošolce v kaki stanici zbiral in jim je pridigal, kar je bilo nar lepšiga iz vsaktere pridige. Njegovi kratkočasi so bili, cerkve obiskovati in ubožce hoditi tolažit. Čistost serca je neizrečeno ljubil. Ena sama beseda zoper to lepo čednost ga je iz pokoja spravila: rudečica mu je lice pokrila, sveta jeza iz oči zagorela, ter je ostrušila nesramožljiviga govorivca. Imenitin mož je nekikrat v njegovi pričujočnosti razuzdano besedo bleknil. Precej mu Bernardin očita; in

to je tega človeka tako pretreslo, de naslednjič ni nikoli več v ta greh padel.

Sv. Bernardin je s priserčnostjo in veliko ljubeznijo častil **Marijo Devico**. Neki dan je bil ravno v pobožnim pogovoru s svojo teto, ki je bila v tretjim redu sv. **Frančiška**, in posebno bogoljubna: kar neutegama preterga govorjenje in se izgovarja, de mora iti k svoji prijateljici. **Teta Tobija** je imela to za šalo in ga pusti iti. Ko pa drugi dan ravno tako naredi, ga radovedno vpraša, kdo de je ta prijateljica? „Oh, nar lepši gospá je, in stanuje pred mestnimi vrati,“ odgovori **Bernardin**. **Dobra Tobija** pozná strah **Božji** nedolžniga mladenča, vender jo nekoliko poskerbí; gre tiho za njim in se za drevesi skrije, de bi vidila, kam pojde. **Kmaló** vidi **Bernardina** priti in na tla poklekniti pred podobo nar svetejši **Marije Device**, ki je bila nad vrati; tamkej nekaj časa tiho moli in se domú poverne. **Nebeška Kraljica** tedaj je bila njegova prijateljica, z njo je bil sklenil sveto zavezo čiste ljubezni in bogoljubniga češenja.

Tobija pa se je silno veselila tako lepe in svete zaveze. In Bernardin je pri tolikim češenji presvete Marije Device večkrat rekel: Jest brat Bernardin sim bil vselej častivec Blažene Marije Device. Ker v dan njeniga rojstva sim bil rojen, ravno tisti dan sim bil keršen; ta dan sim bil samostansko obleko sprejel, in sim obljubo storil; in verh tega sim ravno ta dan imel novo mašo, in ta dan želim tudi iz tega sveta iti.

Molitev.

O Marija, Mati večne Modrosti in nar zvestejši pokoršine! kako sram me je zavoljo moje nepokoršine, s katero sim tvojiga prepokorniga Sina tolikrat žalil in Ga še zmiraj žalim, žalim svoje vikši, ki sim jim dolžan pokoren biti. Ali če sim že pokoren, nisim pokoren z voljo, ampak z godernjanjem in hudova-

njem; ali če sim pokoren z voljo, nisim pokoren iz čistiga namena, išem hvale, dobička, ne večniga, ampak le časno plačilo; ne čisla pri Bogu, ampak pri ljudéh. O Marija, moja usmiljena Mati! vém, de je tvojimu pokornimu Jezusu ljubši pokoršina mem daritev in darov; sprosi mi torej od Njega dar prave vdanosti in resnične pokoršine do vsih Božjih in cerkvenih zapoved, do vsih mojih vikših, staršev in poveljnikov, duhovskih in deželskih, de ob dnevu pravične sodbe zavolj svoje nepokoršine ne bom zaveržen od Njega, ki je bil pokoren — Bog človeku, in je pokoršino ohranil do smerti — do smerti na križu. Amen.

Cvetlica.

Dans naj vas *beršlin* kej lepiga naučí. Ne gre beršlin sam na kviško, kakor postavim ponosna jelka, temuč kolikor je večí, toliko zvestejši se prijema drevesa, ktero mu je v podporo po Stvarniku odkazano. — Zarés prelepo znamenje vdanosti in pokoršine! Beršlin ti torej kliče: Kolikor starši, toliko podložniši bodi otrok do staršev, podložni do zapovednikov, ovčica do svojiga duhovniga pastirja, kristjan do svojiga Kristusa. — Storite sklep, de hočete vselej natanko pokoršino skazovati, komurkoli pokoršina gre, in molíte v ta namen enkrat do jutri žalovanje ali grevingo in Časti bodi Bogu Očetu.

Osem in dvajseti dan.

PREMISLIK,

od

Jezusovih zgledov v pušavi.

Kristus v pušavi me uči tiho življenje s svojo samotnostjo. On nima strahú pred rečmi, de bi ga slepile, pred tovarši, de bi ga zapeljevali, pred pogovori, de bi ga spridili, pred stvarmi, de bi ga motile; in vender pri vsim tem beží iz mesta v pušavo. — Zakaj pa *jest* tako rad išem družine, ko sim vender pri vsakim nar manjšim udarcu tako slab in k vsakimu padcu nagnjen!

Kristus v pušavi me uči zatajevanje.

mesá s svojim postam. Zakaj vender prebije 40 dni brez grižljeja jedí, brez kaplje vode, in zakaj žíví tamkej z divjimi zvermi in spí na goli zemlji? Sej je njegovo meso popolnoma podverženo duhu, in On od nature greha ne more storiti. Kak razložek med Kristusam nedolžnim in med človekam, kakor sim jest, spočetim v grehu, nagnjenim k grehu, in morebit res hudim grešnikom! On se posti s toliko ojstrostjo skoz 40 dni; jest pa morebiti še cerkveniga posta ne spolnujem, ali pa išem se postiti nar manj ko je mogoče.

Kristus v pušavi me s svojo vedno molitevjo učí pogosto moliti. Ali česa je Njemu potreba prositi? Ne gnade, ker On je ne more zgubiti; ne čednosti, ker jo ima v vsi njeni popolnamosti; ne učenosti, ker On je zgoli modrost Očetova. Jest pa, ko sim tako potrebim gnade,

tako malo molim, molim s silo, s tako slabo zbranostjo, s toliko mlačnostjo! Kaj bo z mano, ako ne začnem moliti obilniši, rajši in z veči gorečnostjo? Danes hočem začeti prav moliti; Bog, moj Bog, daj mi k temu svojo mogočno gnado!

Zgled.

Sv. Elisabeta, devica iz reda sv. Benedikta, je bila zaverгла vse posvetne želje in misli, in nasladovala se je v trevirskim samostanu le samo z nebeškimi mislimi in djanji. V velikih stiskah in dolгих boleznih si je zbirala velike zaklade za nebesa. Satan pa, nevošljiv zavoljo tolike čednosti, jo je nadlegal s hudimi skušnjavami. Nastavljal je nje-nimu dubu nar ostudniši reči, in desiravno jih je sveta devica z vso naglico odpravljala, je vender satan ni pri miru pustil, tako de je svetnica res pravo pušavo in hudo ternje imela v svojim sercu. Pri vsaki, kolikor koli tudi hudi vojski, je

devica vselej zmagovavka ostala. Bilo je pa terpljenje Elizabetino toliko, de je poslednjič Marijo, svojo posebno pomočnico, prosila, naj jo reši tolikih težavnih dušnih stisk. Po dolgi vojski zoper take nečiste nakazni se ji prikaže Marija s sv. Benediktam, jo poterdi, lepo potolaži in zagotovi, de v vsih tih hudih napadih ni Boga razžalila. Pristavi še več, de se naj tudi v prihodnje nikar ne boji, ker ji hoče v pomoč biti, de se bo tako obnašala, de ji take misli ne bodo mogle škodovati. Marija zgine, devica pa ostane polna nebeškiga tolažila. (Bolland. 18. Jun.)

Molitev.

Obtožim se pred teboj, o moja nebeška Kraljica in milostna Mati! de sim si v svojim življenji nar več grehov nakopal s svojo lastno prederznostjo, ker se nisim ogibal družine, ki mi je bila nar bolj nevarna,

sim iskal krajev, kjer je dušna smert prežala, bil sam seboj in z drugimi premalo previdin; zraven tega pa se mi ni nobena reč manj prilegla kakor molitev, post, krotenje mojih počutkov, spoved in drugi pomočki svetiga življenja. O Marija! pred tvojim obličjem dans sklep ponovim, se varovati greha in grešnih priložnost, ter zvesto iskati vsih pomočkov zveličanja. Sprosi mi to gnado pri svojim preljubim Sinu, Jezusu Kristusu. Amen.

Cvetlica.

Ako hočete lepo in zalo cvetlico, vam podam *vertnico*, *šipek* ali *gartrožo*. Lepa, rudeča cvetlica, polna živosti in življenja je: pa vender — *s ternjem* obdana v sredi nar lepšiga verta. O ti lepa cvetka, kako prelep nauk ti nam daješ! Tudi naše življenje, de bo lepo in polno živosti za Kristusa, mora v sredi med svetam biti obda-

jano s ternjem samotnosti, premagovanja in zatajevanja. — Sad tega premišljevanja naj bo vaš sklep, brez potrebe med svet ne hoditi; pritergajte si v ta namen danes nekoliko spanja, in obrnite tisti čas v premišljevanje Jezusa v pušavi.

Devet in dvajseti dan.

PREMISLIK,

od

Jezusa križaniga.

Glej dobroto Božjo! Premišljuj, moja duša, milost svojiga Boga v Jezusu križanim. Oče daruje svojiga Edinorojeniga, in Edinorojeni se daruje samiga sebe za tvoje zveličanje. Zadosti bi bila ena sama kapljica te Božje kervi za tvoje zveličanje; ali Njegova dobrota velevala, da naj se prelije vsa Njegova kri do poslednje kaplje. In še več, On si k temu zvoli ječo, udarce, zapljevanje, bičanje ali gajžlanje, s ternjem kronanje, žeblje, preklinjanje in za-

smehovanje, jesih in žolc. On je nad vse nar bolj ljubil, in torej je bil ponižan in zaničeván mem vsih.

Glej Božjo ojestrost! Premišljuj, moja duša, pravico svojiga Boga v Jezusu Kristusu križanim. Kako je zamogel Sin Božji k smerti obsojen biti, in pa k tolikanj sramotni smerti? Za grehe svetá. Pa ti grehi niso njegovi! — Če tudi ne; na rame mu jih je naložil: naj jih plača. Ali On je zgoli nedolžnost, je sama svetost! — Če tudi: On ima družih grehe na sebi, to je zadosti, de mora križan biti. Pa On je Edinorojeni Očetov! — Naj bo: On ima podobo grešnika, torej naj umerje med razbojniki, naj umerje zapušén od samiga Očeta, naj umerje kakor preklican! O greh, ti nagnjusna pošast! ti neusmiljeni rabelj, ti si to storil!

Glej dobroto in ojestrost Božjo! Uči se od tod, moja duša, dveh velikih resnic

sama zase. Se mora pač reči, de je bilo tvoje zveličanje silo imenitna reč, ako mora Sin Božji na ta svet priti, de zanj na križu umerje. Ali gorje, če se pogubiš! Ako je bil Jezus nar nedolžniši tako tepen in strahovan od pravice Božje za družih grehe, kako se bo v peklu s teboj godilo zavoljo tvojih grehov, tolikih v številu, in storjenih s toliko hudobnostjo! O Božja kri, prelita za naše zveličanje! pridobi nam prizanesenje naših grehov! O križani Jezus, zveličaj nas!

Zgled.

Sv. Janez, imenovan Božji, stopi nekdej v mestu Granadi v cerkev, ki je bila Marii Devici posvečena; poklekne in moli pred altarjem, kjer je bila posebno češena podoba Jezusa križaniga, in je pri njegovih nogah stala Marija s sv. Janezam evangelistam. Dolgo časa

moli s prav posebno priserčnostjo in prosi svojiga preljubiga Gospoda Zveličarja, naj mu pokaže, kaj naj stori, de bo Njemu dopadel. Z nekim znotranjim čutjem, de je uslišan, vstane od molitve, kar zagleda Marijo Devico in sv. aposteljna Janeza stopiti z altarja, in se njemu bližati. V roki Marije Device vidi ternjevo krono in sliši glas, ki mu reče: „Po tem ternji in terpljenji hoče moj Božji Sin, de si pridobi veliko zasluženj, o Janez!“ Svetnik se verže na kolena in ves napolnjen s svetim spoštovanjem odgovori s sladko priserčnostjo: „Terpljenje in ternje, ki izhaja iz Tvoje blažene roke, bo meni vselej kakor rože in cvetlice.“ Desiravno je bila to zgoli prikazen, je bila vendar bolečina silo občutljiva, ki jo je Janez čutil, ko je bil to krono sprejel na svojo glavo. S to prikaznijo pozivljen je potem neverjetne preganjanja prenašal s prečudno vdanostjo. (Bolland. 8. sušca.)

Molitev.

O nedolžna Mati pod križem nedolžniga Sina! ozri se na nas zadolžene grešnike, ki smo z izvirno in s svojimi lastnimi hudobijami krivi Njegove smerti; in ko smo polni nehvaležnosti, se vendar še zmirej zadolžujemo! Daj nam živo spoznati in občutiti, kako grenko je, še vnovič žaliti Kristusa, kateri je s tolikimi bolečinami in britkostmi zbrisal naše zadolženje. Stori, o Devica mogočna! de z obilno poterpežljivostjo nosimo krono terpljenja, in bomo enkrat vredni najdeni, doseči krono časti pri Jezusu Kristusu, Zveličarji našim in Odrešeniku. Amen.

Cvetlica.

Premišljuje zlasti do jutri namesto cvetlice žlahtno *vinsko terto*, ki naj vam pomeni Kristusa terpečiga. Sladko grojzdje naj vas opomni na sad njegoviga terpljenja, vino pa na samo sveto Rešnjo kri, v katero se v vsaki sveti maši spremeni. Recite večkrat: *O presveta Rešnja kri, moje grehe in zadolženja zmij!* in molite dvakrat molitev: O Bog, ki si nam v prečudnim zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil itd.

(Zadnji čas za spoved tistim, ki so k šmarnicam hodili, in želé odpustke zadobiti.)

Trideseti dan.

PREMISLIK,

od

žalostne Matere Božje pod križem.

Poglejte tri nar ostrejši meče, ki presunujejo Marijno serce. *Pervi meč*, de je zgubila Sinú nar lepšiga, zmed vsih nar nedolžnišiga: nar veči žalost! Je vidila moriti svojiga Sina, prebadati mu roke in noge, umirati med razbojnikama, v nar lepšim cvetu svoje starosti: to je bila za njo nar veči bolečina! Pa za koga to prelivanje kervi? Za katoliškiga človeka; morebiti ravno za te, ki po tolikim dragim odkupu vender ho-

češ pogubljen biti. Oh, to je bolečina čez vsako bolečino, ktero Marii serce tare brez polajška! Meč se verti v rani njeniga serca, in glas se razlega: *Zastonj, zastonj!*

Drugi meč: Marija vidi kri svojiga Sina, ne le brez prida prelito za toliko kristjanov, temuč tudi še vidi, de jim bo služila v drugi pekel ter v veči terpljenje; oh, kolika bolečina! Spoznala je, de ta kri bo tožba, očitanje, obsojenje toliko grešnikov, desiravno so tudi le-ti njeni otroci! Ona zgubi svojiga Jezusa, in ti se vender nočes rešiti, te vidi ravno zavoljo tega še le v hujših martrah! Uboga Mati, kaj jo je v stanu tolažiti?

Tretji meč: Kristjanam ni mar za to Božjo kri, kakor de bi Sinú Božjiga nič ne stala, si je nočejo v prid oberniti, si jo še celó v potuho obračajo. Oh, kolika napačna raba! Ako bi Sin Božji

ne bil zate umerl, morebiti bi manj grešil. Ti grešiš zato, ker imaš v njegovo kri zaupanje; grešiš do smerti v zaupanju, de te bo ta Njegova kri že še rešila. Ko bi vedil, de boš po prvem smertnim grehu oko, roko ali nogo zgubil, dobro vém, de bi ga ne storil; ko bi si bil svest, de se boš hitro po grehu v pekel pogreznil, o kako bi se ga varoval: tako pa grešiš dalje, češ, sej me bo sveta Rešnja kri otela! Mogel bi pa ravno nasproti misliti: Sv. Rešnja kri je tekla za greh; se ga moram varovati; rajši bi hotel oko, roko, nogo zgubiti, kakor pa greh storiti, za kteriga je mogel Jezus sv. Rešnjo kri prelit. In kdo bo popisal, kolika nečast se še drugači sveti Rešnji kervi godí od tistih zaničevavcov, tistih preklinovavcov svetih rečí! O žalostna Mati Božja, kolik ojster meč je to za tvoje materno serce!

Zgled.

Ferdinand II., nadvojvoda avstrijski, naslednjič cesar, je imel od svoje mladosti veliko češenje do žalostne Matere Božje. Vsako saboto je šel s svojo materjo, nadvojvodinjo Marijo, obiskat cerkev žalostne Matere Božje, ki je bila miljo deleč od nemškega Gradca. Ob cesti je bil dal napraviti sedem znamenj v enaki daljavi eno od družiga, na katerih so bile zmalane skrivnosti Matere Božje sedem žalost. Pri vsakim znamenju je z vsim svojim spremstvom na kolena pokleknil in premišljeval skrivnost, ktera je bila pred oči postavljena. Te pobožne vaje ni nikoli opustil, naj je bilo vroče ali mraz, sneg, dež ali druga nezgoda. Ko je bil prišel bolj v leta, je s svojo ženo, cesarico Eleonoro, očitno v cerkvi oblekel obleko bratovšine žalostne Matere Božje, ktero so bili napravili častiti očetje Serviti s toliko gorečnostjo do Marije sedem žalost. Marija pa ga je za tako češenje že na zemlji obdarovala, ker z

njeno pomočjo je bil Ferdinand za cesarja zvoljen. V prikazni je namreč zapovedala Janezu Suikardu, mongunškemu volivcu, de se ne smé drug voliti razun Ferdinanda. In ko so se bili naslednjič z vojsko vzdignili zoper njega luteranski poglavarji in krivoverci na Nemškim, Palatin na Renskim, Pemsco, Ogersko in Sedmograško, je vse tako premagal, de so vsi prek stermeli, kako je to mogoče! To pa se je zgodilo s pomočjo Marije Device 7 žalost, ktere podobno je imel na banderih, in jo je vselej na pomoč klical, prejden je kej počel. (Iz popisa njegoviga življ.)

Molitev.

O prežaljena Mati Marija, ki vidiš pod križem svojiga preljubiga Sina brez tolažila na križu kri prelivati; pa vidiš pri nas premalo sadú tega prebritkiga terpljenja in kervi

prelivanja: tudi jest spoznam svojo veliko nehvaležnost, spoznam, da me vsaka telesna neprijetnost hudo razžali; le premajhna pa je žalost zavolj mojih grehov. Sprosi mi torej, o Marija! serčno, čeznatórno in čez vse veliko žalovanje nad vsimi mojimi grehi, kateri so vzroki tvoje in Jezusove britkosti, da s pravo pokoro očišen z novim duham in gorečo ljubeznijo zamorem živeti in umreti Jezusu Kristusu, Gospodu našimu. Amen.

Cvetlica.

V ptujih deželah rase imenitna cvetlica, ki ji pravijo *roža terpljenja*. Ima namreč v svojim cvetji in drugi podobi vse orodje Jezusoviga terpljenja, kakor sulico, žeblje, ternjevo krono itd. Taka roža terpljenja naj bo vaše serce, v katerim si s premišljevanjem postavite Jezusov križ z vsim britkim orodjem njegoviga terpljenja;

pa tudi britkosti žalostne Matere Božje in sv. Janeza Evangelista pod križem. — Premišljevanje Jezusoviga terpljenja in Marijne žalosti naj bo vaša posebna sladkost in tolažba v terpljenji. Molite v ta namen 7krat Češena-Marijo v čast Matere Božje sedem žalost.

En in trideseti dan.

PREMISLIK,

od

Ljubezni Jezusa Kristusa.

Hočeš ljubiti? Ljubi, ljubi — Njega, ki je vse ljubezni nar bolj vreden: Jezusa Kristusa. Tudi On je človek, človek zmed vsih nar lepši: „prelép mem vsih človeških otrók.“ On je pa tudi Bog, in kakor Bog je Njegova lepota neskončna. Se ljubi tudi cvetlica, lep vert, čedna podoba, košato drevo, ker so te reči lepe. Jezusa pa? — Oh, kakošna priméra? Kdo je On, in kdo so une majhne stvarice? In vender Jezusa premalo ljubimo! Ti Jezusa ne ljubiš, in Jezus ven-

der tebe ljubi! On te tako ljubi, de so bile od Njegoviga rojstva vse Njegove misli na tvoje zveličanje obrnjene. Za-te je otročiček v zibeli; za-te pridigar in učenik med tavžent nezgodami; zate je preterpel zaušnice, pljunke, zasmehovanja, ječe, bičanje in tepenje, zate je prelil vso svojo kri, zate je umerl. Ali se tebi to malo zdi? — „Ako bi mu bilo rečeno,“ pravi sv. Alfons Ligvorjan, „ne enkrat, ampak tavžentkrat za nas smert terpeti, je imel dosti ljubezni, de bi bil to storil. Ako bi bil dobil povelje, ne za vse ljudi skupaj, ampak za vsaciga posamezniga umreti, bi bil ravno tako rad za vsaciga posebej umerl, kakor za vse skupej. Še več, ako bi bil namesto tri ure mogel do sodnjiga dné na križu ostati, je Njegova ljubezen bila zadosti velika, de bi se bil v to vdal.“ Ali se to tebi malo zdi?

Njemu pa vender še ni bilo zadosti. On se je hotel še celo vsiga samiga sebe tebi zapustiti, svoje telo za tvojo jed, svojo kri za tvojo pijačo. Ali ti je še kej več treba, de Ga ljubiš? Psiček, ki se ti prilizuje, otročiček, ki se ti nasmehljava, — že nehoté veliko ljubezen iz tebe izsili. Samo Jezusu, ki te z neskončno ljubeznijo ljubi, ne véš ljubezni povračevati.

Se ti mar preveč zdí, Jezusu reči: Gospod ljubim Te, prav zarés Te ljubim, iz serca Te ljubim! Oh, reci mu z zaupnostjo, zakaj to je tvoja sreča in tega On od tebe pričakuje. Ako si morebiti tudi še grešnik, se zato ne smés odmikati, ker On je prvi, ki ti bo naproti pritekel, in ti bo svoje naročje odperl, ti bo pokazal svoje Serce, ki je goreče ognjiše same nar čistejši ljubezni, in vsak žark ti kliče: „Ljubi, ljubi Je-

zusa!“ Ako nimaš kamnitniga serca, kje si se v stanu ustavljati temu vabljenju?

Zgled.

V nekim primorskim mestu na Francoskim (se bere v naznanilih od bratovšine Marijniga Serca) živi pobožna goreča oseba, polna svete ljubezni, ki si je posebno nalogo postavila, delati za spreobrnjenje grešnikov, ter zgubljene ovčice k ljubezni Jezusovi zavračevati. O prelepo delo, de bi bilo pač veliko taci! Imeli bi gotovo dosti manj grešnikov! Ne le, de ona za grešnike veliko moli, temuč se trudi tudi z zatajevanjem, z milovšino, in z visoko daritevjo sv. maše, jim Božje usmiljenje nakloniti.

Med družimi ji je Marija leta 1839 ravno v Svečnico dala pridobiti nekiga terdiga nejevernika, ki je imel že več kot svojih 40 let. Bil je od zgodnje mladosti sovražnik svete vere, in ni ne sv. zakramentov prejemal, ne za druge cerkvene opravila in dolžnosti sv. vere

se pečal. Le-ta je bil že dolgo časa tako hudo bolan, de so bili zdravniki skorej vse upanje nad njim zgubili. Vender pa niso mislili na zveličanje njegove duše — ne njegova žena, ne prijatli, ne žlahta; ker bili so vsi enako neverni, kakor on sam. Bil je bolnik še celo tako terdovratin in hudovoljin, de je keršansko osebo iz hiše pregnal, ki ga je nekaj opominovala. Ni smel v njegovo hišo ne duhoven, ne drugo keršansko serce.

To nevarnost sliši imenovana keršanska devica, se ji njegova duša v serce usmili in daruje zanj sv. mašo, 1. svečana; prosi tudi več pobožnih oseb, de naj naslednji dan sv. Obhajilo Bogu darujejo za tega terdovratniga grešnika. Imela je terdno zaupanje, de bo Marija tega grešnika tisti dan spreobernila. Ravno tisti večer mu pošlje blagoslovljeno ali žegnano svetinjo Marijniga čistiga spočetja. De bi jo pa sprejél, mu sporoči, de je z njo bilo že njih več na telesu ozdravljenih. — Ker mu je bilo ravno prav hudó, jo je sprejél.

Drugi dan je zopet hotlo več bogoljubnih duš sveto Obhajilo zanj darovati. Marija pa ni čakala tega trenutka; hitéla je poverniti zaupnost in ljubezen svojih otrók, in je njih prošnje prehitéla. Ta do tistihmal tako divji, strašni nejeverniki, desiravno ni bilo poprej viditi nobenih znamenj spreobrnjenja, reče proti polnoči, de se želi spovedati, imenuje duhovna in hoče, de naj mu ga kar berž pokličejo. Domači, de si tudi neradi, so mu vender želje spolnili. Ko se je bil spovedal, pokliče pred-se svojo žlahto in prijatle, pred njimi naloženo pokoro očitno in na glas opravlja, in reče, de želi s tem očitno popravljati pohujšanje, ki ga je dajal s svojo hudobijo.

Pristavil je, de ta dan je nar srečniši njegoviga življenja, in veselje ga je navdajalo, kakoršniga dosihmal njegovo serce še nikoli ni okusilo. Ker je bila smertna nevarnost, je tudi angelski kruh prejel za popotnico, in pa s toliko vero, upanjem, ljubeznijo do Jezusa, z obžalovanjem in vdanostjo v Božjo

voljo, kakor je navadno le pri svet-nikih.

Kdo ne vé, de Marija je Mati in učenica lepe ljubezni, nevesta sv. Duha, ki je studenec ljubezni. K Marii tedaj se obrni, kdor koli želi pridobiti ljubezen Božjo za se, ali pa za drugiga. O Marija, Kraljica serc! kako resnične in popolnoma so tiste spreobrnjenja, ktere Tvoja usmiljena moč napravlja. V trenutku si tega divjaškiga in z Božjimi poti ptujiga človeka z nar čistejši in nar svitlejši lučjo razsvetlila, mu serce kar neutegama spremenila, ter si naredila, de so v njem predrage in nar imenitniši čednosti začele rasti. —

Ravno de je bil sv. zakramente prejel, se je obrnila tudi bolezen; veselje v njegovim sercu, pokoj vesti in Božja gnada ga je bila kar neutegama in prečudno ozdravila. — Pred nekimi tedni, vemo, de je bil še popolnoma zdrav in stanovitin v pokori, pravijo naznanila od bratovšine Marijniga presv. Serca že več časa po ti dogodbi. (Handb. d. Erzbruderschaft, Einsiedeln 1843.)

Molitev.

(Po sv. Alfonsu Lig.)

O Jezus, moje upanje in moja ljubezen! nisim vreden, de bi mi Ti svoje tolažila in sladkosti dajal okušati; prihrani jih za nedolžne duše, ki so Te vedno ljubile. Vse, kar Te prosim, je to: daj mi gnado, Te ljubiti in vselej Tvojo sveto voljo spolnovati. V drugim stori z menoj kakor Ti dopade. S svojimi grehi sim zaslužil velike strahovanja in še celo pekel, kjer bi bil vekomej k solzam in terpljenju obsojen, in bi Te ne bil mogel nikoli ljubiti. Oh, odverni od mene to nesrečo, de bi Te ne ljubil. Ti si neskončne ljubezni vredin, in z dobrotami si me zavezal, de naj Te ljubim; ne morem, oh ne morem

živeti, de bi Te ne ljúbil. Ljubim Te, o moja nar večí Dobrota! Ljubim Te iz vsiga serca, bolj kakor samiga sebe; ljubim Te in hočem le samo in edino Tebe ljubiti, ljubiti Te čez vse. Ta dobra volja je delo Tvoje gnade: dopolni svoje delo, in bodi moja podpora do smerti; ne prepusti me samimu sebi; daj mi moč, de premagam skušnjave in samiga sebe; in de se to zgodi, daj, de se Ti vselej z molitevjo priporočujem. Popolnoma Tvoj hočem biti; Tebi darujem svoje telo, dušo, voljo in prostost; le za Te hočem živeti, za Te samiga, o moj Stvarnik, moj Odrešenik, moja Ljubezen, moje Vse! Hočem se posvetiti, naj me stane, kar koli hoče, in to upam od Tvoje dobrote. Stiskaj me, kakor Ti je dopadljivo in

vzemi mi vse reči, le pusti mi svojo gnado in ljubezen! — O Marija, Ti upanje grešnikov, v Te zaupam; Tvoja prošnja pri Bogu vse premore; zavoljo ljubezni, ki jo imaš do Jezusa Kristusa, mi pomagaj in me zveličaj! Amen.

Cvetlica.

K sklepu šmarnic naj si sleherni vsadí pred svojo hišo tiho *oljko*. Oljka je mirno drevo, visoko hvaljeno v sv. pismu, polno drage cene. Oljka nam pomeni blagi čas mirú, v katerim cvete sveta ljubezen in vsaka keršanska čednost, ko so nad človeštvam obilno odpertí vsi studenci blagoslova ali žegna Božjiga. Taki čas svetiga mirú v ljubezni Božji vam vošim do družih Šmarnic, ako jih nam Bog dá še doživeti, in do smerti. — Za duhovno vajo skoz celo leto, ali rajši za vse življenje, vam pa dam pregovor, ki si ga dobro v spominku ohranite! Ta pregovor je v eni sami besedi zapopaden, namreč:

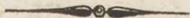
„Mir!“ Njegova razlaga pa je: „*Mir z Bogam, seboj, in z ljudmi!*“ Ako te skušnjava draži zoper Boga, reci: „*mir z Bogam!*“ ako te skušnjava šunta zoper bližnjiga, pokregaj samiga sebe, rekoč: „*mir z ljudmi!*“ Ako te kakoršna koli huda reč v greh zalezuje, zdihni: „*mir, mir z mojim sercam!*“ Ne pozabite pa tudi družih 31 cvetlic, de vas res *mir* ne bo zapustil. In ako ga kdo zgubi, naj ne jenja sam sebi klicati: „Mir, mir, mir!“ dokler ga ne gre iskat, de ga vnovič in berž dobi.

Sklepna molitev

k Marii Devici.

Bodi češena, bodi visoko češena in hvaljena nebeška Kraljica! Ti si se ta mesec milostljivo na nas ozérala, Tvoje češenje ni bilo za nas zgubljeno. Cerkve so bile pri Tvojih lepih opraviilih napolnovane, tudi pri spovednicah ni bilo prazno, in marsikteri so bili k angeljski mizi povabljeni, ki bi jih sicer ne bila zadela ta lepa sreča. Dala si nam veliko ta mesec, o naša Mati in delivka dobrot Božjih; pa ne zaméri nam naše nadležnosti: še več Te prosimo. Dala si nam, kakor upamo, ta mesec *marsikaj* zgubljenih ovc nazaj; pa to je še premalo: daj nam jih še več nazaj, — je še *dosti* zgubljenih! Daj

nam nazaj vse zgubljene ovce naše
fare! Marija, daj nam zgubljene
otroke! Marija, daj nam zgubljene
odrašene; daj nam zgubljene pó-
starne in stare! Marija, daj nam
tiste, ki niso morebiti velikonočne
spovedi opravili, ne zdaj o Šmar-
nicah se spreobrnili; daj nam tiste,
ki so jo nevredno in božjeropno
opravljali! Marija, vse nam daj!
Ti si vsih Mati, in mi vse ljubimo,
in Jezus noče, de bi se kateri po-
gubil: Marija vse, vse nam daj;
vse nedolžne ohrani, vse spokor-
nike poterdi, in vse in vsaciga v
svoje materno varstvo vzemi po
Jezusu Kristusu, Gospodu našim.
Amen.

PRISTA VEK.

Sveta maša.

Perpravljanje.

Pred teboj klečim, o presvéta Mati Jezusa, mojiga Zveličarja, in te prosim, perdôbi mi gnado, de bom s preponižno molitvo, z naj gorečniši ljubeznijo, z naj občutljivši hvalenostjo in z odkritoserčnim obžalovanjem svojih grehov samogel biti per ti visoki daritvi svete maše. S tem neomadežanim daram, o presveta Mati! želim in si naménim, se presveti Trojici zahvaliti za vse

gnade, s kterimi je tvoje presveto in neomadežano Serce obogatila. Tudi želim in si naménim, Boga neskončno usmiljeniga po zasluženi Jezusa Kristusa in po preljubznjivi lepoti tvojiga Serca prositi za svoje lastno spreobrnjenje in za spreobrnjenje ubozih grešnikov.

Presveto Marijno Serce! brez greha spočeto, prosi za me, vari me. — Češena Marija . .

Pristop *).

V imenu Boga Očeta, in Sina, in sv. Duha. Amen.

Ti, o Bog, si moja moč. Zakaj si me zapustil, in zakaj hodim žalostin, ko me moj sovražnik stiska?

Pošlji mi svojo luč in svojo resnico, naj me vodite in pripeljete

*) Naslednje molitve so sploh iz mašnih bukev vzele.

na tvojo sveto goro in v tvoje prebivališa.

Čast bodi Očetu in Sinu in sv. Duhu; kakor je bilo v začetku, zdaj in vekomej. Amen.

Spovém se Bogu vsigamogočnimu, Marii, vselej Devici, svetimu Janezu Kerstniku, svetima apostelnama Petru in Pavlu, in vsim Svetnikom, de sim obilno grešil z mislimi, z besedami in z djanjem: moj greh, moj greh, moj silni greh! *) Torej prosim Marijo, vselej Devico, svetiga Mihaela arhangela, svetiga Janeza Kerstnika, sveta apostelna Petra in Pavla in vse Svetnike, prosite za me per Gospodu, našim Bogu.

Usmili se nas vsigamogočni Bog,

*) Per teh besedah se z mašnikom vred trikrat na persi vdari.

in perpelji nas po odpušanji naših grehov v večno življenje. Amen.

Molitev.

O Gospod! prosimo te, odvzemi od nas naše grehe, de bomo vredni, s čistim sercam stopiti v nar sve-tejši svetiš. Amen.

Prosimo te, o Gospod! po za-služnji tvojih svetnikov, katerih svetinje se na tem altarji hranijo, in vsih Svetnikov, odpusti nam mi-lostljivo vse naše grehe. Amen.

Gospod, usmili se! Kriste usmili se! Gospod usmili se nas!

Gloria.

Čast Bogu na visókim, in mir ljudém na zemlji, ki so svete volje. Hválimo te, častimo te, mólimo te, povišujemo te; zahvalimo se ti za-

voljo tvojiga veliciga usmiljenja. Bog, nebeški Kralj! Bog, vsigamogočni Oče! Gospod, edinorojeni Sin, Jezus Kristus! Gospod, Bog, Jagnje Božje, Sin Očetov! Ki odjemlješ grehe svetá, usmili se nas! Ki odjemlješ grehe svetá, sprejmi našo molitev! Ki sediš ob desnici Očeta, usmili se nas! Ker ti sam si svét, ti sam Gospod, ti sam Narvikši, s svetim Duham, v Veličanstvu Boga Očeta. Amen.

Molitev.

O Bog, ki si presveto Serce preblažene in vselej neomadežane Marije Device z duhovnimi darmí in milostmi obilno prenapolnil, in ga po podobi Božjiga Serca, Sina tvojiga Jezusa Kristusa z ljubeznijo in usmiljenjem navdal; dodéli, ki

spomin njeniga presladkiga Serca obhajamo, de bo z zvestim posnémanjem njenih čednost v našim sercu zaznamnjan Jezus Kristus, kateri s teboj in s sv. Duham živi in kraljuje, Bog vekomej. Amen.

Vsigamogočni in neskončno pohlevni Bog, ki si žejnimu ljudstvu studenec žive vode iz skale obudil; zbudi iz naših terdih serc solze obžalovanja, de bomo svoje grehe objokovali, in po tvoji milosti njih odpušenje dosegli.

Užgi, o Gospod, z ognjem svetiga Duha naše serca, de ti bomo s čistim telesam služili in z očišćenim sercam dopadli. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

K berilu in evangeliju.

Iz bukev Sirahovih 24.

Jest sim ko terta sladek in dišeč sad rodila, in iz mojiga cvetja je častit in obiln sad. Jest sim mati čiste ljubezni, in strahú, in spoznanja, in svetiga upanja. Per meni je vsa milost pota in resnice, per meni vse upanje življenja in čednosti. Perstopite k meni vsi, kateri me želite, in mojiga sadú se nasitite. Zakaj moj duh je slajši od medú, in moj dél slajši od medú in satovja. Moj spomin je v večne rodove. . . Kdor mene posluša, ne bo osramoten; in kateri po moje delajo, ne bodo grešili. Kteri mene oznanujejo, bodo večno življenje imeli.

Vera.

Se moli, ako jo mašnik moli.

Darovanje.

Sprejmi, sveti Oče, vsigamogočni večni Bog! ta neomadežani dar, kteriga mašnik, tvoj služabnik, tebi pravimu živimu Bogu daruje, za moje neštevilne grehe, zamére in zanikernosti, za vse pričujoče, pa tudi za vse verne kristjane, žive in mertve; naj bo meni in njim v zveličanje in večno življenje. Amen.

Darujemo ti, o Gospod! kelih zveličanja, in prosimo tvojo milost, naj pride s prijetnim duham pred obličje tvojiga Božjiga veličastva za naše in vsiga sveta zveličanje. Amen.

V duhu ponižnosti in s potertim sercam naj bomo od tebe, o Gospod! sprejéti, in naša daritev naj se tako opravlja dans pred tvojim obličjem, de tebi, o Bog! dopade.

Sprejmi, o sveta Trojica! ta dar, kteriga ti darujemo v spomin terpljenja, od smerti vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa, Gospoda našiga, in v čast presvete, vselej čiste Marije Device, svetiga Janeza Kerstnika, svetih apostelnov Petra in Pavla, teh in vsih Svetnikov; de bo njim v čast, nam pa v zveličanje, in de oni za nas v nebesih prosijo, kterih spomin obhajamo na zemlji; po ravno tistim Kristusu, Gospodu našim. Amen.

O Bog! čigar veličanstvu je presveta neomadežana Marija Devica neomadežan dar darovala, vžgi v naših sercih oginj tiste ljubezni, kteri je v njenim Sercu gôrel, de bomo, ž njim očišeni, vredni spoznani, tebi ravno tisti dar darovati, Jezusa Kristusa, kteri s teboj živi

in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog vekomej. Amen.

Raztergaj, o Gospod, vezí naših grehov, in dodéli nam vnovič, kar si nam že enkrat dodelil, ter odreši nas z odpušenjem, ki si se bil ponižal nas z milostjo odrešiti: de ti bomo hvalni dar s pravo radovoljnostjo in s čistim sercam darovali. Amen.

Predglasje ali sanktus.

Zarés vredno in pravično, spodobno in zveličavno je, de tebi povsod in vedno zahvalo dajemo, sveti Gospod! vsigamogočni Oče, večni Bog! in de te v češenji presvetiga in neomadežaniga Serca Marijniga hvalimo, častimo in poveljučujemo. Ker ona je z obsénčenjem svetiga Duha tvojiga Edinorojeniga spočela

in per večni časti devištva svetu
 večno luč dala, našiga Gospoda
 Jezusa Kristusa; po katerim tvoje
 veličastvo hvalijo angeli, molijo go-
 spostva, se moči tresejo; kteriga
 nebesa in nebeške moči, in zveli-
 čani serafi v združenim razvese-
 ljevanji prepevajo; s kterimi pro-
 simo, tudi naše glasove skleni, ker
 te ponižno hvalimo, rekoč:

Svét! Svét! Svét! Gospod, Bog
nebeških trum! Nebo in zemlja je
polna tvoje Slave. Hosana na vi-
sókim! Češen bodi, kteri pride v
imenu Gospodovim! Hosana na vi-
sókim!

Pred povzdigovanjem.

Tebe tedaj, predobrotljivi Oče,
 ponižno prosimo po Jezusu Kristu-
 su, tvojim Sinu, Gospodu našim;

dopadljivo sprejmi in blagoslovi te darí, te ponudbe, te svete in ne-omadežane darila, ktere ti darujemo, zlasti za tvojo sveto katoliško Cerkev, ktero milostljivo vmiri, ohrani, zedini in vladaj po vesoljnim svetu, s tvojim služabnikom našim papežem I., in našim škofam I., in našim cesarjem I., in z vsimi pravovernimi in spoznavavci katoliške in apostolske vere ob enim.

Spomni se, o Gospod! svojih služabnikov in služabnic I. I., in vsih pričujočih, katerih vera in pobožnost ti je znana, za ktere ti darujemo, in kateri ti darujejo ta dar, za se in za vse svoje, v rešenje njih duš, v upanje njih zveličanja in blagra, in kateri tebi, večnemu, pravimu in živimu Bogu, svoje obljube opravljajo.

Zavoljo tega te prosimo, o Gospod, sprejmi dopadljivo ta dar naše službe in cele svoje občine, naše dneve v svojim miru vladaj, in zapovej, de bomo večniga pogubljenja oteti, in čedi tvojih izvoljenih peršteti; po Kristusu Gospodu našim. Amen.

K povzdigovanju sv. Rešnjiga telesa.

Bodi češen in hvaljen pravi Bog, v podobi kruha na altarji živ pričujoči! O Jezus, bodi mi milostljiv! O Jezus, bodi mi usmiljen! O predobrotljivi Jezus, odpusti mi moje grehe!

K povzdigovanju svete Rešnje kervi.

Bodi češen in hvaljen pravi

Bog, v podobi vina na altarju živ pričujoči. O Jezus, tebi živim! O Jezus, tebi umerjem! O Jezus, tvoj si živ in mrtv! Daj, o Jezus! de tvoja draga Kri nad menoj ne bo zgubljena.

Po povzdigovanji.

Spomnimo se, o Gospod! visokosvetiga terpljenja Kristusa, tvojiga Sina, našiga Gospoda, pa tudi njegoviga od smerti vstajenja, in njegoviga častitljiviga vnebohoda, in darujemo tvojimu visokimu veličanstvu zmed tvojih darov in naklonil čist dar, svet dar, neomadežan dar, svéti kruh večniga življenja in kelih neprenehljiviga zveličanja. Na té darí tedaj se ponižaj z usmi-

ljenim in perjaznim obličjem pogledati, in jih sprejeti, kakor si se ponižal sprejeti dar svojiga pravičniga služabnika Abelna, dar našiga očaka Abrahama, in uniga, ki ti ga je daroval tvoj véliki mašnik Melkizedek, svét dar, neomadežano daritev.

Spomni se tudi, o Gospod! svojih služabnikov, in služabnic I. I., ki so z znamnjem vere pred nami v večnost šli in v spanji tvojiga mirú počivajo. Tém, o Gospod! in vsim, ki v Kristusu počivajo, dodeli milostljivo kraj hladú, luči in mirú; po ravno tistim Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Tudi nam grešnikom, svojim služabnikom, ki v tvoje obilno usmiljenje zaupamo, dodeli dobrotljivo, imeti délež in občino s tvojimi sve-

timi apostelni in marterniki Janezam, Štefanam, Matevžem, Barnabam, Ignacjem, Aleksandram, Marcelinam, Petram, Felicito, Perpetvo, Agato, Lucijo, Nežo, Cecilijo, Anastázijo, in z vsimi tvojimi svetniki; sprejmi nas milostljivo v njih občino, ne zavoljo našiga zasluženja, ampak zavoljo svoje prizanašljivosti, po Kristusu, Gospodu našim, po katerim ti, o Gospod! vse te dobre stvari, stvarjaš, posvečuješ, oživljaš, blagoslovljaš in deliš. Po njem, ž njim in v njem je tebi, o Bog, vsigamogočni Oče, v edinosti svetiga Duha, vsa čast in veličastvo od vekomej do vekomej. Amen.

K Očenašu.

Moli Očenaš.

Reši nas, prosimo te, o Gospod!

od vsiga hudiga, pretečeniga, pričujočiga in prihodnjiga; in na prošnjo prečiste in vselej Device Marije in vsih svetnikov nam daj mir v našim življenji, in brani nas pred vsimi sovražniki, de nas v zmote ne zapeljejo in od tebe ne odvernejo. Amen.

Jagnje Božje.

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas! **Jagnje Božje**, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas! **Jagnje Božje**, ki grehe sveta odjemlješ; daj nam mir!

O Gospod Jezus Kristus, ki si rekel svojim apostelnam: mir vam zapustim, svoj mir vam dam; nikar ne glej na moje grehe, ampak na vero svoje svete Cerkve; in po svoji dobrotljivi volji jo v miru in edinstvi ohrani.

O Gospod Jezus Kristus, Sin živiga Boga! ki si po volji svojiga Očeta s sodjanjem svetiga Duha po svoji smerti svet poživil, réši me s tem presvetim svojim Telesam in Kervjo od vsih mojih grehov in vsiga hudiga; daj, de se vselej tvojih zapoved deržim, in ne per-pusti, de bi se kdej od tebe ločil.

Mašnikovo obhajilo.

Gospod, nisim vredin, de greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša.
(Trikrat.)

Zdaj obudi resnično žalost nad svojimi grehi in serčne želje se z Jezusam skleniti, ter se po duhovno obhajaj; po tem še le dalje môli.

Molitev.

Vsigamogočni in predobrotljivi Bog! ozri se milostljivo na naše

prošnje, in otmi naše serca skušnjavam hudih misel, de bomo po tvoji dobrotljivosti vredni, svetiga Duha prebivališe biti.

Gnado sv. Duha, o Gospod! milostljivo v naše serca vlij, de bomo zamogli svoje grehe z zdi-hovanjem in solzami izmivati, in de po tvoji dobroti zeleno odpušenje dosežemo.

Ponižno prosimo, o Gospod! naj milost sv. Duha naše serca razsvetli in s sladkostjo popolnoma ljubezni obilno napolni, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Sklep.

O Jezus Kristus, Sin Božji! ki si nar svetejši Device prečisto Serce v svoje prebivališe zvolil in v njem pohlevno in sladko počival, dodeli

nam milost, in ponižaj se po téh obhajanih skrivnostih tvojiga Telesa in tvoje Kervi vedno v naših sercih prebivati, ki živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha, Bog od vekomej do vekomej. Amen.

Blagoslov ali žegen.

Žegnaj nas, prosimo te, sveta Trojica: Bog † Oče, in † Sin, in sveti † Duh, in tvoj žegen ostani vselej per nas. Amen.

Zahvalna molitev po sveti maši.

Zahvaljen bodi, o Zveličar moj! de si mi dal to sveto mašo slišati, in presveto Serce tvoje nar čistejši Matere častiti. O de bi bil vender to sveto mašo s takim zbranim duham in s tisto gorečnostjo slišal,

ktero tolikanj sveto, tolikanj visoko
 opravilo tirja! Ti, o Jezus! po svoji
 milosti nadomesti, kar je bilo per
 ti sveti daritvi pomankljiviga, in
 dodeli mi, de te vprihodnjič zamo-
 rem vselej v duhu in resnici moliti,
 hvaliti in častiti. Po ti neskončni
 daritvi dodeli, o Jezus! na prošnjo
 Matere Marije, grešnikom spreober-
 njenje, posebno pa te prosim, omeči
 in spreoberni tiste, ktere sim ti per
 sv. maši perporočil, in za ktere
 sim posebno dolžan moliti, in še
 nar bolj se ozri na tiste, kateri so
 v nar veči nevarnosti, se vekomej
 pogubiti. Dodeli pa tudi meni pravo
 pokoro in stanovitnost v dobrim, in
 de ne zgubim nikdar dobrot, ki sim
 jih per ti sveti maši po tvoji ne-
 skončni milosti zadobil. S tem upa-
 njem poživljen in potolažen, imam

terdno voljo, vse po tvoji volji in v tvojo čast storiti, o moj dobrotljivi Bog! Tvoj sveti žegen me spremljaj po vsih mojih potih in tvoje presvete Matere zgled mi bodi vedno pred očmi; v tvoje in njeno Serce zročim svojo dušo in telo. Amen.

Lavretanske litanije.

Ob praznikih Matere Božje in ob sabotah.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog;

Sin, vsiga sveta rešnji Bog;

Sveti duh, resnični Bog;

Sveta Trojica, en sam Bog;

Sveta Marija,

Sveta mati Božja,

Sveta devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

usmili se za nas Boga prosi!
nas!

Mati presveta,
 Mati ljubeznjiva,
 Mati prečudna,
 Mati našiga Stvarnika,
 Mati našiga Odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica pohvaljena,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našiga veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda častitljiva,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,

za nas Boga prosi!

Pribežališe grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostelnov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica spoznovavcov,
 Kraljica devic,
 Kraljica vsih svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirniga greha
 spočeta.

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemiješ;
 zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nas. Češena si Marija.

Molitve.

1. K presvetimu Rešnjimu telesu.

Kadar je izpostavljeno.

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo.

O Bog! kteri si nam v prečudnim zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, sv. skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

2. K sveti devici, materi Marii.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi

naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej od vsih nevarnost. O častitljiva in žegnana Devica; naša Gospa; naša srednica; naša besednica; naša pomočnica! S svojim Sinam nas spravi, svojimu Sinu nas priporoči, svojimu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas sveta Božja porodnica!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! de vedno zdravje na duši in na telesu uživamo, in de bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej device od sedanje žalosti rešeni in večniga veselja deležni.

Češena bodi, kraljica, Mati milosti, življenje, sladkosti in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Oh oberni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas, in pokaži nam po tem revnim življenji Jezusa, žegnani sad svojiga telesa, o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas sveta Božja porodnica!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih!

Molimo.

Vsigamogočni, večni Bog! ki si dušo in telo častite Device Materice Marije, de bi vredno prebivališče tvojiga Sina biti zaslužila,

s pripomočjo svetiga Duha pripravil, daj, de bomo, ki se njeniga spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah od prihodnjih zlogov in večne smerti rešeni.

3. K svetimu Jožefu.

Glejte, modri in zvesti hlapec, kteriga je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas sveti Jožef!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Naj nam, prosimo, Gospod! za sluzenje ženina tvoje presvete matere Marije pomaga, de, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

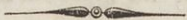
4. Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod, te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere ljube Device Marije in vsih svetnikov, nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pahištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo rodovino in naše prijatle od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje; odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino; skaži milost nasim prijatlam in neprijatlam, in obvaruj to faro z vsimi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsim

vernim keršenikam, živim in mertvim
 v nebeškem kraljestvu večno živ-
 ljenje mir in pokoj. Obvari našiga
 papeža I., našiga škofa I., našiga
 svetliga cesarja I., in vso našo du-
 hovsko in deželsko gosposko, in
 vse keršansko ljudstvo vsih nadlog
 in vsiga zlega. In tvoj žegen pridi
 z nebes doli na nas, in bodi vse-
 lej nad nami. Po Gospodu našim,
 Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri
 s teboj živi in kraljuje v edinosti
 svetiga duha Bog vekomaj. Amen.
 V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
 O. Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

(petkrat.)

Litanije

od

presvetiga Marijniga Serca.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

O če nebeški, vsigamogočni Bog,	} se nas!	usmili
Sin, vsiga sveta rešnji Bog,		
Sveti Duh, resnični Bog,		
Sveta Trojica, en sam Bog,		
Sveto Marijno serce,	} za nas Boga pros!	usmili
Serce Marijno, brez madeža spočeto,		
Serce Marijno, gnade polno,		
Serce Marijno, blaženo med vsimi serci,		
Serce Marijno, za Sercam Jezusovim		
nar čistejši,		
Serce Marijno, tempel presvete Tro-		
jice,		

Serce Marijno, sedež modrosti Božje,
 Serce Marijno, podoba pravice,
 Serce Marijno, sedež usmiljenja,
 Serce Marijno, zapopadek vse svetosti,
 Serce Marijno, skrinja mirú in sprave,
 Serce Marijno, vrata nebeške,
 Serce Marijno častitljivo,
 Serce Marijno mogočno,
 Serce Marijno usmiljeno,
 Serce Marijno véno,
 Serce Marijno hvale vredno,
 Serce Marijno ljubeznjivo,
 Serce Marijno krotko,
 Serce Marijno ponižno,
 Serce Marijno poterpežljivo,
 Serce Marijno, za nas z bolečinami
 prebodeno,
 Serce Marijno, luč zmotenih,
 Serce Marijno, pribežališe grešnikov,
 Serce Marijno, moč pravičnih,
 Serce Marijno, tolažba žalostnih,
 Serce Marijno, terdnost v skušnjavi,
 Serce Marijno, upanje umirajočih,
 Serce Marijno, pomoč v vsih naših
 nadlogah,

Serce Marijno, zastava obljub Je-
 zusovih,
 Serce Marijno, popolnoma žgavni
 dar Božje ljubezni,
 Serce Marijno, veselje vsih serc,
 Serce Marijno, s častjo v nebesih
 kronano,

za nas Boga
 prosi!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 zanesi nam, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usmili se nas, o Jezus!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš . . Češena Marija . .

V. Prosi za nas, sveto Marijno Serce!

O. De bomo vredni, te preserčno ljubiti.

Molimo.

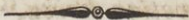
O Bog, kateri si Serce prečiste
 Device Marije z nar gorečniši lju-
 beznijo vžgal, z vso milostjo na-
 polnil in z nar lepšimi čednostmi

ozaljšal, de je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod Jezus Kristus, z nar večim dopadajenjem v njem prebival, dodeli meni in vsim, kateri to prelepo in prečisto Serce časté, de se tudi naše serca od te ljubezni do tebe vžgó, ter nekoliko tistih obilnih gnad in lepih čednost dosežejo, s kterimi si Serce naše preljubeznjive Matere Marije obdaroval, de ne pridemo brez čednost in dobrih del pred tvoje obličje, temuč de bomo kakor tvoji zvesti otroci v kraljestvo tvoje vzeti, kjer te bomo z Marijo, tvojo presveto Materjo, in z vsimi svetniki častili in hvalili vekomaj. Amen.

Serčna molitev
k Materi Božji, si jo mater izvoliti.
O Mati mojiga Gospoda in Mati

vsih sirót! Mati tistih ubozih greš-
 nikov, kateri so Boga, svojiga Oče-
 ta, zgubili! K tebi kličem in po
 odkazanju na križu umirajočiga Je-
 zusoviga Serca te dans s sinovskim
 zaupanjem, ki ga do tebe imam,
 za svojo mater in besednico izvo-
 lim. O Mati Serca Jezusoviga!
 zarés te želim tudi jest za svojo
 mater imeti, in terdno sklenem, se
 vsiga varovati, kar je tvoje ma-
 terno Serce žalilo, ko si bila na
 zemlji, in vse zvesto spolnovati,
 kar je volja tvojiga Sina in tvojimu
 Sercu dopade. Tebe tedaj bom v
 prihodnje spoznal za mater, spoštoval
 za mater, ljubil kakor mater, ubogal
 kakor mater; v skerbéh in težavah
 bom k tebi pribežal, kakor k ma-
 teri, in po tvojim življenju se bom
 ravnal, kakor dober otrok po materi.

Sprejmi me tedaj, o dobrotljiva Mati! v svojiga otroka in skazuj se kakor mati do mene, nevredniga otroka. Ako sim žalostin, tolaži me; ako sim v nevarnosti, reši me; ko bom skušan, vari me; ko bo nepokojna moja duša, vojskuj se za me in dosézi mi pokoj; kadar ne bom vedil, kaj početi, o Mati dobriga sveta! razsvetli, vôdi in vladaj me; ko bom bolan, pomagaj mi; kadar bom s smertnimi težavami rinjal, bodi per meni, in ako bom takrat, ko se bo za mojo večnost razločilo, morebiti od vsih zapušen, o usmiljena Mati! nikar me saj ti ne zapusti! Spomni se takrat, o usmiljena Devica! de še nikdar ni bilo slišano, de bi ti bila koga zapustila, kateri je k tebi pribežal. Amen.

Sveti Križev pot

zveličaniga Patra

Leonarda Portu - Mavriškiga

iz ojstrejšiga Reda sv. Frančiška.

Pisavie bukvie svetiga Križeviga pota.

**Razložik, začetik in vrednost
sv. Križeviga pota.**

Sveti Križev pot je spomin tistiga težavniga pota, po katerim je naš Zveličar hodil, ko je od Pilatuževiga dvora, kjer je krivično k smerti obsojen bil, težki križ na goro Kalvarjo nesel. Ker je naš Gospod na tem potu pod težkim križem neznano veliko terpljenja, bolečin in žalosti preterpel, se ravno zato ta pot imenuje: „*Pot svetiga križa*,“ ali „*Križev*

pot,“ „pot Kalvarje,“ „pot bolečin in žalosti.“

Ker je naš Odrešenik na tem potu dvanajstkrat zadržan, po smerti pa dvakrat prenesen bil, s križa namreč v naročje svoje prežalostne Matere, potem pa v grob, zato se tudi sveti Križev pot v štirinajst Postaj ali štacionov razdeluje.

Bere se ¹⁾, de je Marija Devica, potem ko je bil Jezus v nebesa odšel, ves čas svojiga življenja tiste kraje obiskovala, na katerih je njen Sin terpel in čudeže delal. Te misli je tudi bil Leon Papež X. ²⁾. Pobožna sestra Marija Agreda ³⁾ tudi perpoveduje, de Marija, naša preljuba Mati, ni nikoli prenehala obiskovati tistih svetih krajev, in de je ondi z žalostnim sercam premišlovala, kako grozovitne martre je mogel terpeti njen Sin. Po tem takim se smé reči in terditi, de je Marija Devica nar perva sveti Križev pot obiskovala, in to pobožno vajo ali opravilo začela.

¹⁾ Lib. 6. Revelat. c. 16. — ²⁾ Breve: Regulam profitentibus. — ³⁾ Demit. Civ. Dei. p. 3. lib. 8. Cap. 28.

Obiskovanje svetiga Križeviga pota je premišlovanje britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa per slehernim štacionu. Kako perjetno je to premišlovanje pred božjimi očmi, se ne more prav dopovedati in ne popisati. Sveti Bonaventura ⁴⁾ pravi: „*Nobena pobožnost ne obudi toliko svetih želja, kakor premišlovanje terpljenja, križa in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa. O prečudno terpljenje! po kteriga premišlovanji se duša tako visoko povzdigne, de ne le samo angelam enaka, temuč vsa božja postane.*“ Sv. Frančišk Salezi pravi, de se po premišlovanji Kristusoviga terpljenja nar popred ljubezen Božja v naših sercih vžge; zato ga imenuje nar bližnjo pot k vsim čednostim in k nedolžnimu življenju. Sveti Albert, ^{*}) imenovan Véliki, uči, de je premišlovanje Kristusoviga terpljenja bolj zaslužljivo, kakor če bi se kdo celo leto ob suhim kruhu postil, do kervi

⁴⁾ Stimul. Divin. amor. C. p. 1.

^{*}) Roset. Exercit. 1.

gajžlal, ali bós v svete dežele na božjo pot hodil.

Molitev

pred svetim Križevim potam.

Molimo.

Začni, prosimo, Gospod, s svojim duham naše djanje, in sprem-ljaj ga s svojo sveto pomočjo, de se vse naše molitve in dela vselej iz Tebe začnó, in iz Tebe začete tudi v Tebi dokončajo. Po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Darovanje

svetiga Križeviga pota.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim Te čez vse, ker si večna dobrota in brezkončna milost. Žal mi je iz celiga serca, de sim kdej Tebe, o

nar veči dobrota! razžalil. Darujem Ti ta sveti Križev pot k Tvoji časti v spomin tistiga težavniga pota, po katerim si zavoljo mene uboziga grešnika hodil. Želim vsih odpustkov se vdeležiti, kateri so za sveti Križev pot podeljeni, torej tudi želim, vse takó opraviti, kar in kakor je k zadobljenju odpustkov storiti potreba. Prosim Te, o Jezus! dodeli mi gnado in moč, de s tem svetim Križevim potam v tem življenji tvojo milost, v prihodnjim pa večno veselje zaslužiti zamo-rem. Amen.

Ako še nisi odpustkov Bogu daroval, za ktere mu jih darovati želiš, de bi jim k pridu peršli, mu jih zdaj daruj.

Per nekterih štacionih se zadobé popolnoma odpustki; ker pa nobeden ne more sam záse več kakor le en sam popolnoma odpustik zadobiti, toraj naj prvi popolnoma odpustik sebi v prid oberne, druge pa za duše v vicah Bogu daruje,

kakor postavim: za dušo svojiga očeta, matere, brata, sestre, prijatla, ali kteriga družiga i. t. d.

I. Štacion.

Jezus je k smerti obsojen.

V. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojiga nedolžniga Jezusa, s katero je On krivično sodbo brez vsiga zgovarjanja poslušal, in sprejel. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ktere so sodbo podpisale. Hudoba tvojiga jezika, s katero si se večkrat zoper Boga, in svojiga bližnjiga pregrešil, je sodnika oslepila, de je nedolžniga Jezusa k smerti obsodil. Oberni se tedaj k njemu, jokaj in zdihni bolj s srcem kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako

nezmerna je tvoja ljubezen proti meni, ubogimu grešniku! Boš li tedej za nevredno (hudobno) stvar ječo, štrike, ketne in tepenje terpel? in k taki grozovitni smerti obsojen? Oh! to je zadosti, raniti moje serce, in objokovati vse pregrehe, ktere sim s svojim jezikam storil. Obžalujem jih tedej, in kličem k Tebi: O moj Jezus! usmiljenje, prosim Te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

II. Štacion.

Jezus vzame križ na svoje rame.

V. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
R. Ker si s svojim križem svét odrčšil.

Premisli, s kakšnim veseljem in radovoljnim sercam dobrotljivi Jezus sveti križ objame, in kako potpežljivo tepenje in suvanje malopridniga ljudstva prenaša! Ti pa poln nevolje in nepotpežljivosti bežiš pred križem, kar je mogoče! Kaj ne veš, de se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh! objokuj svojo slepoto, obrni se k svojimu Gospodu, zdihni in reci k njemu:

Ne Tebi, o Jezus! temuč meni se spodobi križ. O težki križ! kteriga so moji grehi Tebi naložili. O ljubeznjivi Jezus! dodeli meni svojo gnado in móč, vse križe objeti, ktere sim s svojimi grehi zaslužil. Stori, de bom svoj križ voljno objel, in se tako od svetá ločil; daj mi tako ljubezen do križa, de

bom vselej s tvojo služabnico sv. Terezijo vošil in želel: *terpeti ali umreti, umreti ali terpeti.*

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

III. Štacion.

Jezus pade prvič pod križem.

V. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odréšil.

Poglej, in premisli, kako tvoj Jezus, zavoljo tolikanj prelíte kervi ves oslavljen, prvič na zemljo pade. Oh! kako je s pestmi bit, z nogami poteptan in suvan! Vender ni žalovanja ali nevolje iz njegovih ust slišati. Ti pa tarnaš in tožiš, če le majhen križ občutiš, ali zoperno besedo slišiš. Oh! sovraži svojo

nepoterpežljivost, svoj napuh in svojo nečimernost; zdihni k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! poglej, jest nar bolj zaverženi grešnik klečim pred tvojimi nogami. Oh, kolikrat, in v kako velike grehe sim padel! kolikrat sim se v globočino hudo-bije pogreznil! O Jezus, stegni svoje rame, podaj mi svoje roke! Pomóč, o Jezus! pomoči per Tebi išem, de vès čas svojiga življenja nikdar nikoli v smertni greh ne padem, in de takó v svoji zadnji uri svoje zveličanje upati zamorem.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IV. Štacion.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
R. Ker si s svojim križem svét odréšil.

Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutilo serce Jezusovo! Oh, s kakšno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno Mariino serce, kader sta se srečala! Poslušaj, o nehvaležna duša! „*Kaj ti je storil moj Sin?*“ kliče k tebi Marija. — „*Kaj hudiga ti je storila moja Mati?*“ te vpraša Jezus. Oh! zapusti že enkrat svoje grehe, zavoljo katerih midva tako žalost in martro terpiva. O grešnik! kaj praviš k temu? Reci tedej, in zdihni s svojim sercam: O božji Sin Marije! o presveta Mati mojiga ljubeznjiviga Jezusa! ves raztert in ponižan klečim per

vajnih nogah. Jest sim tisti zdajavica, s svojimi grehi sim brusil meč, kateri je vajno serce ranil. Oh! meni je iz serca žal; prosim vaji, odpustita mi. Milost, o Jezus! milost, o Marija! Po svoji veliki milosti mi dodelita gnado, de nikdar več ne bom grešil, temuč de bom vajno grenko terpljenje in žalost noč in dan premišloval in objokoval. Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

V. Štacion.

*Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ
nesti.*

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odréšil.

Spomni se, de si ti tisti Simon,

kteri si nečimernosti sveta in slad-
 nóstim svojih počutkov ves pod-
 veržen, ki svoje križe, ne iz serca,
 temuč le, ker se jih ubraniti ne
 moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh!
 zbudi enkrat svoje serce, in usmili
 se svojiga tako obloženiga Zveli-
 čarja. Sprejmi radovoljno vse križe
 in nadloge, ktere ti bo tvoj lju-
 beznjivi Oče poslal. Terdno skleni,
 ne samo vse zopernosti s poterpež-
 livostjo prenašati, temuč tudi svo-
 jimu Bogu za-nje hvaležniga se
 skazovati; prosi ga tako le:

O ljubeznjivi Jezus! zahva-
 lim Te za toliko perložnost, ktero
 mi daš, de bi za-te terpeti, in za-
 se kaj zaslužiti zamogel. O, moj
 Bog! daj mi gnado, vse, kar se
 mi bo v tem življenji težkiga per-
 godilo, s poterpežljivim sercam pre-

nesti, in s tem večniga veselja se vdeležiti. Stori, o Jezus! de bom tukej s Teboj jokal in terpel, potlej pa s Teboj v nebesih gospodoval.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VI. Štacion.

Veronika podá Jezusu potni pert.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odréšil.

Poglej, in premisli v tem pertu sveto obličje svojiga Zveličarja! Ljubi Jezusa, in s to ljubeznijo vtisni njegov obraz v svoje serce. O kako srečen boš, ako boš z Jezusovim obrazam v svojim sercu živel, in z njim v večnost pojdeš! De tedej to gnado zadobiš, prosi svojiga Boga, in rêci:

O moj žalostni Jezus! prosim Te, vtisni v moje serce sveti obraz svojiga obličja, de bom brez nehanja na Te mislil, noč in dan tvoje grenko terpljenje pred očmi imel, in svoje grehe objokoval. O Jezus! s kruham tvojiga terpljenja hočem svojo dušo nasitovati, in moje oči bodo vselej solze točile nad svojimi pregrehami.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. Štacion.

Jezus pade drugič pod križem.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odréšil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in Gospod, zopet na zemlji leží, ves

oslabljen od velike bolečine, zmartran in zaničevan od sovražnikov. Premisli, de tvoja prevzetnost je Jezusa poterla, in ga na zemljo vergla, ter je prenesti ne more. Oh, zapusti svojo ošabnost, ne bodi več tako napuhnjen! Spokori se, in skleni ponižnejši biti. Reci s skesanim sercam:

O prečastitljivi Jezus! ako ravno vidim, de na zemlji pod težo križa ležiš; vender Te molim in častim, kakor svojiga mogočniga, večniga Boga. Prosim Te, poteri moj napuh, vzemi iz mojiga serca vso ošabnost, de bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s tako Tebi dopadajočo ponižnostjo sprejemal, de bom s tem gnado zadobil, tudi s Teboj v nebeškem kraljestvu povikšan biti.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili
se nas!

VIII. Štacion.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odréšil.

Premisli, in prevdari v svojim
sercu, kako veliko vzroka imaš
jokati in žalovati; prvič zavoljo
svojiga ljubeznjiviga Jezusa, kateri
zavoljo tebe toliko terpi; drugič
sam nad seboj, ker tako nehvale-
žen ostaneš, in ne nehaš njega
žaliti. Kako moreš v premišlova-
nji njegove grozovitne martre ter-
dovraten biti? Poglej, kako mi-
lostljiviga in ljubeznjiviga se Je-
zus proti tem revnim ženam skaže!

vzemi k njemu svoje zaupanje, in
zdihni s sercam:

O moj ljubeznjivi Jezus! Oh!
kako je to, de se moje serce ne
raztopí od solz velíke žalosti? Sol-
zé, o Jezus! prosim, solzé prave
pokore, in serčniga usmiljenja mi
daj, de z objokanimi očmi in s
skesanim sercam tiste gnade de-
ležen postanem, ktero si tem rev-
nim ženam skazal. Oh Jezus! ne
oberni od mene svojih milostljivih
oči: poglej me uboziga grešnika,
de bom tudi jest poln tolažila na
zadnjo uro Tebe mogel viditi.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili
se nas!

IX. Štacion.

Jezus pade tretjič pod križem.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odréšil.

Oh, s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič pod križem padel! Premisli, kako je Jezus, On krotka in nedolžna ovčica, od judov in ajdov, kakor od steklih volkov tepen, suvan, sem ter tje po terdih kamnih vlačen. O nesrečni greh, ki samiga Sinu Božjiga tako grozovitno martraš! O grešnik, ni morebiti tvoj ves poterti, in zmartrani včlovečeni Bog vreden tvojih solz? Oh! rêci tedej ves objókan:

O vsigamogočni Bog! kateri nebo in zemljo z enim perstam deržiš, kdo Te je tako neusmiljeno vergel? Oh! nobeden drug, kakor

moja pregreha, v katero sim tolikrat zopet padel. Moja hudoba ni menjala grehov delati, in zato se je množilo tvoje terpljenje. Tode poglej, o Jezus! per tvojih nogah zdaj klečim s skesanim sercam, in terdno sklenem, svoji hudobii konec storiti. Z objokanimi očmi ti tavžent in tavžentkrat obljubim: nikdar več nočem grešiti. O moj Bog! nikdar več, nikdar več ne.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

X. Štacion.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odréšil.

Premisli, o duša! kako je Je-

zus, zunej na svojim životu ves ranjen in stopen, tudi znotraj z grenkim žolčem martran. Poglej, kako On tvojo nesramožljivost, nespodobnost in nečimernost v oblačilu s svojo nagostjo plačuje, z žolčem pa tvojo požrešnost. Ali moreš svojiga Jezusa brez usmiljenja pogledati? Oh! verzi se k nogam svojiga oropaniga Jezusa, in rêci k njemu:

O žalostni Jezus! kako velik razločik je med Tabo in mano! Ti si ves ranjen, poln grenkosti, in ves s kervjo oblit; jest pa ves nečimern, poln sladnosti in veselja, ali saj tak želim biti. Oh, jest nisim na pravim potu! O Jezus! pelji me Ti na pravo cesto. Stori, de mi bodo vse sladnosti (lušti) tega svetá grenke in zoperne, de

bom namesto njih želel tvoje terpljenje občutiti, in de tako vreden postanem, s Teboj večno veselje uživati.

Oče nas. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XI. Štacion.

Jezus je na križ perbit.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
R. Ker si s svojim križem svet odréšil.

Premisli neizrečeno bolečino, ktero je dobrotljivi Jezus občutil, kader so judje njegovo mesó, kite in žile z žebli prevertali. Oh! kako je to, de se tvoje serce od žalosti ne razpoči, ker vidiš, de tvoji grehi tako neusmiljeno tvojiga Zveličarja

martrajo? Saj zdaj toči solzé, obžaluj svoje grehe, in rêci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! vlij v moje serce strah in ljubezen do Tebe. In ker so moji grehi tisti žeblji, kateri so Tebe na križ perbili, stori s svojo gnado, de bodo vse moje hude želje, in občutki na tvoj križ nabiti in tamkej umorjeni, de bom, v življenji in v smerti s Teboj križan, tudi s Teboj v nebesih večno kraljevati zamogel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XII. Štacion.

Jezus umerje na križi.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odréšil.

Odpri tukej svoje oči, in pre-mišluj svojiga z žebli na križ per-bitiga Jezusa. Poglej vse blede obličje božje. Poslušaj, kako prosi odpuščenja tistim, kateri ga križajo, in žalijo. Razbojniku obljubi ne-beško kraljestvo, izroči svojo Ma-ter Janezu, perporoči svojo dušo nebeškemu Očetu, poslednjič tudi umerje z nagnjeno glavo. Tako je tedaj moj Jezus umerl? Rés, umerl je na križi, in zavoljo mene. O moja duša! kaj boš zdaj počela? Oh! ne hodi preč, kakor le s ponižnim in skesanim sercam. Ob-jemi križ, in zdihni k Jezusu:

O moj ljubeznjivi Zveličar! vem in spoznam, de so moji grehi tisti rabeljni, kateri so Tebe tako neusmiljeno umorili. Nobene gnade nisim vreden, ker sim Tebe križal.

Pa kako veliko veselje in upanje občuti moja duša, kader Te slišim, tudi za tiste prositi, kateri so Te križali. Kaj hočem tedaj za Te storiti, ker si Ti toliko zame storil? Poglej, o Jezus! jest sim perpravljen in voljan, vsim odpustiti, kateri so me kdež razžalili. Rés, moj Bog! zavoljo tvoje ljubezni odpustim vsim, iz serca jih objamem, in jim želim vse dobrote skazati; in tako tudi upam ob svoji smertni uri tvoje vesele besede zaslišati: „*Še danes boš z menoj v paradizu.*“

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIII. Štacion.

Jezus je s križa snet, in Marii v naročje položen.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
R. Ker si s svojim križem svet odrésil.

Premisli, kako ojster je bil meč, kateri je serce žalostne Matere prebodel; kader je ona svojiga mertviga Sina v svoje naročje vzela. Vidila je njega vsiga ranjeniga in kervaviga. O kakšno žalost in bolečino je ona tistikrat v svojim sercu občutila! Kteri meč pa je bil tako ojster, ki je prebodel njeno serce? Oh! greh je bil, kateri je Jezusu življenje vzel, in Marijno serce tako močno ranil. Objokuj tedaj ta grozovitni greh. Skleni svoje solzé s solzami svoje žalostne Matere, in zdihni k nji tako:

O Kraljica vsih marternikov!
 kdaj bom vreden, de bi prav za-
 popadel tvojo žalost in martro?
Kdaj bom zadobil gnado, tvojo ža-
lost v svojim sercu nositi, in s
teboj terpeti? O vélika Gospa!
 sprosi mi to gnado, de noč in dan
 žalujem nad svojimi grehi, kateri so
 tebi tako žalost storili; de bom,
 ves skesan in spokorjen, v za-
 upanji in ljubezni za-te umerl, in
 po smerti s teboj večno živel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
 bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili
 se nas!

XIV. Štacion.

Jezus je v grob položen.

V. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odréšil.

Premisli tukaj žalovanje, zdihovanje, in jokanje Magdalene, Janeza in družih pobožnih duš, kader jim je bil Jezus odvzet, in v grob položen. Zlasti pa si k sercu vzemi težavo in grenko žalost Marije, njegove Matere, kader je bila zgubila iz naročja svojiga ljubeznjiviga Sina. V premišlovanji leté njene žalosti in njeniga terpljenja se moraš rés sramovati, de si per obiskovanji tega Križeviga pota tako malo usmiljenja občutil. Oh! zbudi svoje serce saj zdaj per tim zadnjim štacionu. Kušni s častjo kamen svetiga groba: položi v duhu vanj svoje serce, in reci k svojimu mertvimu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! kateri si tako kervavo pot iz ljubezni do mene storil, v tim grobu ležijočiga Te

častim, in molim. Oh! želim in vošim Tebe v svojim sercu zapertiga imeti, de bi s teboj sklenjen, po tem svetim Križevim potu k novimu življenju vstal, in se v tvoji gnadi iz tega sveta ločiti zamogel. Po zasluženji tvojiga terpljenja, kteriga sim premišloval, mi dodeli, de bo na zadnjo uro tvoje sveto Rešnje Telo moja popotnica; de bojo moje zadnje besede: *Jezus, Marija, Jožef!* in de svoje zadnje zdihtovanje s tistim zdihtovanjem sklenem, s kterim si Ti na svetim križi svojo sveto dušo izdihnil. Daj mi, z živo vero, s terdnim zaupanjem in z gorečo ljubeznijo s Teboj in zavoljo Tebe umreti, in potlej s Teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili
se nas!

Molitev.

Nebeški Oče, večni Bog! po
tisti ljubezni, s katero si svojiga
Sina Jezusa Kristusa zavoljo mene
na svet poslal, in s katero je On
po svoji britki matri, in gren-
ki smerti mene odrešil, Ti daru-
jem ta sveti Križev pot, kteriga
sim s tvojo gnado obiskal. Vzemi
to pobožno opravilo k povikšanju
svoje časti, v zahvalo za vse meni,
in drugim podeljene gnade, za od-
pušanje grehov celiga sveta, za
pomoč revnim dušam v vicah, zla-
sti pa, za ktere sim v začetku pro-
sil. O milostljivi Oče nebeški! po-

glej na obličje Kristusa svojiga Sina, usliši glas njegove svete kervi, in bodi milostljiv meni ubogimu grešniku! Amen.

Nekteri na zadnje tudi molijo **6 Oče našev in 6 Češena si Marij**. Ako ravno je ta navada dobra in pobožna, vender ni ravno potrebna, temuč samo premišlovanje terpljenja našiga Zveličarja je k zadobljenju odpustkov potrebno, in le to je cilj in konec sv. Križeviga pota.

Hvaljen bodi naš križani Zveličar Jezus Kristus, in njegova žalostna Mati Marija!

Pesem

per svetim Križevim potu.

Oh, pridite stvari!

Kaj, glejte se godí!

On, kter' nas vse živí:

Strašno za nas terpi.

1. Štacion.

Razgajžlan, zapljuvan,
In kronan, zasramvan;
Pred sodbo je peljan,
Nedolžno v smert izdan.

2. Štacion.

Glej, križ mu naložé
Na ranjene ramé,
Oh, Jagnje Božje gré,
In nese vsih dolgè.

3. Štacion.

Opešal je v močéh,
Podre ga križ, naš greh,
Vtopljen v sveta dolgéh
Leži potert na tléh.

4. Štacion.

Oh, žalosten spomin!
Ker sreča Mater Sin;
Nji gre meč bolečin
Do serca globočin.

5. Štacion.

Omagal Jezus je
Od teže križeve;
O Simon, prosim te,
Ne brani križa se!

6. Štacion.

S pertam Veronika
Obriše Jezusa;
Spomin za to ji da
Terpljenja britkiga.

7. Štacion.

Slabosti ves prevzét
Pod križem pade spét;
O, jenjaj, grešni svét!
Ponavljaj' gréh preklet'!

8. Štacion.

Usmiljene žené!
Ne jokajte za Mé;
Točite za-se lé
Spokornih serc solzé.

9. Štacion.

Oh, Jezus omedlí,
Pod križem spet leži;
Naj vender se zbudí,
Kdor še v pregrehah spi!

10. Štacion.

Ko pride na goró,
Ga slečejo gerdó,
Pijačo mu dajó
Ostudno in grenkó.

11. Štacion.

Na križ ga položé,
Razpnó roke, nogé,
Žebli mu zdaj nové
Še rane naredé.

12. Štacion.

Na križi tam visí,
Oh, sveta teče Krí!
Za grehe vsih ljudi
Zveličar smert stori.

13. Štacion.

Marija, k teb' hitím,
Tvoj'ga Sinu častím.
Z vama, dokler živím,
Rad jokam in terpim.

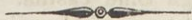
14. Štacion.

Za naš greh mertviga
Molímo Jezusa,
In položimo ga
V grob svojiga serca.

Ljubímo, hval'mo naj
Te, Jezus! vekomaj;
Po tvoji smerti daj
Nam priti v sveti raj!

Opomba. Te *šmarnice* so razun *molitv* in *cvetlic* nar veči del izdelane po bukvicah „*il mese di Maria* del Padre *Alfonso Muzzarelli*," S. J., ki so zanesljivo zmed nar boljših, ako ne nar boljši delo te verste. Pripomočki so bili tudi: *Legende* in *Maienblüthen* v. *Georg Ott*, *Annalen der Erzbrud. des heil. Herzens Mar. i. t. d.* Pri cvetlicah naj se pomni pravilo: „*Non omnia ad vivum resecanda*“, ker tukaj je namen *spodbudovanje* in ne *natoroznanstvo*. Tudi si zamore cvetlice slehern po svojim predelati, ali druge zvoliti, kakor so okolišine poslušavcov.

Obseg.

	Stran
Šmarnice za vse dni v mescu od 1. do	264
Pristavek. Sveta maša	265
Lavretanske litanije	287
Litanije od presvetiga Marijniga Serca	296
Sveti Križev pot	309

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS S

00000320692

